

2019	EP	MP	EPO	MPO
Minimuminkomensgrens	16.300	21.100	17.875	23.900
Doelgroepgrens	22.700	30.825	22.675	30.800
Minimum normhuur	211,68	211,68	209,86	208,05
Verhoging normhuur	16,94	16,94	16,94	16,94
Minimum basishuur (min normhr+ verhoging)	228,62	228,62	226,80	224,99
2020	EP	MP	EPO	MPO
Parameters				
Factor a	0,000000637464	0,000000367360	0,000000871018	0,000000534258
Factor b	0,002341779776	0,002072354827	-0,004327048157	-0,004410802041
Overige bedragen				
Minimuminkomensgrens	16.650	21.575	18.350	24.475
Doelgroepgrens	23.850	31.700	25.000	32.925
Minimum normhuur	208,14	208,14	206,32	204,51
Verhoging normhuur	16,94	16,94	16,94	16,94
Minimum basishuur (min normhr+ verhoging)	225,08	225,08	223,26	223,26

[Naar boven](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Inhoud Handboek Toeslagen](#)
  - [29.00.00 Huurtoeslag](#)
    - [1 Huurtoeslag](#)
    - [2 Bijlage 1: Voorbeelden inschrijvingssituaties](#)
    - [3 Bijlage 2: Stappenplan voor de berekening huurtoeslag \(voorbeeld jaar 2020\)](#)
    - [4 Bijlage 3: Toelichting op de servicekosten](#)
    - [5 Bijlage 4: Diagram berekeningspercentages huurtoeslag 2020](#)
    - [6 Bijlage 5: Huurformules vanaf 2012](#)
    - [7 Bijlage 6: Aftrek huurprijs garage en bedrijfsruimte](#)
    - [8 Bijlage 7: Doorverhuur en huisbewaring \(met stroomschema\)](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

Handboek Toeslagen (HTS)

[Naar tekstnavigatie](#)

[Belastingnet](#)

Zoeken

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Handboek Toeslagen](#)
- [29.00.00 - Huurtoeslag](#)
- 6 Bijlage 5: Huurformules vanaf 2012

[Naar tekstnavigatie](#)

Direct naar:

- [de inhoud van deze pagina](#)
- [de inhoudsopgave van deze pagina](#)
- [de algemene informatie Handboek Toeslagen](#)
- [zoeken](#)
- [het kruimelpad](#)

29.00.00 Huurtoeslag

7Bijlage 6: Aftrek huurprijs garage en bedrijfsruimte

 Klik voor dialoogscherm met permalink

7.1 Garage Klik voor dialoogscherm met permalink

Tot 1 januari 2010 wordt een garage niet gesubsidieerd. Als tot deze datum een garage aanwezig is wordt een standaardaftrek van € 22 op de huur toegepast als de huur van de garage is opgenomen in de huur van de woning (Wht, [artikel 5](#), lid 1 sub b, gewijzigd per 1 januari 2010).

Let op!

Met ingang van 1 januari 2010 is in de Wht, [artikel 5](#), de aftrek van € 22,- voor een garage vervallen (zie ook hoofdstuk 6, Rekenhuur). De kosten die de huurder verschuldigd is voor een garage die deel uitmaakt van de woning en waarbij deze kosten in de kale huurprijs zijn begrepen, worden dan volledig voor de huurtoeslag mee gesubsidieerd.

Bij de beoordeling of er sprake is van een garage bij de woning, moet eerst worden nagegaan of volgens de huurovereenkomst de garage deel uitmaakt van de woning.

Om te bepalen of de bouwkundige voorziening aan de definitie van 'garage' voldoet, moet onder andere worden gekeken naar de totale oppervlakte van de ruimte. Dit gebeurt in de meeste gevallen door de Huurcommissie.

Een garage is:

- een overdekte en aan vier zijden gesloten, dan wel afsluitbare (steen, beton, hout of gaas) privéparkeergelegenheid voor een personenauto; de ruimte moet voldoen aan de minimum-maten volgens het Bouwbesluit: breedte 2,75 m, lengte 5,50 m, hoogte 2,10 m of:
- een persoonlijke parkeerplaats (al dan niet afsluitbaar of herkenbaar) in een gemeenschappelijke parkeerruimte bij of in een wooncomplex

Als de bouwkundige voorziening niet aan de definitie voldoet (bijvoorbeeld een carport) dan is er geen sprake van een garage. De aftrek geldt dan niet. Voldoet de bouwkundige voorziening wél aan de definitie, dan moet de oppervlakte en de hoogte ervan worden beoordeeld.

Als de ruimte volgens de maten van het Bouwbesluit niet groot genoeg is om als garage aangemerkt te worden, moet de garage-aftrek van € 22 niet worden toegepast. Als er daarentegen volgens de maten uit het Bouwbesluit voor de garage, zoals hierboven aangegeven, nog genoeg ruimte is voor overig gebruik, bijvoorbeeld voor

bergruimte, moet de garage-aftrek gewoon toegepast worden. Ook moet er ook altijd nog worden gekeken naar het feitelijk gebruik van de ruimte, met name wanneer deze het gangbare formaat van een garage heeft.

Geen garage-aftrek bij een andere bestemming Klik voor dialoogscherm met permalink

Uitsluitend als de bouwkundige voorziening, die in beginsel als garage is aan te merken, structureel een heel andere bestemming heeft gekregen dan het parkeren van een personenauto, kan de toepassing van de garage-aftrek achterwege blijven. Die andere bestemming kan op twee manieren aangetoond worden:

1. door een bouwkundige aanpassing, waardoor de ruimte niet meer als garage kan worden gebruikt (bijvoorbeeld door het ontbreken van een toegangsweg of het dichtmetselen van de enige toegang)
2. als de aanvrager de noodzaak aantoonst om de tot de woning behorende ruimte die gebouwd is om als garage te worden gebruikt, voor andere doeleinden te gebruiken. De noodzaak kan blijken uit de grootte van het gezin in relatie tot de omvang van de woning.

Aanwezigheid garage en standaard aftrek Klik voor dialoogscherm met permalink

De aftrek voor de aanwezigheid van een garage is in de Wet op de huurtoeslag (Wht, [artikel 5](#), lid 1 sub b, gewijzigd per 1 januari 2010) vastgesteld op € 22. Dat wil zeggen dat onafhankelijk van wat een huurder en verhuurder zijn overeengekomen € 22 op de rekenhuur van de woonruimte in mindering wordt gebracht.

Als er twee garages zijn dan moet twee keer de aftrek van € 22 worden toegepast.

Is er sprake van een garage die ook als berging wordt gebruikt, dan wordt eveneens de aftrek van € 22 toegepast.

Een carport telt niet als garage.

Als de ruimte niet voldoet aan de eisen in het Bouwbesluit, dan wordt de standaard aftrek niet toegepast.

Garagekosten en de huurovereenkomst Klik voor dialoogscherm met permalink

Garagekosten kunnen op twee manieren in rekening worden gebracht:

1. Er is een aparte huurovereenkomst voor de garage afgesloten, of in de huurovereenkomst voor de woning is een aparte huurprijs voor de garage overeengekomen. De huurder betaalt naast de huurprijs voor de woning een apart bedrag voor de garage, ofwel de kale huurprijs voor de woning is bekend. De garagekosten worden dan niet in mindering gebracht op de verschuldigde huurprijs, garage-aftrek is niet van toepassing.
2. De garage maakt volgens de huurovereenkomst deel uit van het huurbedrag van de woning. Het maakt hierbij niet uit of de garage wel of niet los staat van de woning. De garage wordt tezamen met de woonruimte op grond van één huurovereenkomst verhuurd. Hierdoor maakt de garage deel uit van de woning. De kosten van de garage worden wel op de huurprijs in mindering gebracht -> garage-aftrek wordt toegepast.

Let op!

Met ingang van 1 januari 2010 is in de Wht, [artikel 5](#), de aftrek van € 22 voor een garage vervallen. Als er sprake is van een garage die apart van de woonruimte wordt gehuurd (aparte huurovereenkomst of aparte huurprijs in de huurovereenkomst voor de woonruimte), dan mag de huurprijs voor deze garage niet bij de kale huurprijs worden opgegeven.

Garage onterecht niet opgegeven Klik voor dialoogscherm met permalink

Bij twijfel over de aanwezigheid van een garage moet een Huurcommissie-onderzoek plaatsvinden. Als uit het rapport blijkt, dat onterecht geen rekening is gehouden met de aanwezigheid van een garage, dan moet de toeslag worden aangepast voor het lopende toeslagjaar en vijf subsidie jaren (of toeslagjaren) daaraan voorafgaand (Awir, [artikel 21](#), lid 1 sub b en lid 2)

[Naar boven](#)

7.2 Bedrijfsruimte Klik voor dialoogscherm met permalink

Voor een bedrijfsruimte wordt tot 1 januari 2010 geen huurtoeslag verstrekt. Als er tot die datum sprake is van een woning met bedrijfsruimte, die op basis van één huurovereenkomst wordt gehuurd, dan wordt de huurprijs verminderd met het huurdeel voor de bedrijfsruimte (Wht, [artikel 5](#), lid 1 sub a, gewijzigd per 1 januari 2010).

Bij bedrijfsruimte moet worden gedacht aan zowel ‘middenstandsbedrijfsruimte’ als aan ‘overige bedrijfsruimte’. Middenstandsbedrijfsruimte betreft een winkel, ambachtsbedrijf, restaurant of afhaal-/besteldienst. Algemeen kenmerk is dat de ruimte moet beschikken over een voor publiek toegankelijk lokaal. Overige bedrijfsruimte (Huurwet) zijn een artsen-/accountants-/advocatenpraktijk, kantoren, magazijnen of garages. Voor beide soorten bedrijfsruimten geldt een ander huurbeschermingsregime, wat voor de toepassing van de Wht overigens niet van belang is.

Let op!

Met ingang van 1 januari 2010 is in de Wht, [artikel 5](#), de aftrek voor een bedrijfsruimte vervallen (zie ook hoofdstuk 6, Rekenhuur). Het bedrag dat in de kale huurprijs is begrepen voor een bedrijfsruimte wordt dan voor de huurtoeslag in de rekenhuur meegesubsidieerd.

Onderzoek huurprijs bedrijfsruimte Klik voor dialoogscherm met permalink

In het algemeen wordt er pas van uit gegaan dat er sprake is van een bedrijfsruimte als daarover in de huurovereenkomst iets is opgenomen. In een enkel geval kan echter ook op een andere wijze blijken dat in de huurprijs een bedrag is begrepen voor een tot de woning behorende bedrijfsruimte.

In voorkomende gevallen moet dan ook onderzocht worden of, buiten een eventuele bepaling in de huurovereenkomst om, uit andere hoofde kan worden afgeleid dat in de huurprijs een bedrag is begrepen voor een bedrijfsruimte. Dit kan bijvoorbeeld blijken uit overgelegde opgaven van de inkomstenbelasting of uit accountantsrapporten.

Als er een aanwijzing is dat onterecht geen bedrijfsruimte is opgegeven, of de kosten te laag zijn opgegeven waardoor voordeel bij de huurtoeslag ontstaat, moet bij de huurder een huurovereenkomst worden opgevraagd.

Als uit de huurovereenkomst niet blijkt welk deel van de verschuldigde huur aan de bedrijfsruimte toegerekend moet worden, dan zal de huurder aannemelijk moeten maken hoe de huurprijs moet worden uitgesplitst. Dit kan met de aangifte inkomstenbelasting, waarin het bedrag voor de huur van de bedrijfsruimte moet worden opgevoerd. Zo nodig kan dit bij de Belastingdienst (‘blauw’) worden nagevraagd.

Het gaat bij de aangifte inkomstenbelasting om de kosten die aftrekbaar zijn voor bedrijfsruimte die afsplitsbaar is van de woning. Is de bedrijfsruimte onderdeel van de woning, bijvoorbeeld een slaapkamer die een pedicure gebruikt als behandelkamer, dan geldt de aftrekpost voor de aangifte inkomstenbelasting niet. In dat geval heeft de aanvrager geen fiscaal voordeel en geldt de aftrek bedrijfsruimte voor de huurtoeslag als de huurprijs voor deze ruimte in de huurovereenkomst apart is opgenomen, of als de Huurcommissie hiervoor naar aanleiding van de redelijkheidstoets een puntenwaardering aan geeft.

Voor de beoordeling of er sprake is van bedrijfsruimte is de volgende informatie belangrijk:

- hoe de gehuurde ruimte wordt gehuurd (geheel als woonruimte of bedrijfsruimte, of een combinatie)
- hoe de gehuurde ruimte feitelijk wordt gebruikt
- de hoogte van de overeengekomen huurprijs en of deze redelijk is

Is sprake van een nieuwe woning of een nieuw bedrijf, dan blijkt de aftrekpost mogelijk nog niet uit de aangifte inkomstenbelasting. Alleen in die situatie wordt aan de Huurcommissie gevraagd welk deel van de woning als bedrijfsruimte wordt gebruikt. Als dit bekend is gemaakt, kan vervolgens de huurprijs voor het woongedeelte worden berekend door:

- de puntenwaardering voor de gehele woning te verminderen met de punten voor de bedrijfsruimte
- de uitkomst van dit aantal punten te vermenigvuldigen met de totale verschuldigde huur
- de uitkomst van dit bedrag te delen door het aantal punten voor de gehele woning

Voorbeeld

Voor een woning of pand met bedrijfsruimte waarvoor een huurprijs van totaal € 525 is overeengekomen in het huurcontract, wordt de huurprijs voor het woongedeelte € 443,60. Het totaal aantal punten is 129 en voor de bedrijfsruimte is 20 punten toegekend. De berekening is als volgt:

Voorbeeld puntenberekening

$$129 - 20 = € 109$$

$$109 \times 525 = € 57.225$$

$$57.225 / 129 = € 443,60$$

In het daaropvolgende berekeningsjaar wordt de aftrek voor de bedrijfsruimte gebaseerd op het bedrag in de aangifte inkomstenbelasting, waarin het bedrag dan wel is opgevoerd.

Wanneer de Huurcommissie naar aanleiding van de redelijkheidstoets de aanwezigheid van een bedrijfsruimte constateert, moet de Huurcommissie de puntenwaardering voor deze ruimte op het advies vermelden.

Zelfstandigheid woning bij verhuur met bedrijfsruimte

 Klik voor dialoogscherm met permalink

Om een woning als zelfstandig te kunnen aanmerken moet de woning een eigen toegang hebben en mogen elementaire voorzieningen als een wasgelegenheid, toilet en keuken zich niet buiten de woning bevinden. Als de toegang tot de woning slechts verkregen kan worden via 'het bedrijf' (bijvoorbeeld een winkel) dan wordt zo'n woning voor de Wet op de huurtoeslag echter toch als zelfstandig aangemerkt. Voorwaarde is wel dat de woning afsluitbaar moet zijn ten opzichte van het bedrijf.

[Naar boven](#)

[Naar boven](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Inhoud Handboek Toeslagen](#)
  - [29.00.00 Huurtoeslag](#)
    - [1 Huurtoeslag](#)
    - [2 Bijlage 1: Voorbeelden inschrijvingssituaties](#)

- [3 Bijlage 2: Stappenplan voor de berekening huurtoeslag \(voorbeeld jaar 2020\)](#)
- [4 Bijlage 3: Toelichting op de servicekosten](#)
- [5 Bijlage 4: Diagram berekeningspercentages huurtoeslag 2020](#)
- [6 Bijlage 5: Huurformules vanaf 2012](#)
- [7 Bijlage 6: Aftrek huurprijs garage en bedrijfsruimte](#)
  - [7.1 Garage](#)
  - [7.2 Bedrijfsruimte](#)
- [8 Bijlage 7: Doorverhuur en huisbewaring \(met stroomschema\)](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

Handboek Toeslagen (HTS)

[Naar tekstnavigatie](#)

[Belastingnet](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Handboek Toeslagen](#)
- [29.00.00 - Huurtoeslag](#)
- 7 Bijlage 6: Aftrek huurprijs garage en bedrijfsruimte

[Naar tekstnavigatie](#)

Direct naar:

- [de inhoud van deze pagina](#)
- [de inhoudsopgave van deze pagina](#)
- [de algemene informatie Handboek Toeslagen](#)
- [zoeken](#)
- [het kruimelpad](#)

29.00.00 Huurtoeslag

8Bijlage 7: Doorverhuur en huisbewaring (met stroomschema)

 Klik voor dialoogschermd met permalink

8.1 Algemeen **Klik voor dialoogschermd met permalink**

De begrippen doorverhuur en huisbewaring worden door burgers in de praktijk regelmatig door elkaar heen gebruikt. Binnen iedere werkstroom is het de taak van de behandelaar om de feitelijke situatie te achterhalen. In de praktijk is het soms lastig om te beoordelen. Hieronder wordt voornamelijk ingegaan op de vraag hoe je kan bepalen of er sprake is van doorverhuur of huisbewaring en wat de gevolgen zijn voor de huurtoeslag, afhankelijk van wie is ingeschreven en wie er aanvraagt en wie (tijdelijk) weg is, waarheen (binnenland of buitenland) en voor hoelang. Onderhuur is wat anders: bij onderhuur wordt een deel van de woning door de huurder aan een derde verhuurd en wordt in deze bijlage dan ook buiten beschouwing gelaten. Bij doorverhuur en huisbewaring wordt de gehele woning ter beschikking gesteld.

[Naar boven](#)

8.2 Doorverhuur **Klik voor dialoogschermd met permalink**

Dat betekent dat de oorspronkelijke huurder (hierna: hoofdhuurder/A) tijdelijk de gehele woning verhuurt aan een ander (degene die de woning in doorverhuur heeft/B). Degene die de woning in doorverhuur heeft moet de basishuur betalen voor de woning. Indien dit niet het geval is, dan is er geen sprake van doorverhuur, maar van huisbewaring. Daarnaast zijn er verschillende vormen van doorverhuur en het daaraan gekoppeld recht op huurtoeslag.

Indien de hoofdhuurder/A elders vrijwillig in Nederland verblijft en zelf huurtoeslag ontvangt voor de woning die wordt doorverhuurd, wordt de huurtoeslag voortgezet voor een periode van 6 maanden zolang hij nog op het adres staat ingeschreven. Als de hoofdhuurder/A elders in Nederland onvrijwillig (gevangenis) verblijft en zelf huurtoeslag ontvangt, wordt de huurtoeslag voortgezet voor de periode van 12 maanden zolang hij nog op het adres staat ingeschreven. Degene die de woning in doorverhuur heeft/B heeft in voornoemde perioden geen recht op huurtoeslag. De 6 en 12 maanden betreffen beleid dat is vastgesteld in de tijd van de huursubsidie (VROM-tijd).

Indien de hoofdhuurder/A naar het buitenland is vertrokken voor een periode die korter is dan 8 maanden, behoudt de hoofdhuurder/A het recht op huurtoeslag gedurende die periode zolang hij nog op het adres staat ingeschreven. Indien de hoofdhuurder/A langer dan 8 maanden in het buitenland verblijft, kan er voor degene die de woning in doorverhuur heeft/B recht bestaan op huurtoeslag. Als de hoofdhuurder/A onvrijwillig

in het buitenland (gevangenis) verblijft en zelf huurtoeslag ontvangt, wordt de huurtoeslag voortgezet voor de periode van 12 maanden zolang hij nog op het adres staat ingeschreven.

Als de hoofdhuurder geen huurtoeslag ontvangt dan kan de burger die de woning in doorverhuur heeft al eerder (tijdens de 6/8 of 12 maanden) huurtoeslag aanvragen.

Het onderscheid in het verblijf van de hoofdhuurder/A in Nederland en het buitenland ligt aan de wetgeving. In [artikel 2.43](#) van de wet Brp is vastgelegd dat een burger pas aangifte van vertrek dient aan te geven indien deze burger langer dan 2/3e deel van het jaar (8 maanden) in het buitenland verblijft. Daar komt bij dat de Raad van State op 13 januari 2016 een uitspraak heeft gedaan inzake de situatie dat de hoofdhuurder korter dan 8 maanden in het buitenland verblijft en wat de gevolgen daarvan zijn, [ECLI:NL:RVS:2016:19](#).

Voor de varianten hierop: zie het stroomschema.

N.B. Bij het nemen van een besluit over de huurtoeslag is het belangrijk om daarin duidelijk op te nemen waarom de huurtoeslag wordt toegekend of afgewezen en welke personen als aanvrager, (toeslagpartner) en medebewoner op de beschikking staan en waarom. Zie verder Handboek: doorverhuur ([1.3.8](#)) en beoordeling bewoningssituatie (verhouding Awir en Wht, stappenplan; [1.5.2.2](#)).

[Naar boven](#)

8.3 Huisbewaring Klik voor dialoogscherm met permalink

Dat betekent dat de huisbewaarder op een woning past tegen een symbolische vergoeding. De hoofdhuurder houdt de huurlasten en de mogelijkheid om huurtoeslag aan te vragen (indien deze nog steeds ingeschreven staat op het adres). Een huisbewaarder kan geen huurtoeslag ontvangen, want deze heeft immers geen huurlasten. Soms wordt over huisbewaring gesproken in combinatie met een onderhuurcontract, maar dat is dus feitelijk niet mogelijk, want een huisbewaarder past op het gehele huis.

Beoordelingsaspecten: Klik voor dialoogscherm met permalink

1. Feitelijke situatie versus hoe een burger of behandelaar iets noemt

De feitelijke situatie is leidend, niet hoe iets door de burger wordt genoemd. Zo kan een situatie door de burger huisbewaring worden genoemd, terwijl uit de overeenkomst blijkt dat een aanzienlijk deel van de huur wordt voldaan door de ‘huisbewaarder’. Uit de analyse van de feitelijke situatie blijkt dus, dat er geen sprake is van huisbewaring, maar van doorverhuur.

Voor de beoordeling van de feitelijke situatie van doorverhuur dan wel huisbewaring is dus een overeenkomst nodig, al dan niet aangevuld met betaalbewijzen, die vervolgens getoetst worden aan de rest van de casusfeiten*.

*Voorbeelden casusfeiten: wie staan er ingeschreven op het adres, wat wordt er betaald, wie is de aanvrager en wanneer vraagt deze aan.

2. Betaling huur/bijdrage

Optie 1: ‘Om niet’ of een vergoeding (symbolische bijdrage), maar geen huurbetaling: dan is sprake van huisbewaring. In deze situatie blijft de hoofdhuurder recht houden op huurtoeslag (mits ingeschreven en mits wordt voldaan aan de termijnen voor vrijwillige en gedwongen uithuiszigheid en vakantie buitenland). De huisbewaarder wordt hier wel als medebewoner meegenomen als is voldaan aan het inschrijvingsvereiste. Om te bepalen of een burger een redelijke vergoeding betaalt voor de huur van de gehele woning dient bekeken te worden of de burger minimaal de basishuur* betaald. Indien de betaalde

vergoeding zo gering is dat de burger niet boven de basishuur uitkomt en ten gevolge daarvan geen recht heeft op HT, is er sprake van huisbewaring.

Optie 2: Iemand draagt een deel van de huurlasten die boven de basishuur komt, kan daarmee aanspraak maken op huurtoeslag, want er is geen sprake meer van huisbewaring. Als de hoofdhuurder niet aanwezig is en hij een aanmerkelijk deel van de huur betaalt, kan er wel sprake zijn van doorverhuur.

* De gehanteerde minimale basishuur is €225. Dit bedrag wordt voor alle jaren gehanteerd. Deze basishuur geldt voor een eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens.

STROOMSCHEMA VOOR HUISBEWARING EN DOORVERHUUR

 Klik voor dialoogscherm met permalink

(In onderstaand schema is er enkel sprake van een huurder die de gehele woning van de hoofdhuurder huurt. In de situatie dat er een deel van de woning wordt verhuurd, is er sprake van onderhuur)

Definities:

Brp-adres = adres van het huurobject waarvoor HT is aangevraagd

Rekenhuur = de kale huur (+ servicekosten) die door de betreffende persoon wordt betaald

Basishuur = Het deel van de rekenhuur dat volledig voor rekening van de huurder komt

A = de hoofdhuurder

B = de huurder die de woning van de hoofdhuurder huurt en ingeschreven staat op Brp-adres

STAP 1 - Bepaal aan de hand van de betalingen of er sprake is van huisbewaring of doorverhuur:

B huurt de woning “om niet” (gratis) of voor een bedrag lager dan de basishuur.

er is sprake van huisbewaring [ga naar stap 2]

B huurt de woning voor een rekenhuur die hoger is dan de basishuur

er is sprake van doorverhuur [ga naar stap 3]

STAP 2 – Huisbewaring: Bepaal aan de hand van het Brp- adres of er recht is op Huurtoeslag:

A staat niet ingeschreven op het Brp-adres

A kan geen HT ontvangen, want niet ingeschreven op Brp-adres

B kan geen HT ontvangen, want de huurlasten zijn lager dan de basishuur

A staat ingeschreven op het Brp-adres

A kan HT ontvangen >> B is medebewoner

B kan geen HT ontvangen, want de huurlasten zijn lager dan de basishuur

STAP 3 – Doorverhuur: Bepaal aan de hand van het Brp-adres of er recht is op Huurtoeslag:

A staat niet ingeschreven op het Brp-adres

A kan geen HT ontvangen, want niet ingeschreven op Brp-adres

B kan HT ontvangen, want de huurlasten zijn hoger dan de basishuur

A staat ingeschreven op het Brp-adres

A verblijft echter op een ander adres in Nederland [ga naar stap 4]

A verblijft echter op een ander adres in het buitenland [ga naar stap 5]

STAP 4 – DOORVERHUUR: A staat ingeschreven op het BRP adres maar verblijft elders in Nederland. Bepaal of er recht is op Huurtoeslag:

A verblijft op een ander adres in NL en ontvangt geen HT
B kan HT ontvangen >> A is medebewoner 1

A verblijft vrijwillig op een ander adres en ontvangt HT
A behoudt maximaal 6 maanden recht op HT >> B is medebewoner 1
B kan na 6 maanden HT ontvangen 3 >> A is medebewoner 1

A verblijft onvrijwillig op een ander adres en ontvangt HT
A behoudt maximaal 12 maanden recht op HT 2 >> B is medebewoner 1
B kan na 12 maanden HT ontvangen >> A is medebewoner 1

STAP 5 – DOORVERHUUR: A staat ingeschreven op het Brp-adres maar verblijft elders in het buitenland. Bepaal de vervolgstap:

A verblijft korter dan 8 maanden in het buitenland

[ga naar stap 6]

A verblijft langer dan 8 maanden in het buitenland

[ga naar stap 7]

STAP 6 – DOORVERHUUR: Het verblijf in het buitenland is korter dan 8 maanden. Bepaal of er recht is op Huurtoeslag:

A verblijft korter dan 8 maanden in het buitenland en ontvangt geen HT
B kan HT ontvangen >> A is geen medebewoner

A verblijft korter dan 8 maanden in het buitenland en ontvangt HT
A behoudt maximaal 8 maanden recht op HT 2 >> B is medebewoner 1
B kan geen HT ontvangen, want A ontvangt al HT

STAP 7 – DOORVERHUUR: Het verblijf in het buitenland is langer dan 8 maanden. Bepaal of er recht is op Huurtoeslag:

A verblijft langer dan 8 maanden in het buitenland en ontvangt geen HT
B kan HT ontvangen >> A wordt medebewoner vanaf het moment dat hij 8 maanden in het buitenland verblijft

A verblijft vrijwillig langer dan 8 maanden in het buitenland en ontvangt HT

A behoudt maximaal 8 maanden recht op HT 2 >> B is medebewoner 1
B kan na 8 maanden HT ontvangen 3 >> A is medebewoner 1

A verblijft onvrijwillig langer dan 8 maanden in het buitenland en ontvangt HT

A behoudt maximaal 12 maanden recht op HT 2 >> B is medebewoner 1
B kan na 12 maanden HT ontvangen 3 >> A is medebewoner 1

[Naar boven](#)
[Naar boven](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Inhoud Handboek Toeslagen](#)
  - [29.00.00 Huurtoeslag](#)
    - [1 Huurtoeslag](#)
    - [2 Bijlage 1: Voorbeelden inschrijvingssituaties](#)
    - [3 Bijlage 2: Stappenplan voor de berekening huurtoeslag \(voorbeeld jaar 2020\)](#)
    - [4 Bijlage 3: Toelichting op de servicekosten](#)
    - [5 Bijlage 4: Diagram berekeningspercentages huurtoeslag 2020](#)
    - [6 Bijlage 5: Huurformules vanaf 2012](#)
    - [7 Bijlage 6: Aftrek huurprijs garage en bedrijfsruimte](#)
    - [8 Bijlage 7: Doorverhuur en huisbewaring \(met stroomschema\)](#)
      - [8.1 Algemeen](#)
      - [8.2 Doorverhuur](#)
      - [8.3 Huisbewaring](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

Handboek Toeslagen (HTS)

[Naar tekstnavigatie](#)

[Belastingnet](#)

Zoeken

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Handboek Toeslagen](#)
- [29.00.00 - Huurtoeslag](#)
- 8 Bijlage 7: Doorverhuur en huisbewaring (met stroomschema)

[Naar tekstnavigatie](#)

Direct naar:

- [de inhoud van deze pagina](#)
- [de inhoudsopgave van deze pagina](#)
- [de algemene informatie Handboek Toeslagen](#)
- [zoeken](#)
- [het kruimelpad](#)

30.00.00 Zorgtoeslag

1Zorgtoeslag

 Klik voor dialoogschermd met permalink

1.1 Inleiding, achtergrond en toepassingsgebied

 Klik voor dialoogschermd met permalink

De zorgtoeslag is een bijdrage in de kosten voor een Nederlandse zorgverzekering. De hoogte van de zorgtoeslag is afhankelijk van eventueel partnerschap, het (gezamenlijk) inkomen en (gezamenlijk) vermogen. Belastingdienst/Toeslagen is belast met het toekennen, uitbetalen en terugvorderen van de zorgtoeslag.

De Wet op de Zorgtoeslag (Wzt) is een inkomensafhankelijke regeling en valt onder de Awir. De wet is van kracht sinds 2006. Lees meer over wat er sinds 2006 is gewijzigd in het Jaaroverzicht Zorgtoeslag 2006 t/m 2017 ([bijlage 1](#)).

De zorgtoeslag is een recht op gedeeltelijke compensatie van de premiekosten volgens de Zorgverzekeringswet ([Zvw artikel 16](#))

[Naar boven](#)

1.2 Betrokken partijen en begrippen en definities

 Klik voor dialoogschermd met permalink

Dit onderdeel behandelt de betrokken partijen en veel gebruikte begrippen en hun definities:

De betrokken partijen zijn de verzekerde, het CAK en de zorgverzekeraars. Hierna worden de begrippen uitgewerkt

[Naar boven](#)

1.2.1 Standaardpremie Klik voor dialoogschermd met permalink

De zorgtoeslag is niet gebaseerd op de feitelijke premie die iemand betaald, maar op de zogenoemde standaardpremie. De standaardpremie is de geraamde gemiddelde premie + het geraamde gemiddelde verplichte eigen risico. Als de standaardpremie hoger is dan de normpremie heeft de verzekerde voor het verschil recht op zorgtoeslag (Wzt, [artikel 2](#), lid 1). De standaardpremie voor een zorgverzekering wordt bij ministeriële regeling vastgesteld (Wzt, [artikel 4](#)). De standaardpremie moet uiterlijk 22 dagen voorafgaande aan het berekeningsjaar worden vastgesteld. Voor een verzekerde met een partner wordt bij de berekening van de hoogte van de

zorgtoeslag tweemaal de standaardpremie in aanmerking genomen. Voor 2020 is de standaardpremie € 1.642. Zie voor het normenoverzicht [bijlage 2](#).

Om burgers te stimuleren de aangeboden verzekeringspolissen kritisch te beoordelen, is niet de werkelijke premie maatgevend, maar de standaardpremie. Een duurdere polis is een persoonlijke keuze die niet in aanmerking komt voor compensatie via de zorgtoeslag. Het afsluiten van een voordelige zorgverzekering is dan ook netto in het voordeel van de verzekerde.

[Naar boven](#)

1.2.2 Normpremie Klik voor dialoogscherm met permalink

De normpremie is het bedrag aan zorgpremie dat de aanvrager volgens de Wzt zelf moet kunnen dragen. De normpremie is een percentage van het drempelinkomen, vermeerderd met een percentage van het toetsingsinkomen voor zover dat toetsingsinkomen boven het drempelinkomen uitstijgt (Wzt, [artikel 1](#), lid 1, onderdeel g). Voor een verzekerde met een partner wordt het gezamenlijke toetsingsinkomen in aanmerking genomen (Wzt, [artikel 2](#), lid 2).

Formule normpremie voor verzekerde zonder partner (2020)

Normpremie = drempelinkomen x 1,830% + (toetsingsinkomen - drempelinkomen) x 13,55%

Formule normpremie voor verzekerde met partner (2020)

Normpremie = drempelinkomen x 4,140% + (toetsingsinkomen - drempelinkomen) x 13,55%

[Naar boven](#)

1.2.3 Drempelinkomen Klik voor dialoogscherm met permalink

Het drempelinkomen (Wzt [artikel 1](#), lid 1, onderdeel f) is 108% van het twaalfvoud van het voor de maand januari van het berekeningsjaar geldende bedrag per maand zoals bedoeld in [artikel 8](#), lid 1, onderdeel a van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag (WMM). Vóór 2013 was de berekening veel ingewikkelder, zie [bijlage 2](#). Daarin staat ook een [normenoverzicht t/m 2020](#).

Voorbeeldberekening drempelinkomen 2020

1. Minimumloon januari 2020: € 1.653,60
2. Dit maal 12 en maal 108% is € 21.431,--

[Naar boven](#)

1.2.4 Vermogen Klik voor dialoogscherm met permalink

Sinds 2013 geldt voor de zorgtoeslag een [vermogenstoets](#). Reden hiervoor is dat mensen met een vermogen boven de gegeven grens geen inkomensondersteuning nodig hebben. Daarnaast geldt voor een verzekerde met een partner een gezamenlijke vermogensgrens, terwijl de vermogensgrens bij de huurtoeslag per individuele toeslagbetrokkene geldt.

Onder vermogen wordt onder meer verstaan spaargeld, schenkingen, beleggingen, een vakantiehuis, “groene beleggingen” (rendementsgrondslag van box 3 van de wet IB) en vermogen in het buitenland. De waarde van een eigen woning telt niet mee.

Peildatum is 1 januari van het toeslagjaar. Ligt het vermogen op die datum boven de vrijstellingsgrens dan vervalt de toeslag voor het gehele jaar. Het vermogen van de partner telt alleen mee als deze het hele jaar toeslagpartner is.

De hoogte van het vermogen wordt vastgesteld bij de aanslag inkomstenbelasting. Belastingdienst/Toeslagen volgt deze vaststelling. Is iemand het niet eens met de hoogte van het vastgestelde vermogen, dan moet die zich wenden tot de inspecteur.

Bijzonder vermogen. Voor bepaalde vermogens bestaat een uitzondering: dat noemen we bijzonder vermogen. Dit vermogen kan op verzoek buiten beschouwing worden gelaten. Daar is een [formulier](#) voor. B/T kan pas bij de definitieve berekening beslissen op dit verzoek. In de voorschotfase kan al wel rekening gehouden met de beslissing op het verzoek, zoals deze vermoedelijk bij de definitieve berekening genomen zal worden.

Lees meer over vermogensgrenzen in [hoofdstuk 11](#).

[Naar boven](#)

1.2.5 Partnerschap Klik voor dialoogscherm met permalink

De verzekerde en zijn partner worden voor de toepassing van de Wzt geacht gezamenlijk één aanspraak (recht) te hebben (Wzt, [artikel 2](#), lid 1). Er wordt slechts 1 aanvraag inhoudelijk in behandeling genomen. De andere aanvraag moet worden afgewezen (link naar Awir, [artikel 14](#), lid 2). Welke aanvraag wordt afgewezen hangt af van de situatie, waarbij in beginsel beide aanvragers in onderling overleg mogen kiezen.

Heeft de verzekerde een partner die terecht niet als verzekerde is aan te merken? Dan berekenen we eerst de zorgtoeslag alsof er sprake is van een verzekerde met een verzekerde partner. Vervolgens bestaat dan recht op 50% van de berekende zorgtoeslag (Wzt, [artikel 2](#), lid 4).

Voorbeelden terecht niet verzekerde partner:

- Militairen
- Gemoedsbezwaarden
- Gedetineerden
- Buitenlandse studenten
- Partner jonger dan 18 jaar (zie [Voorwaarden recht op zorgtoeslag](#))

Bij een niet rechtmatig in Nederland verblijvende partner (in het geheel geen recht op zorgtoeslag) kwam de vraag op of de zorgtoeslag een individuele tegemoetkoming is in de zorgkosten (mogelijk een half recht op zorgtoeslag) of een gezamenlijke. In een uitspraak van 22 juli 2009 oordeelde de Afdeling ([ECLI:NL:RVS:2009:BJ3435](#)) dat de zorgtoeslag niet kan worden aangemerkt als een individuele doeluitkering, en dat de zorgtoeslag toekomt aan aanvrager en partner gezamenlijk. Daarom is bevestigd dat er in het geheel geen recht (dus voor beide personen) bestaat op zorgtoeslag, wanneer een van beiden niet beschikt over juiste verblijfstatus.

Voor berekeningsjaren tot en met 2020 geldt nog een specifieke regeling voor de partner die onterecht niet-verzekerd is. Als de verzekerde een partner heeft die niet voldoet aan de verplichting zich te verzekeren, heeft de voor de verzekerde ook geen recht op zorgtoeslag (Wzt, [artikel 2](#), lid 5 (tot 1 januari 2021) – zie ook [1.3.1.1](#)). Met ingang van 2021 is de regeling voor de ten onrechte niet-verzekerde partner vervallen. Voor deze gevallen geldt dan dezelfde regeling als voor de partner die terecht niet-verzekerd is. Er bestaat daardoor in alle gevallen van een niet-verzekerde partner recht op 50% van de berekende zorgtoeslag voor hen samen.

Voorbeeld 1 Klik voor dialoogschermd met permalink

A en B zijn partners. B is verzekeringsplichtig maar heeft geen zorgverzekering. A wijst op het vierde lid van [artikel 2](#) Wzt. Er is echter verschil tussen niet verzekeringsplichtig zijn en je niet verzekeren terwijl je wel verzekeringsplichtig bent. Geen ZT in verband met het vijfde lid.

Voorbeeld 2

A en B zijn partners. B is verzekeringsplichtig maar heeft in 2021 geen zorgverzekering. Het doet er niet meer toe of dat terecht of onterecht is. Er is recht op 50% van de zorgtoeslag voor partners.

[Naar boven](#)

1.2.6 Verdragsgerechtigden Klik voor dialoogschermd met permalink

Verdragsgerechtigden ([artikel 69](#) Zvw) kunnen zorgtoeslag krijgen (link naar Wzt, [artikel 1](#), onderdeel c in combinatie met Wzt, [artikel 2](#), lid 1). Verdragsgerechtigden zijn personen die in het buitenland wonen en die met toepassing van Verordening ([EEG](#)) 883/2004 (of een sociaal zekerheidsverdrag) ten laste van Nederland recht hebben op zorg of vergoeding van hun zorgkosten, zoals voorzien in de zorgverzekeringswetgeving van hun woonland (woonlandpakket). Het gaat om:

- Burgers met AOW of een pensioen uit Nederland die zijn aangemeld bij het CAK en recht hebben op medische zorg in het woonland. Of een gezinslid van iemand voor wie dit geldt. Een Nederlandse zorgverzekering is niet vereist.
- Burgers met een bepaalde uitkering uit Nederland (zoals WIA), die zijn aangemeld bij het CAK en recht hebben op medische zorg in het woonland. Of een gezinslid van iemand voor wie dit geldt. Een Nederlandse zorgverzekering is niet vereist.

Deze verdragsgerechtigden zijn niet verzekerd voor de [Wet langdurige zorg](#) (Wlz, voorheen AWBZ). Omdat zij ten laste van Nederland in hun woonland aanspraak kunnen maken op zorg, of de vergoeding van de kosten daarvan, moeten zij zich wel aanmelden bij het CAK (voorheen bij het Zorginstituut Nederland/CVZ) ([artikel 69](#), lid 1, Zvw) en zijn zij een bijdrage verschuldigd (Zvw, [artikel 69](#), lid 2).

Zie ook [1.3.1.4](#) over vreemdelingen en verzekeringsplicht en [bijlage 6](#) (voor o.a. verzekerden op basis van [art. 2 Zvw](#) ook al wonen ze in het buitenland)

Administratie

Het CAK is belast met de administratie van de verdragsgerechtigden ([artikel 69](#), lid 7, Zvw).

[Naar boven](#)

1.2.7 Woonlandfactor Klik voor dialoogschermd met permalink

In het buitenland zijn de kosten voor zorg vaak lager dan in Nederland, maar soms ook hoger. De verhouding tussen de kosten in beide landen noemen we de woonlandfactor. Deze bepaalt mede de hoogte van de bijdrage die de verdragsgerechtigde verschuldigd is aan het CAK. Omdat de zorgtoeslag een tegemoetkoming is in deze bijdrage, wordt de woonlandfactor ook meegenomen in de berekening van de zorgtoeslag.

De woonlandfactor wordt berekend door de gemiddelde zorgkosten van het land (de standaardpremie) waar iemand woont, te delen door de gemiddelde zorgkosten van Nederland. De woonlandfactor voor een land wordt elk jaar vastgesteld.

De woonlandfactor wordt per land vastgesteld en met een toelichting over de wijze van berekening jaarlijks uiterlijk in november in de Staatscourant gepubliceerd (Regeling zorgverzekering, [artikel 6.3.1](#), lid 10).

Voorbeeld

In een bepaald jaar bedragen de zorgkosten in Nederland gemiddeld € 2.600 per verzekerde. In land X bedragen de zorgkosten in datzelfde jaar gemiddeld € 1.300 per verzekerde. De woonlandfactor voor land X is dan $\frac{€ 1.300}{€ 2.600} = 0,50$.

Meer over de woonlandfactor treft u aan in [de bijlage](#)

[Naar boven](#)

1.2.8 Woonlandpakket Klik voor dialoogscherm met permalink

Het woonlandpakket is het totaal aan dokterskosten, geneesmiddelen en ziekenhuisopnames die in een land vergoed worden. Met veel landen heeft Nederland een afspraak. Nederlanders die in zo'n land wonen, krijgen dezelfde ziektekosten vergoed als andere inwoners. Nederlanders krijgen dus dezelfde behandeling.

Als een persoon een Nederlands pensioen en/of sociale zekerheidsuitkering ontvangt, is het mogelijk dat hij en zijn gezinsleden met toepassing van Europese- of verdragsregels in zijn woonland recht hebben op het wettelijk verzekeringspakket ten laste van Nederland. Deze persoon en zijn gezinsleden zijn dan (zogenaamde) verdragsgerechtigden.

In het buitenland wonende gezinsleden van mensen die in Nederland werken zijn mogelijk ook verdragsgerechtigden. Deze werkenden zelf zijn gewoon verzekeringsplichtig ([artikel 2](#), lid 1) en moeten dus zelf een zorgverzekering afsluiten. Voor hun gezinsleden kan gelden dat zij weliswaar niet verzekeringsplichtig zijn in Nederland, maar dat zij wel als gevolg van Europese of verdragsregels mogelijk in hun woonland recht op zorg volgens het wettelijk verzekeringspakket ten laste van Nederland hebben.

De verdragsgerechtigden zijn aan het CAK een bijdrage verschuldigd die voor de toepassing van de Wzt als premie voor een zorgverzekering wordt beschouwd (Zvw, [artikel 69](#), lid 2).

[Naar boven](#)

1.2.9 Wanbetalers (omleiden ZT van wanbetalers naar CJIB)

 Klik voor dialoogscherm met permalink

De overheid heeft in 2009 maatregelen getroffen om wanbetaling van de zorgpremie te voorkomen. Hieraan is sinds 2013 een nieuwe maatregel toegevoegd: het omleiden van de zorgtoeslag naar het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB). Zie ook Zvw [art. 18a t/m 18f](#).

Maatregelen vanaf 2013

Na maximaal 2 maanden betalingsachterstand krijgt de verzekerde van zijn zorgverzekeraar een aanbod voor een betalingsregeling. Na een premieachterstand van 6 maanden moet de zorgverzekeraar de burger aanmelden bij het CAK als wanbetaler. De burger moet dan een hogere (bestuursrechtelijke) premie aan het CAK betalen totdat de schuld aan zijn zorgverzekeraar is afgelost. De verzekerde betaalt geen premie meer aan zijn zorgverzekeraar. Sinds 1 januari 2013 kan het CAK B/T opdragen de zorgtoeslag aan het CAK uit te betalen. Dit kan ook als de burger ten onrechte geen zorgverzekering heeft.

Het CAK heeft het proces uitbesteed aan het CJIB. De toeslag wordt daarom bij wanbetaling overgemaakt aan het CJIB. We noemen dit het omleiden van de zorgtoeslag. Het CJIB verzorgt de communicatie omtrent

wanbetaling. Ook regelt het CJIB het afmelden van de wanbetaling als de achterstand is afbetaald of als de burger zich heeft aangemeld voor schuldhulpverlening.

Als iemand loon, een uitkering of pensioen heeft, wordt de hogere premie die aan het CAK verschuldigd is zoveel mogelijk hierop ingehouden. Iemand met een betalingsachterstand kan zijn zorgverzekering niet opzeggen. Daardoor is overstappen naar een andere verzekeraar niet mogelijk. Wanbetalers kunnen hun schuld dus niet ontlopen.

Ook komt het voor dat een burger geen zorgverzekering afsluit, terwijl de burger hiertoe wel verplicht is. Als de burger zich na een aantal verzoeken van het CAK nog steeds niet verzekert, wordt hij ambtshalve verzekerd. Dit gebeurt als de burger 9 maanden onverzekerd is geweest. De premie hiervoor wordt op dezelfde wijze geïnd als bij wanbetaling.

Voor 2017 lag deze taak van het CAK bij het Zorginstituut Nederland (ZIN).

Gevolgen voor het werk

Wanbetalers hebben wel recht op zorgtoeslag en ontvangen hiervan ook een beschikking, maar zij krijgen de toeslag niet op hun eigen rekeningnummer uitbetaald. Er verandert dus niets aan de hoogte van de toeslag. Medewerkers kunnen deze informatie ook bij het statusoverzicht in het klantbeeld zien. Op Mijn toeslagen kan de burger ook zien dat wij de zorgtoeslag omleiden naar het CJIB.

Maatregelen tot 2013

Het CVZ inde de hogere premie (CVZ besteedde dit in een aantal gevallen uit aan het CJIB). De toeslag werd nog uitbetaald aan de verzekerde/aanvrager.

[Naar boven](#)

1.3 Voorwaarden voor het recht op Zorgtoeslag

 Klik voor dialoogschermd met permalink

Er zijn verschillende voorwaarden om zorgtoeslag te krijgen: de aanvrager:

1. [Is verzekeringsplichtig](#) voor de zorgverzekeringswet;
2. heeft een Nederlandse zorgverzekering;
3. heeft de Nederlandse nationaliteit of een [geldige verblijfsvergunning](#);
4. heeft een inkomen en vermogen dat niet te hoog is.

Deze voorwaarden gelden ook voor de toeslagpartner.

De eerste drie worden hierna in een toelichting uitgewerkt. De vierde in paragraaf 1.4.

[Naar boven](#)

1.3.1 Verzekeringsplichtig voor de Zvw **Klik voor dialoogschermd met permalink**

1.3.1.1 Verzekeringsplichtig **Klik voor dialoogschermd met permalink**

De persoon die op grond van de Wet langdurige zorg (Wlz voorheen AWBZ) en de daarop gebaseerde regelgeving van 'rechtsweg' verzekerd is, is ook verzekeringsplichtig voor de Zvw ([artikel 2](#), eerste lid, Zvw). Dit zijn:

- personen die in Nederland wonen
- personen die niet in Nederland wonen, maar wel loonbelasting moeten betalen in Nederland

Dit wordt de [kring der verzekerden Wet langdurige zorg](#) genoemd. Het gaat om personen met de Nederlandse nationaliteit of met een geldige verblijfsvergunning. De volgende personen kunnen zorgtoeslag krijgen:

- Iemand die in Nederland woont en de Nederlandse nationaliteit heeft of een andere nationaliteit en een geldige verblijfsvergunning heeft.
- Iemand die de nationaliteit heeft van een EU-land, Liechtenstein, Noorwegen, IJsland of Zwitserland en in een Nederlandse gemeente is ingeschreven.
- Een verdragsgerechtigde: Iemand die in het buitenland woont en in zijn woonland ten laste van Nederland recht heeft op zorg of op de vergoeding van de kosten daarvan (Zvw, [artikel 69](#)).

De persoon die verzekeringsplichtig is voor de Zvw en een zorgverzekering heeft afgesloten, is verzekerde voor de Wzt (Wzt [artikel 1](#), eerste lid, letter c). Dit geldt ook voor een verdragsgerechtigde (Zvw [artikel 69](#)). Iemand is pas verzekerde voor de Wzt vanaf de eerste dag van de kalendermaand die volgt op de maand waarin hij 18 jaar wordt. Tot die datum is hij namelijk geen premie verschuldigd voor zijn zorgverzekering (Zvw, [artikel 16](#), tweede lid). Het recht op zorgtoeslag ontstaat vanaf die datum. De zorgtoeslag is immers een tegemoetkoming in de premie voor een zorgverzekering (Wzt, [artikel 1](#), eerste lid, letter d). Er is geen recht op zorgtoeslag zolang geen premie voor de zorgverzekering betaald hoeft te worden.

[Naar boven](#)

1.3.1.2 Uitzonderingen verzekeringsplicht Klik voor dialoogscherm met permalink

Niet iedereen die verzekeringsplichtig is op grond van de Wlz, is ook verzekeringsplichtig voor de Zvw. De geldt voor:

1. [Actieve militairen](#);
2. [Gemoedsbezwaarden](#);
3. [Chavez-route](#)

[Naar boven](#)

Militairen in actieve (werkelijke) dienst Klik voor dialoogscherm met permalink

Militairen in actieve dienst zijn wel van rechtsweg verzekerd voor de Wlz, maar niet verzekeringsplichtig voor de Zvw ([artikel 2](#), lid 2, onderdeel a van de Zvw)

Militairen zijn aangewezen op de zorg van de militair geneeskundige diensten. Dit geldt niet alleen bij inzet in binnen- en buitenland, maar ook binnen en buiten werktijd in een vredessituatie. De krijgsmacht moet voor het uitvoeren van haar grondwettelijke taak altijd kunnen beschikken over voldoende direct inzetbaar personeel. De militair geneeskundige diensten moeten daarom inzicht hebben in de gezondheidstoestand (en dus de inzetbaarheid) van individuele militairen, bijvoorbeeld om hun operationele inzetbaarheid te kunnen beoordelen.

Eigen zorgverlening

Het Ministerie van Defensie verleent volledig in eigen beheer zorg aan militairen. Zo beschikken ze onder alle omstandigheden over optimale voorzieningen. Dit is zowel in het belang van de gezondheid als van de inzetbaarheid van de militair. Dat kan niet binnen de Zvw worden gerealiseerd, omdat die uitsluitend is gericht op het verzekeren van een basispakket aan zorg. Daarom zijn militairen niet verzekeringsplichtig op grond van deze wet. De uitsluiting geldt ook voor een militair in werkelijke dienst die daarnaast winst geniet uit een feitelijk door hem gedreven onderneming. Ook hij is aangewezen op de zorg van de militair geneeskundige diensten, zodat uitsluiting van de verzekeringsplicht ook hier geldt.

Uitsluiting van de Zvw-verzekeringsplicht geldt niet voor de gezinsleden van een militair. Zij zijn wel verzekeringsplichtig voor de Zvw (als zij voldoen aan alle voorwaarden).

Omdat een militair geen verzekerde is voor de Wzt heeft hij zelf geen recht op zorgtoeslag. Zijn eventuele toeslagpartner kan wel zorgtoeslag aanvragen en krijgt dan 50% van het totaalbedrag voor een aanvrager met partner. Het inkomen van de militair telt wel mee voor de berekening.

[Naar boven](#)

Gemoedsbezwaarden [Klik voor dialoogscherm met permalink](#)

Gemoedsbezwaarden zijn van rechtswege wel verzekerd voor de [Wlz](#), maar wegens hun gemoedsbezwaren op eigen verzoek ontheven van de Wlz-gerelateerde verplichtingen. Gemoedsbezwaarden zijn daarom niet verzekeringsplichtig voor de Zvw (Zvw, [artikel 2](#), lid 2, onderdeel b).

[Naar boven](#)

Geloofsovertuiging [Klik voor dialoogscherm met permalink](#)

Een gemoedsbezwaarde is iemand die vanuit zijn geloofsovertuiging bezwaren heeft tegen elke vorm van verzekering. Iemand met gemoedsbezwaren kan de SVB een vrijstelling vragen van de premieplicht voor de volksverzekeringen en/of de werknemersverzekeringen (Wfsv, [artikel 64](#)). Voorwaarde is dat de gemoedsbezwaarde verklaart dat hij overwegende gemoedsbezwaren heeft tegen elke vorm van verzekering en er daarom geen enkele heeft afgesloten. Als de SVB een natuurlijk persoon ontheft van zijn Wlz-verplichtingen, is deze persoon niet verzekeringsplichtig voor de Zvw en dus niet verzekerd.

[Naar boven](#)

Ontheffing intrekken [Klik voor dialoogscherm met permalink](#)

Mensen met een ontheffing kunnen de SVB altijd vragen de ontheffing in te trekken. Als dat is gebeurd, moeten zij een zorgverzekering afsluiten (Zvw [artikel 2](#), lid 1). De SVB deelt de belastinginspecteur mee dat zij een ontheffing heeft verleend of ingetrokken (Wfsv, [artikel 64](#), lid 2).

De uitsluiting van de Zvw-verzekeringsplicht geldt niet automatisch voor de gezinsleden van een gemoedsbezwaarde. Zij zijn wel verzekeringsplichtig voor de Zvw (als zij voldoen aan alle voorwaarden).

Omdat een gemoedsbezwaarde geen verzekerde is voor de Wzt, heeft hij zelf geen recht op zorgtoeslag. De eventuele toeslagpartner die geen gemoedsbezwaarde is kan wel zelf zorgtoeslag aanvragen. De verzekerde krijgt dan 50% van het totaalbedrag voor een aanvrager met partner. Het inkomen van de gemoedsbezwaarde telt wel mee voor de berekening.

[Naar boven](#)

Chavez route [Klik voor dialoogscherm met permalink](#)

Bij personen die gebruik maken van de Chavez-route voor een verblijfstitel (afgeleid verblijfsrecht op basis van zorg voor een kind) Zie o.a. [Hoofdstuk 9, 1.2.2](#). Een toeslagpartner die zo binnenkomt krijgt een verblijfstitel 30, en is daarmee in beginsel verzekeringsplichtig. Verzekeraars weigeren op grond van de “gerede twijfel richtlijn” verzekering zolang er nog geen verblijfstitel is afgegeven. Daardoor zou de ZT van de aanvrager in gevaar komen. Zo’n toeslagpartner kan gedurende zo’n (twijfel)periode aangemerkt worden als “terecht onverzekerd”. Dan treedt daarvoor [artikel 2](#), vierde lid, Wet ZT in werking: de 50%-partnernorm.

[Naar boven](#)

1.3.1.3 Bijzondere groepen zorgtoeslag [Klik voor dialoogscherm met permalink](#)

Aan een paar bijzondere groepen voor de zorgtoeslag besteden we hierna nog aandacht. Dat zijn:

1. [Gedetineerden](#);
2. [Buitenlandse studenten](#);
3. [Partner is jonger dan 18](#).

[Naar boven](#)

Gedetineerden [Klik voor dialoogscherm met permalink](#)

Gedetineerden zijn niet uitgezonderd van de verzekeringsplicht van [artikel 2](#), lid 2 van de Zvw. Dit betekent dat een gedetineerde wel een zorgverzekering moet hebben afgesloten. Gedurende de periode van detentie zijn de rechten en plichten uit de zorgverzekering van rechtswege echter opgeschort en is er geen recht op zorgtoeslag (artikel 1, lid 1, onder c, Wzt en [artikel 24](#) Zvw). Bij detentie in het buitenland blijft de verzekeringsplicht in Nederland en het recht op zorgtoeslag bestaan, als de gedetineerde daaraan voorafgaand een Nederlands adres had. Na 1 juli 2016 wordt de zorgverzekering van een verzekerde die volgens een verklaring van het Ministerie van Buitenlandse Zaken of van Reclassering Nederland in het buitenland is gedetineerd, echter opgeschort. Met een wijziging van [artikel 1](#), letter c Wet ZT is per 1-1-2019 geregeld dat in deze gevallen ook geen recht op zorgtoeslag meer bestaat.

Tot 1 juli 2016 bleef bij detentie in het buitenland de verzekeringsplicht in Nederland en het recht op zorgtoeslag bestaan, als de gedetineerde daaraan voorafgaand een Nederlands adres had. Per die datum is [artikel 24](#) van de Zvw zodanig aangepast dat de rechten en plichten uit de zorgverzekering van rechtswege worden opgeschort gedurende de periode dat de Zvw-verzekerde buiten Nederland in detentie is genomen (Zvw, [artikel 24](#), lid 2).

De (ex-)gedetineerde is zelf verantwoordelijk voor het doorgeven van de aanvang en de beëindiging van de detentie aan zijn zorgverzekeraar .

Detentie in Nederland

Bij detentie verblijft de gestrafte in een gevangenis of justitiële inrichting. De rechten en plichten uit de zorgverzekering zijn opgeschort. Vanaf dat moment is de gestrafte geen verzekerde voor de Wzt.

Extramurale detentie

Bij extramurale detentie verblijft de gestrafte niet langer in een gevangenis of justitiële inrichting. Bij extramurale detentie zijn de rechten en plichten uit de zorgverzekering niet langer opgeschort. Vanaf dat moment is de gestrafte dus weer verzekerde voor de Wzt. Op de datum van start van extramurale detentie dient de (ex-)gedetineerde dit zelf te melden aan zijn zorgverzekeraar, zodat de eigen zorgverzekering weer wordt geactiveerd. Hij kan dan de zorgtoeslag opnieuw aanvragen.

Vormen van detentie / wel of geen zorgplicht voor DJI – zie [bijlage 5](#)

Detentie in het buitenland

De detentie(periode) moet blijken uit een verklaring van het ministerie van Buitenlandse zaken of van Reclassering Nederland.

Bij aanvang van de detentie verstrekt het Ministerie van Buitenlandse Zaken op basis van een arrestatiemelding een verklaring in de vorm van een brief aan de contactpersoon van de gedetineerde (“contactpersonenbrief”). Bij afwezigheid van een contactpersoon kan Reclassering Nederland (Bureau Buitenland) een detentieverklaring afgeven.

In voorkomende gevallen verstrekt het Ministerie van Buitenlandse Zaken of Reclassering Nederland (Bureau Buitenland) op verzoek van betrokkenen een verklaring dat iemand uit detentie is. In deze gevallen kan betrokkene het einde van de detentie melden door overlegging van deze verklaring.

[Naar boven](#)

Buitenlandse studenten in Nederland [Klik voor dialoogscherf met permalink](#)

Is iemand alleen naar Nederland gekomen om te studeren?

Tot en met het jaar 2014

De studenten blijven tot hun dertigste onderworpen aan het sociaal zekerheidsregime van hun land. Deze personen zijn niet verzekeringsplichtig in Nederland en hebben dus geen recht op zorgtoeslag. Ook niet als zij een Nederlandse (zorg)verzekering hebben.

- In 2 situaties is er wel recht op zorgtoeslag:
- iemand studeert in Nederland en is 30 jaar of ouder;
- iemand studeert en heeft een (bij)baan in Nederland ([BUB 1999](#))

Vanaf 2015

De studenten blijven ongeacht hun leeftijd onderworpen aan het sociaal zekerheidsregime van hun land. Deze personen kunnen geen zorgtoeslag aanvragen. Ook niet als zij een Nederlandse zorgverzekering hebben. Een internationale studentenverzekering is goedkoop af te sluiten.

In 1 situatie is er wel recht op zorgtoeslag

- Iemand studeert en heeft een (bij)baan in Nederland ([BUB 1999](#))

Let op!

Bovenstaande geldt eveneens voor Antilliaanse studenten. Het bijzondere dat zich bij deze studenten voordoet is dat zij in de BRP doorgaans de Nederlandse nationaliteit hebben en wanneer ze dan een zorgverzekering afsluiten, lijkt er recht te zijn op zorgtoeslag. Dat is dus niet het geval. Zie ook [artikel 20](#), eerste lid, sub b van het BUB 1999). Ook hier is er wel recht als er sprake is van werk (een (bij)baan).

[Naar boven](#)

Partner is jonger dan 18 jaar [Klik voor dialoogscherf met permalink](#)

Wie zelf 18 jaar of ouder is, maar een toeslagpartner heeft die jonger is dan 18, kan zorgtoeslag krijgen. Hij krijgt dan de helft van het toeslagbedrag voor iemand met een meerderjarige toeslagpartner. Het inkomen van de

toeslagpartner telt wel mee voor het bepalen van de hoogte van de zorgtoeslag.

[Naar boven](#)

1.3.1.4 Vreemdelingen en verzekeringsplicht [Klik voor dialoogscherm met permalink](#)

Een vreemdeling is iemand die niet de Nederlandse nationaliteit heeft. Vreemdelingen zijn op grond van de Wlz niet verzekeringsplichtig, tenzij zij rechtmatig in Nederland verblijven ([artikel 8](#), onderdelen a tot en met e of l van de Vreemdelingenwet 2000 (Wlz, [artikel 2.1.1](#), lid 2)).

Het gaat om:

- onderdanen van de overige lidstaten van de Europese Unie ([BRP-verblijfscodes](#) 28 t/m 30, 36 t/m 38)
- onderdanen van de Europese Economische Ruimte ([BRP-verblijfscodes](#) 28 30 en 36 t/m 38)
- Turken die op grond van Besluit 1/80 van de Associatieraad EEG/Turkije in Nederland mogen verblijven ([BRP-verblijfscode](#) 35)
- andere vreemdelingen die op grond van een verblijfsvergunning ‘regulier’ of ‘asiel’ voor bepaalde of onbepaalde tijd in Nederland mogen verblijven ([BRP-verblijfscodes](#) 21 - 27)

Het komt voor dat de IND met terugwerkende kracht een verblijfstitel toekent. Tot het moment van toekenning had deze persoon geen status en is er ook geen sprake van verzekeringsplicht. Zo iemand was over die periode terecht niet-verzekerd.

Als een vreemdeling rechtmatig verblijft op grond van [artikel 8](#), onderdelen f tot en met h van de Vreemdelingenwet 2000 (ofwel de [BRP-verblijfscodes](#) 31 t/m 34) is er geen sprake van een verzekering van rechtswege voor de Wlz. Hij is dan ook niet verzekeringsplichtig voor de Zvw. Daarom heeft een aanvrager met een dergelijke status geen recht op zorgtoeslag. Een rechtmatig verblijvende aanvrager met een partner met deze codes heeft recht op 50% van de zorgtoeslag van het totaalbedrag voor een aanvrager met partner (link naar Wzt, [artikel 2](#), lid 4).

Uitzondering hierop is een vreemdeling met [BRP-verblijfscode 33](#). Die is wel van rechtswege verzekerd voor de Wlz ([Artikel 10](#) BUB 1999). Het gaat er dan vervolgens om of hij in de periode voorafgaand aan code 33 wel of geen recht had op zorgtoeslag (als aanvrager). Had hij recht, dan houdt hij recht (Awir, [artikel 9](#), lid 1). Had hij geen recht, dan krijgt hij geen recht ([artikelen 10 en 11](#) Vreemdelingenwet 2000).

Hoewel vreemdelingen met [BRP-verblijfscodes](#) 31, 32 en 34 van rechtswege verzekerd zijn als zij arbeid in dienstbetrekking verrichten en loonbelasting moeten betalen (in overeenstemming met de Wet arbeid vreemdelingen, of met een tewerkstellingsvergunning), kunnen zij geen zorgtoeslag krijgen ([artikel 11](#) van het BUB 1999). Zie ook [artikelen 10 en 11](#) van de Vreemdelingenwet 2000.

Een aanvrager die wel verzekeringsplichtig is voor de Zvw én een zorgverzekering heeft, met een partner die een vreemdeling is en niet verzekeringsplichtig voor de Zvw ([BRP-verblijfscodes](#) 31, 32 en 34), heeft wel recht op zorgtoeslag. De aanvrager krijgt dan 50% van de zorgtoeslag van het totaalbedrag voor een aanvrager met partner. (link naar Wzt, [artikel 2](#), lid 4). Als de partner echter in overeenstemming met de Wet arbeid vreemdelingen arbeid in dienstbetrekking verricht, dan is sprake van een Wlz-verzekering van rechtswege op grond van [artikel 11](#) van het BUB 1999, en dus van een verzekeringsplichtige voor de Zvw. In zo'n geval is de aanspraak gewoon 100%.

Overzicht van de gevolgen per BRP-code voor de verzekeringsstatus van de vreemdeling, en voor de aanspraak op de zorgtoeslag van de aanvrager ([bijlage 7](#))

Het Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen 1999 (BUB 1999): uitbreidingen en beperkingen op de hoofdregel ([bijlage 6](#))

Verordening ([EEG](#)) [883/2004](#)(tot 2010: 1408/71): uitbreidingen en beperkingen op de hoofdregel ([bijlage 8](#))

[Naar boven](#)

1.3.2 Nederlandse zorgverzekering Klik voor dialoogscherm met permalink

Voor de wet op de zorgtoeslag is sprake van een verzekerde als aan twee cumulatieve vereisten is voldaan, te weten:

- verzekeringsplichtige zijn voor de Zvw (Zvw [artikel 2](#), lid 1)
- een zorgverzekering hebben (Zvw [artikel 1f](#)).

Een zorgverzekering is een schadeverzekering voor een verzekeringsplichtige voor de Zvw (Zvw [artikel 1d](#)). Wie verzekeringsplichtige is voor de Zvw, maar geen zorgverzekering heeft, kan geen zorgtoeslag krijgen. Die persoon is dan namelijk geen verzekerde voor de Wzt. Bij partnerschap moeten beiden een zorgverzekering hebben, anders hebben beiden geen recht op zorgtoeslag (Wzt [artikel 2](#), lid 5). Beweert iemand die niet Zvw-verzekeringsplichtig is dat hij een zorgverzekering heeft afgesloten? Dan kan hij toch geen zorgtoeslag krijgen. Volgens de definitie van het begrip zorgverzekering moet het immers gaan om een schadeverzekering die ten behoeve van een verzekeringsplichtige voor de Zvw is afgesloten.

Alleen een zorgverzekeraar kan zorgverzekeringen aanbieden of uitvoeren (Zvw, [artikel 1](#), onderdelen b en d). De zorgverzekeraar moet zich bij de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) aanmelden (Zvw, [artikel 25](#), lid 1). Als de zorgverzekeraar aan de voorwaarden voldoet (Zvw, [artikel 25](#), lid 1 en lid 2), registreert de NZa hem als zorgverzekeraar. Het Zorginstituut Nederland (ZIN) krijgt hierover bericht.

[Naar boven](#)

1.4 Berekening Zorgtoeslag Klik voor dialoogscherm met permalink

De zorgtoeslag is het verschil tussen de standaardpremie en de normpremie (standaardpremie – normpremie = zorgtoeslag). De hoogte van de zorgtoeslag hangt af van de aanwezigheid van een eventuele partner en de hoogte van het (gezaamenlijk) inkomen en vermogen. Het recht op een zorgtoeslag wordt voor iedere kalendermaand afzonderlijk bepaald. Voor mensen met Nederlands inkomen die in het buitenland wonen, kan een afwijkende wijze van berekening gelden. Zie daarvoor de [bijlage](#).

Rekenvoorbeelden voor de situatie van een aanvrager in Nederland vindt u [hier](#).

[Naar boven](#)

[Naar boven](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Inhoud Handboek Toeslagen](#)
  - [30.00.00 Zorgtoeslag](#)
    - [1 Zorgtoeslag](#)
      - [1.1 Inleiding, achtergrond en toepassingsgebied](#)
      - [1.2 Betrokken partijen en begrippen en definities](#)
        - [1.2.1 Standaardpremie](#)
        - [1.2.2 Normpremie](#)
        - [1.2.3 Drempelinkomen](#)

- [1.2.4 Vermogen](#)
- [1.2.5 Partnerschap](#)
- [1.2.6 Verdragsgerechtigden](#)
- [1.2.7 Woonlandfactor](#)
- [1.2.8 Woonlandpakket](#)
- [1.2.9 Wanbetalers \(omleiden ZT van wanbetalers naar CJIB\)](#)
- [1.3 Voorwaarden voor het recht op Zorgtoeslag](#)
  - [1.3.1 Verzekeringsplichtig voor de Zvw](#)
    - [1.3.1.1 Verzekeringsplichtig](#)
    - [1.3.1.2 Uitzonderingen verzekeringplicht](#)
      - [Militairen in actieve \(werkelijke\) dienst](#)
      - [Gemoedsbezwaarden](#)
        - [Geloofsovertuiging](#)
        - [Ontheffing intrekken](#)
      - [Chavez route](#)
    - [1.3.1.3 Bijzondere groepen zorgtoeslag](#)
      - [Gedetineerden](#)
      - [Buitenlandse studenten in Nederland](#)
      - [Partner is jonger dan 18 jaar](#)
    - [1.3.1.4 Vreemdelingen en verzekeringplicht](#)
  - [1.3.2 Nederlandse zorgverzekering](#)
- [1.4 Berekening Zorgtoeslag](#)
- [2 Bijlage 1: Overzicht wijzigingen zorgtoeslag vanaf 2006](#)
- [3 Bijlage 2: Normenoverzicht en drempelinkomen vanaf 2013](#)
- [4 Bijlage 3: Aanmelding en Bijdrage Verdragsgerechtigden](#)
- [5 Bijlage 4: Woonlandfactor: geschiedenis en achtergronden](#)
- [6 Bijlage 5: Vormen van detentie/wel of geen zorgplicht DJI](#)
- [7 Bijlage 6: Het Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen 1999 \(BUB 1999\): uitbreidingen en beperkingen op de hoofdregel](#)
- [8 Bijlage 7: BRP-verblijfscode, verzekeringsstatus en aanspraak zorgtoeslag](#)
- [9 Bijlage 8: Verordening \(EEG\) 883/2004 \(tot 2010: 1408/71\): uitbreidingen en beperkingen op de hoofdregel](#)
- [10 Bijlage 9: Berekening Zorgtoeslag buitenland](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

Handboek Toeslagen (HTS)

[Naar tekstnavigatie](#)

[Belastingnet](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Handboek Toeslagen](#)
- [30.00.00 - Zorgtoeslag](#)
- 1 Zorgtoeslag

[Naar tekstnavigatie](#)

Direct naar:

- [de inhoud van deze pagina](#)
- [de inhoudsopgave van deze pagina](#)
- [de algemene informatie Handboek Toeslagen](#)
- [zoeken](#)
- [het kruimelpad](#)

30.00.00 Zorgtoeslag

2Bijlage 1: Overzicht wijzigingen zorgtoeslag vanaf 2006 Klik voor dialoogscherm met permalink

Jaar	Aanpassing
------	------------

2006	Sinds 1 januari 2006 is er een zorgverzekering voor alle Nederlanders. Deze nieuwe zorgverzekering vervangt het ziekenfonds, de particuliere verzekeringen en de publiekrechtelijke verzekeringen voor ambtenaren. Onder bepaalde voorwaarden bestaat er recht op een gedeeltelijke compensatie van de premiekosten volgens de zorgverzekeringswet (Zvw): de zorgtoeslag. Deze is geregeld in de wet op de zorgtoeslag.
------	---

2007	Per 1 januari 2007 is de woonlandfactor van toepassing op de berekening van de zorgtoeslag. De woonlandfactor is de verhouding tussen de zorgkosten in het woonland en Nederland. Deze bepaalt mede de hoogte van de zorgtoeslag. Hoe lager de zorgkosten, des te minder zorgtoeslag. De woonlandfactor wordt berekend door de gemiddelde kosten van het land waar iemand woont te delen door de gemiddelde kosten van Nederland. De woonlandfactor voor een land wordt elk jaar vastgesteld.
------	---

2008	Behoudens tarief/bedragen, geen wijzigingen.
------	--

2009	Idem
------	------

2010	De woonlandfactor geldt ook voor de partner van de verzekerde waarbij de woonlandfactor wordt toegepast. Behalve als deze partner een zorgverzekering heeft.
------	--

2011	Behoudens tarief/bedragen, geen wijzigingen.
------	--

2012	Behoudens tarief/bedragen, geen wijzigingen.
------	--

Invoering vermogenstoets bij de zorgtoeslag. Geen recht op zorgtoeslag als het vermogen groter is dan (2013):

- € 101.139 voor een alleenstaande (heffingsvrij vermogen uit box 3 + € 80.000);

- € 123.638 voor partners (het gezamenlijke heffingsvrije vermogen uit box 3 + € 80.000).

- 2013 Eenvoudiger berekening drempelinkomen (Wet uniformering loonbegrip: zorgverzekeringspremie telt niet meer mee).

Zij die hun premie niet betalen of zij die ten onrechte niet verzekerd zijn geldt dat de zorgverzekeraar hen als wanbetaler meldt bij CVZ (nu: ZIN). CVZ verzoekt dan B/T om de zorgtoeslag aan het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) te betalen. Dit loopt totdat de betalingsachterstand is ingelopen. CJIB bericht dat aan de wanbetalers.

- 2014 Vanaf april 2014 heet [CVZ](#), [ZIN](#).

- 2015 Behoudens tarief/bedragen, geen wijzigingen.

Idem

- 2016 Per 1-7-2016 geen recht meer op ZT voor gedetineerde in het buitenland door aanpassing van artikel 24 Zvw. Vanaf die datum worden de rechten uit een zorgverzekering – net als bij een gedetineerde binnenland, automatisch opgeschort.

- 2017+ Behoudens tarief/bedragen, geen wijzigingen.

- 2019 Geen recht meer op zorgtoeslag voor gedetineerden in het buitenland (volgens verklaring Buza of Reclassering Nederland).

- 2020 Behoudens tarief/bedragen geen wijzigingen

- 2021 Met ingang van 2021 is de regeling voor de ten onrechte niet-verzekerde partner vervallen. Voor deze gevallen geldt dezelfde regeling als voor de partner die terecht niet-verzekerd is. Er bestaat daardoor in alle gevallen van een niet-verzekerde partner recht op 50% van de berekende zorgtoeslag.

[Naar boven](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Inhoud Handboek Toeslagen](#)
  - [30.00.00 Zorgtoeslag](#)
    - [1 Zorgtoeslag](#)
    - [2 Bijlage 1: Overzicht wijzigingen zorgtoeslag vanaf 2006](#)
    - [3 Bijlage 2: Normenoverzicht en drempelinkomen vanaf 2013](#)

- [4 Bijlage 3: Aanmelding en Bijdrage Verdragsgerechtigden](#)
- [5 Bijlage 4: Woonlandfactor: geschiedenis en achtergronden](#)
- [6 Bijlage 5: Vormen van detentie/wel of geen zorgplicht DJI](#)
- [7 Bijlage 6: Het Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen 1999 \(BUB 1999\): uitbreidingen en beperkingen op de hoofdregel](#)
- [8 Bijlage 7: BRP-verblijfscode, verzekeringsstatus en aanspraak zorgtoeslag](#)
- [9 Bijlage 8: Verordening \(EEG\) 883/2004 \(tot 2010: 1408/71\): uitbreidingen en beperkingen op de hoofdregel](#)
- [10 Bijlage 9: Berekening Zorgtoeslag buitenland](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

Handboek Toeslagen (HTS)

[Naar tekstnavigatie](#)

[Belastingnet](#)

Zoeken

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Handboek Toeslagen](#)
- [30.00.00 - Zorgtoeslag](#)
- 2 Bijlage 1: Overzicht wijzigingen zorgtoeslag vanaf 2006

[Naar tekstnavigatie](#)

Direct naar:

- [de inhoud van deze pagina](#)
- [de inhoudsopgave van deze pagina](#)
- [de algemene informatie Handboek Toeslagen](#)
- [zoeken](#)
- [het kruimelpad](#)

30.00.00 Zorgtoeslag

3Bijlage 2: Normenoverzicht en drempelinkomen vanaf 2013 Klik voor dialoogscherm met permalink

Het normenoverzicht

Betreft	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
standaardpremie	€ 1.478	1.329	1.408	1.468	1.530	1.546	1.609	1.642
drempelinkomen	€ 19.043	19.253	19.463	19.758	20.109	20.451	20.941	21.431

Normpremie (verzekerde zonder partner):

percentage over het drempelinkomen	% 2,195	2,41	2,395	2,38	2,305	1,990	2,005	1,830
percentage boven het drempelinkomen	% 8,713	9,118	13,40	13,43	13,46	13,49	13,52	13,55
Normpremie over het drempelinkomen	€ 417,99	463,99	466,14	470,24	463,51	406,97	419,87	392,19

Normpremie (verzekerde met partner):

percentage over het drempelinkomen	%	4,69	15 5,21	5,265	5,22	5,055	4,750	4,315	4,140
percentage boven het drempelinkomen	%	8,713	9,118	13,40	13,43	13,46	13,49	13,52	13,55
Normpremie over het drempelinkomen	€	893,40	1003,08	1024,73	1031,37	1061,51	971,42	903,60	887,24
maximale zorgtoeslag verzekerde zonder partner	€	1.060	865	942	998	1.066	1.139	1.189	1.250
maximale zorgtoeslag verzekerde met partner	€	2.062	1.655	1.791	1.905	2.043	2.121	2.341	2.397
maximum inkomen verzekerde zonder partner	€	30.939	28.482	26.316	27.012	27.858	28.720	29.562	30.481
maximum inkomen verzekerde met partner	€	42.438	37.145	32.655	33.764	35.116	35.996	37.885	38.945

Het drempelinkomen vóór 2013

 Klik voor dialoogscherm met permalink

Het drempelinkomen tot 2013 (Wzt [artikel 1](#), lid 1, onderdeel f) is 108% van het twaalfvoud van het voor de maand januari van het berekeningsjaar geldende bedoelde bedrag per maand zoals bedoeld in [artikel 8](#), lid 1, onderdeel a van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag (WMM). Dit bedrag moest worden verminderd met:

- het werknemersaandeel in de premie, bedoeld in [artikel 25](#), lid 2 van de Wet financiering sociale verzekeringen (Wfsv) en vermeerderd met
- de vergoeding ingevolge [artikel 46](#), lid 1 van de Zvw over dat loon

Het drempelinkomen moet ieder berekeningsjaar opnieuw worden vastgesteld

Voorbeeldberekening drempelinkomen 2009

1. Minimumloon januari 2009: € 1.381,20.
2. Dit maal 12 en maal 108% is € 17.900

3. verminderd met het werknemersaandeel in de Awf-premie (Wfsv, [artikel 25](#), lid 2): op grond van artikel 3 van de Regeling vaststelling premiepercentages werknemersverzekeringen en volksverzekeringen 2009 bedraagt deze voor de werknemer 0% over 2009

[Naar boven](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Inhoud Handboek Toeslagen](#)
  - [30.00.00 Zorgtoeslag](#)
    - [1 Zorgtoeslag](#)
    - [2 Bijlage 1: Overzicht wijzigingen zorgtoeslag vanaf 2006](#)
    - [3 Bijlage 2: Normenoverzicht en drempelinkomen vanaf 2013](#)
    - [4 Bijlage 3: Aanmelding en Bijdrage Verdragsgerechtigden](#)
    - [5 Bijlage 4: Woonlandfactor: geschiedenis en achtergronden](#)
    - [6 Bijlage 5: Vormen van detentie/wel of geen zorgplicht DJI](#)
    - [7 Bijlage 6: Het Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen 1999 \(BUB 1999\): uitbreidingen en beperkingen op de hoofdregel](#)
    - [8 Bijlage 7: BRP-verblijfscode, verzekeringsstatus en aanspraak zorgtoeslag](#)
    - [9 Bijlage 8: Verordening \(EEG\) 883/2004 \(tot 2010: 1408/71\): uitbreidingen en beperkingen op de hoofdregel](#)
    - [10 Bijlage 9: Berekening Zorgtoeslag buitenland](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

Handboek Toeslagen (HTS)

[Naar tekstnavigatie](#)

[Belastingnet](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Handboek Toeslagen](#)
- [30.00.00 - Zorgtoeslag](#)
- 3 Bijlage 2: Normenoverzicht en drempelinkomen vanaf 2013

[Naar tekstnavigatie](#)

Direct naar:

- [de inhoud van deze pagina](#)
- [de inhoudsopgave van deze pagina](#)
- [de algemene informatie Handboek Toeslagen](#)
- [zoeken](#)
- [het kruimelpad](#)

30.00.00 Zorgtoeslag

4Bijlage 3: Aanmelding en Bijdrage Verdragsgerechtigden

Klik voor dialoogscherm met permalink

De verdragsgerechtigden moeten zich bij het CAK aanmelden (Zvw, [artikel 69](#), lid 1). Deze melding moet gebeuren binnen 4 maanden na het ontstaan van hun recht uit de verdragen. Als de melding niet op tijd is gedaan, legt het CAK een boete op over de periode tussen de dag waarop het recht ontstond en de dag van melding (link naar Zvw, [artikel 69](#), lid 3 en Regeling zorgverzekering, [artikel 6.3.1](#), lid 6). Het CAK verstrekt een formulier waarmee de verdragsgerechtigden zich kunnen inschrijven bij de in het verdragsland relevante verzekeringsinstelling. De buitenlandse verzekeringsinstelling verzorgt de zorgverlening aan de verdragsgerechtigden ten laste van Nederland.

Bijdrage

De verdragsgerechtigde en eventuele gezinsleden van 18 jaar en ouder zijn een bijdrage verschuldigd aan het CAK (Zvw, [artikel 69](#), lid 2). Deze bijdrage wordt geheven en geïnd bij degenen van wie het recht op zorg is afgeleid (Regeling zorgverzekering, [artikel 6.3.4](#)) en wordt dus ingehouden op het pensioen of de uitkering. De hoogte van de bijdrage wordt vastgesteld door vermenigvuldiging van de grondslag van de bijdrage met de [woonlandfactor](#) (Regeling zorgverzekering, [artikel 6.3.1](#), lid 1):

Formule

Bijdrage = grondslag van de bijdrage x woonlandfactor

De grondslag van de bijdrage bestaat uit de som van de volgende 3 onderdelen (Regeling zorgverzekering, , [artikel 6.3.1](#), lid 2):

1. een bedrag dat in de plaats komt van de premie voor een zorgverzekering (ofwel de nominale premie).
2. een bedrag dat wordt betaald in plaats van de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet.
3. een bedrag dat betaald wordt in plaats van de inkomensafhankelijke bijdrage WLZ.

[Naar boven](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Inhoud Handboek Toeslagen](#)
  - [30.00.00 Zorgtoeslag](#)
    - [1 Zorgtoeslag](#)

- [2 Bijlage 1: Overzicht wijzigingen zorgtoeslag vanaf 2006](#)
- [3 Bijlage 2: Normenoverzicht en drempelinkomen vanaf 2013](#)
- [4 Bijlage 3: Aanmelding en Bijdrage Verdragsgerechtigden](#)
- [5 Bijlage 4: Woonlandfactor: geschiedenis en achtergronden](#)
- [6 Bijlage 5: Vormen van detentie/wel of geen zorgplicht DJI](#)
- [7 Bijlage 6: Het Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen 1999 \(BUB 1999\): uitbreidingen en beperkingen op de hoofdregel](#)
- [8 Bijlage 7: BRP-verblijfscode, verzekeringsstatus en aanspraak zorgtoeslag](#)
- [9 Bijlage 8: Verordening \(EEG\) 883/2004 \(tot 2010: 1408/71\): uitbreidingen en beperkingen op de hoofdregel](#)
- [10 Bijlage 9: Berekening Zorgtoeslag buitenland](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

Handboek Toeslagen (HTS)

[Naar tekstnavigatie](#)

[Belastingnet](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Handboek Toeslagen](#)
- [30.00.00 - Zorgtoeslag](#)
- 4 Bijlage 3: Aanmelding en Bijdrage Verdragsgerechtigden

[Naar tekstnavigatie](#)

Direct naar:

- [de inhoud van deze pagina](#)
- [de inhoudsopgave van deze pagina](#)
- [de algemene informatie Handboek Toeslagen](#)
- [zoeken](#)
- [het kruimelpad](#)

30.00.00 Zorgtoeslag

5Bijlage 4: Woonlandfactor: geschiedenis en achtergronden

 Klik voor dialoogscherm met permalink

Met de motie Schippers (Tweede Kamer, 2005-2006, 29 689, nr. 52) is de regering verzocht de bijdrage voor verdragsgerechtigden naar woonland te differentiëren. Doel is te komen tot evenwicht tussen de bijdragen die personen in verdragslanden opbrengen en de kosten die voor hen worden gemaakt. Dit heeft geleid tot de invoering van de woonlandfactor.

Aanvankelijk was er geen differentiatie en daardoor was met name de premie die Verdragsgerechtigden moesten betalen relatief hoog ten opzichte van de zorgkosten in hun woonland. Vandaar dat een Belangenbehartiging van gepensioneerden daartegen opkwam. Dit heeft geleid tot een vonnis van de rechtbank Den Haag van 31 maart 2006 ([ECLI:NL:RBSGR:2006:AV7778](#)) over de bijdrage van verdragsgerechtigden voor AWBZ-zorg, waarbij de Rb concludeert dat ongelijke gevallen in dit geval gelijk worden behandeld. Kennelijk betalen verdragsgerechtigden onder de nieuwe Zorgverzekeringswet veel meer voor hun zorg dan de Staat aan hun woonland moet vergoeden. Daarom is na dit vonnis de tekst van [artikel 6.3.1](#) van de Regeling zorgverzekering aangepast, met terugwerkende kracht per 1 januari 2006 (Regeling van de Minister van VWS van 24 april 2006, gepubliceerd in [Staatscourant 2006/83](#)). De op grond van [artikel 69](#), tweede lid, Zvw verschuldigde bijdrage wordt nu berekend door de grondslag van de bijdrage te vermenigvuldigen met de woonlandfactor.

Na dit succes voor de gepensioneerden in het buitenland voerden ze tegen de nieuwe regeling aan dat de bijdrage ten onrechte wordt ingehouden op (bijvoorbeeld) hun AOW. EU Verordening 1408/71 zou hun een keuzerecht geven. De Rb Den Haag was daar in het hiervoor aangehaalde vonnis al kritisch over: de Rb Amsterdam wees het beroep op de Verordening echter af. Ook is de bijdrage die met toepassing van de woonlandfactor wordt berekend niet in strijd met het gelijkheidsbeginsel en het verbod van willekeur. De verdragsgerechtigden zijn namelijk niet gelijk aan de verzekerden in Nederland en er is ook een ander rechts- en verstrekkingenregime van toepassing. Bovendien liggen aan de keuze voor de wijze waarop de bijdrage wordt vastgesteld argumenten ten grondslag van zowel uitvoeringstechnische als verzekeringstechnische aard, waarmee de wetgever zijn - door de rechter te respecteren - ruime mate van vrijheid tot afweging en keuze niet heeft overschreden, aldus de rechtbank (31 januari 2008, [ECLI:NL:RBAMS:2008:BC3432](#)).

De verdragsgerechtigden die deze beroepszaak tegen het CvZ zijn begonnen, zijn tegen deze uitspraak in hoger beroep gegaan bij de Centrale Raad van Beroep (CRvB). De argumenten van deze verdragsgerechtigden zijn dat:

1. zij op grond van het gemeenschapsrecht een keuzerecht hebben om al dan niet voor het woonlandpakket te kiezen
2. (voor zover er geen keuzevrijheid zou zijn) het heffen van een bijdrage een belemmering vormt voor het vrij verkeer van werknemers en/of burgers van de EU

3. de woonlandfactor niet juist is vastgesteld

De CRvB heeft op 26 augustus 2009 ([ECLI:NL:CRVB:2009:BJ5891](#)) 2 prejudiciële vragen gesteld aan het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen (HvJ EG). Het antwoord op deze 2 vragen zal van invloed zijn op de reactie van de CRvB op de eerste 2 argumenten van de verdragsgerechtigden. Argument 3 wordt er niet door geraakt. Op 14 oktober 2010 heeft het Hof uitspraak gedaan, waarna de CRvB op 13 december 2011 in een aantal zaken tegelijk heeft beslist ([ECLI:NL:CRVB:2011:BU7135](#)).

1. De EU verordening staat niet in de weg aan de verbindendheid van [art. 69](#) Zvw (verdragsgerechtigden).
2. Over punt 1 hierboven overwoog het Hof: de bepalingen van de EU verordening die betrekking hebben op de vaststelling van de toepasselijke wettelijke regeling, vormen een volledig stelsel van conflictregels, welke conflictregels dwingend gelden voor de lidstaten. Het is daardoor uitgesloten dat de sociaal verzekerden op wie die regels van toepassing zijn, de gevolgen ervan teniet kunnen doen doordat zij kunnen kiezen zich eraan te onttrekken door bijvoorbeeld na te laten zich (...) in te schrijven bij het bevoegde orgaan van de woonstaat. Deze inschrijving is immers slechts een administratieve formaliteit (...).
3. Over punt 2 stelt het Hof vast dat belanghebbende valt onder [art. 21](#) van het EU-werkingsverdrag (VWEU). [Artikel 21](#) van het VWEU kan een verzekerde echter niet waarborgen dat verplaatsing naar een andere lidstaat voor de sociale zekerheid, onder meer voor prestaties bij ziekte, neutraal zal zijn. Rekening houdend met de verschillen tussen de stelsels en de wettelijke regelingen van de lidstaten op dit gebied kan een dergelijke verplaatsing, naargelang van het geval, op het gebied van de sociale bescherming voor de betrokken persoon meer of minder voordelig of onvoordelig zijn. In casu wordt het vrije verkeer door de nationale regeling eerder vergemakkelijkt dan beperkt. Belanghebbende heeft immers recht op zorg in de woonstaat op een gelijke basis met personen die in de lidstaat wonen. Dit geldt temeer nu er gebruik wordt gemaakt van een woonlandfactor. Het inhouden van een inkomensafhankelijke bijdrage is daarmee niet in strijd met het vrije verkeer van EU-burgers.

De tabellen met de woonlandfactoren over verschillende jaren kunt u [hier](#) vinden

[Naar boven](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Inhoud Handboek Toeslagen](#)
  - [30.00.00 Zorgtoeslag](#)
    - [1 Zorgtoeslag](#)
    - [2 Bijlage 1: Overzicht wijzigingen zorgtoeslag vanaf 2006](#)
    - [3 Bijlage 2: Normenoverzicht en drempelinkomen vanaf 2013](#)
    - [4 Bijlage 3: Aanmelding en Bijdrage Verdragsgerechtigden](#)
    - [5 Bijlage 4: Woonlandfactor: geschiedenis en achtergronden](#)
    - [6 Bijlage 5: Vormen van detentie/wel of geen zorgplicht DJI](#)
    - [7 Bijlage 6: Het Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen 1999 \(BUB 1999\): uitbreidingen en beperkingen op de hoofdregel](#)
    - [8 Bijlage 7: BRP-verblijfscode, verzekeringsstatus en aanspraak zorgtoeslag](#)
    - [9 Bijlage 8: Verordening \(EEG\) 883/2004 \(tot 2010: 1408/71\): uitbreidingen en beperkingen op de hoofdregel](#)
    - [10 Bijlage 9: Berekening Zorgtoeslag buitenland](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

Handboek Toeslagen (HTS)

[Naar tekstnavigatie](#)

[Belastingnet](#)

Zoeken

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Handboek Toeslagen](#)
- [30.00.00 - Zorgtoeslag](#)
- 5 Bijlage 4: Woonlandfactor: geschiedenis en achtergronden

[Naar tekstnavigatie](#)

Direct naar:

- [de inhoud van deze pagina](#)
- [de inhoudsopgave van deze pagina](#)
- [de algemene informatie Handboek Toeslagen](#)
- [zoeken](#)
- [het kruimelpad](#)

30.00.00 Zorgtoeslag

6Bijlage 5: Vormen van detentie/wel of geen zorgplicht DJI

 Klik voor dialoogscherm met permalink

Vorm van detentie	Opschorting zorgverzekering en Zorgplicht DJI?	Verzekerde volgens de Wzt?
In verzekering in politiecel door OvJ*	Nee	Ja
Voorlopige hechtenis volwassene	Ja	Nee
Schorsing voorlopige hechtenis	Nee	Ja
Onvoorwaardelijke gevangenisstraf	Ja	Nee
Strafonderbreking	Nee	Ja
Maatregel inrichting stelselmatige daders (ISD) 1e fase (intramuraal)	Ja	Nee
Maatregel inrichting stelselmatige daders (ISD) 2e fase (extramuraal)	Nee	Ja
Penitentiair programma (Elektronisch toezicht)	Nee	Ja

Vorm van detentie	Opschorting zorgverzekering en Zorgplicht DJI?	Verzekerde volgens de Wzt?
Voorwaardelijke invrijheidsstelling	Nee	Ja
Weekend verlof	Ja	Nee
Bijzonder verlof	Ja	Nee
Strafrechtelijke machtiging tot plaatsing van 1 jaar in een algemeen psychiatrisch ziekenhuis, forensisch psychiatrische afdeling (fpa) of forensisch psychiatrische kliniek (fpk) [artikel 37, eerste lid, Wetboek van Strafrecht]	Nee	Ja
Doorplaatsing vanuit een penitentiaire inrichting naar een verslavingskliniek e.a. zorginstelling [artikel 43, derde lid, Penitentiaire Beginselenwet]	Nee(**)	Ja
Tijdelijke overplaatsing vanuit een penitentiaire inrichting naar een fpa, fpk of TBS-inrichting [artikel 15, vijfde lid, Penitentiaire Beginselenwet]	Ja	Nee
Strafrechtelijke machtiging (art. 37 WvSr), tenzij uitgevoerd in een penitentiaire of TBS inrichting	Nee	Ja
TBS met dwangverpleging (art. 37a jo 37b WvSr)	Ja	Nee
Tijdelijke plaatsing psychiatrisch ziekenhuis (art. 13 Bvt)	Ja	Nee
Overplaatsing naar een psychiatrisch ziekenhuis (art. 14 Brt).	Ja	Nee
Tbs met proefverlof (art. 51 Bvt)	Nee (*)	Ja
Plaatsing t.b.v. pro-justitia rapportage (artikel 196/ 317 WvSv) in PBC	Ja	Nee
Plaatsing t.b.v. pro-justitia rapportage (artikel 196/ 317 WvSv) in GGZ	Nee (*)	Ja

Vorm van detentie	Opschorting zorgverzekering en Zorgplicht DJI?	Verzekerde volgens de Wzt?
Voorwaardelijke beeindiging van de verpleging van overheidswege (art. 38g WvSv)	Nee (*)	Ja
TBS met voorwaarden (art. 38a WvSr)	Nee (*)	Ja
Voorwaardelijke veroordeling (art. 14a WvSr)	Nee (*)	Ja
ISD met voorwaarden (artikel 38p WvSr)	Nee (*)	Ja
Schorsing voorlopige hechtenis met voorwaarden (artikel 38 WvSv)	Nee (*)	Ja
Sepot met voorwaarden (artikel 167/ 244 WvSv)	Nee (*)	Ja
Strafeschikking met aanwijzingen als bedoeld in artikel 257a, WvSv	Nee	Ja
Voorwaardelijke in vrijheidsstelling met bijzondere voorwaarden (artikel 15a WvSr)	Nee (**)	Ja
Voorwaardelijke gratieverlening (artikel 13 Gratiwet jo. 558 WvSv)	Nee (**)	Ja
Overbrenging naar een psychiatrisch ziekenhuis vanuit evangeniswezen (artikel 15 lid 5 Pbw)	Ja	Nee
Overbrenging vanuit Gevangeniswezen voor hulpverlening (artikel 43 lid 3 Pbw)	Nee (*)	Ja
Penitentiair programma met zorg (artikel 5 Pm)	Ja	Nee
Interne overplaatsing naar het penitentiair psychiatrisch centrum (PPC) in het gevangeniswezen (artikel. 15 Pbw)	Ja	Nee

Vorm van detentie	Opschorting zorgverzekering en Zorgplicht DJI?	Verzekerde volgens de Wzt?
Poliklinische verrichtingen door GGZ in het gevangeniswezen (artikel 42 Pbw)	Ja	Nee
Overplaatsing vanuit GW naar justitiële TBS-inrichting (artikel 13, eerste lid, jo. artikel 19 WvSr)	Ja	Nee
(Jeugd)		
In verzekering in politiecel	Nee	Ja
Voorlopige hechtenis of jeugddetentie in een politiecel	Ja	Nee
Voorlopige hechtenis in inrichting	Ja	Nee
Jeugddetentie in (niet-) justitiële inrichting	Ja	Nee
Personen met maatregel ‘Plaatsing in een inrichting voor jeugdigen’ (PIJ)	Ja	Nee
Onder toezichtgestelden: crisisplaatsing en verblijf in Inrichting	Ja	Nee
Voogdijpupillen: crisisplaatsing en verblijf in inrichting	Ja	Nee
Scholings- en trainingsprogramma (STP)	Nee	Ja
Incidenteel en planmatig verlof	Ja	Nee

** Justitie bekostigt alleen de zorg voor zover deze voortvloeit uit de strafrechtelijke titel. De overige kosten komen ten laste van de zorgverzekeraar.

* Uitzonderingen (dus wel zorgplicht DJI) bij:

- preventieve hechtenis

in bewaring gestelde vreemdelingen (geen opschorting zorgverzekering maar medische kosten wel t.l.v. de DJI)

- aanhouding na onttrekking van detentie
- veroordeelden met een principale vrijheidsstraf
- veroordeelden met een vervangende hechtenisstraf
- (jeugdige) veroordeelden tot een detentiestrafontvluchte strafrechtelijke pupillen, waaronder pupillen met de maatregel Plaatsing in inrichting voor jeugdigen (PIJ)

Ingevolge artikel 37, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht kan de rechter gelasten dat degene aan wie een strafbaar feit wegens de gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van zijn geestvermogens niet kan worden toegerekend, voor een termijn van een jaar in een psychiatrisch ziekenhuis zal worden geplaatst. Dit kan alleen als hij gevaarlijk is voor zichzelf, voor anderen, of voor de algemene veiligheid van personen of goederen. Na afloop van de termijn kan via de in de Wet BOPZ geregelde figuur van machtiging tot voortgezet verblijf, het verblijf van de veroordeelde in een PZ worden verlengd. Ook bij het verlengde verblijf wordt de zorgverzekering niet opgeschort.

[Naar boven](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Inhoud Handboek Toeslagen](#)
  - [30.00.00 Zorgtoeslag](#)
    - [1 Zorgtoeslag](#)
    - [2 Bijlage 1: Overzicht wijzigingen zorgtoeslag vanaf 2006](#)
    - [3 Bijlage 2: Normenoverzicht en drempelinkomen vanaf 2013](#)
    - [4 Bijlage 3: Aanmelding en Bijdrage Verdragsgerechtigden](#)
    - [5 Bijlage 4: Woonlandfactor: geschiedenis en achtergronden](#)
    - [6 Bijlage 5: Vormen van detentie/wel of geen zorgplicht DJI](#)
    - [7 Bijlage 6: Het Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen 1999 \(BUB 1999\): uitbreidingen en beperkingen op de hoofdregel](#)
    - [8 Bijlage 7: BRP-verblijfscode, verzekeringsstatus en aanspraak zorgtoeslag](#)
    - [9 Bijlage 8: Verordening \(EEG\) 883/2004 \(tot 2010: 1408/71\): uitbreidingen en beperkingen op de hoofdregel](#)
    - [10 Bijlage 9: Berekening Zorgtoeslag buitenland](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

Handboek Toeslagen (HTS)

[Naar tekstnavigatie](#)

[Belastingnet](#)

Zoeken

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Handboek Toeslagen](#)
- [30.00.00 - Zorgtoeslag](#)

- 6 Bijlage 5: Vormen van detentie/wel of geen zorgplicht DJI

[Naar tekstnavigatie](#)

Direct naar:

- [de inhoud van deze pagina](#)
- [de inhoudsopgave van deze pagina](#)
- [de algemene informatie Handboek Toeslagen](#)
- [zoeken](#)
- [het kruimelpad](#)

30.00.00 Zorgtoeslag

7Bijlage 6: Het Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen 1999 (BUB 1999): uitbreidingen en beperkingen op de hoofdregel Klik voor dialoogscherm met permalink

Het BUB 1999 geeft een uitbreiding of beperking aan de kring der verzekerden (Wlz, [artikel 2.1.1, lid 5](#)). Daarnaast stelt de Wlz in [artikel 2.1.1](#), lid 4 dat met het BUB 1999 de kring der verzekerden kan worden uitgebreid met:

- vreemdelingen die rechtmatig in Nederland arbeid verricht(t)en
- vreemdelingen die in aansluiting op een periode van rechtmatig verblijf als bedoeld in [artikel 8](#), onderdelen a tot en met e of l van de Vreemdelingenwet 2000 in procedure zijn voor een voortgezet verblijf

[Paragraaf 2](#) van het BUB 1999 (artikelen 2 tot en met 11) richt zich op uitbreiding van de kring der verzekerden. Voorbeelden:

- Nederlandse ambtenaren en hun gezinsleden in het buitenland ([artikel 2](#))
- Nederlanders, in dienst van een publiekrechtelijke rechtspersoon, en hun gezinsleden in het buitenland ([artikel 3](#))
- tijdelijk buiten Nederland studerenden ([artikel 8](#), lid 1). Tot en met 2014 tijdelijk buiten Nederland studerenden die jonger dan 30 jaar zijn
- tijdelijk buiten Nederland verpleegden ([artikel 8](#), lid 2)

[Paragraaf 3](#) van het BUB 1999 (artikelen 12 tot en met 23) richt zich op beperking van de kring der verzekerden.

Voorbeelden:

- personeelsleden van ambassades en consulaten in Nederland en hun gezinsleden ([artikel 13](#))
- personeelsleden in dienst van volkenrechtelijke organisaties en hun gezinsleden ([artikel 14](#))
- tijdelijk in Nederland studerenden ([artikel 20](#)). Tot en met 2014 tijdelijk in Nederland studerenden die jonger dan 30 jaar zijn

Casus 1

Aanvrager is zorgverzekerd, woont in NL. Zijn toeslagpartner (huwelijk) woont ook in NL en is niet zorgverzekerd in NL. Tp is Amerikaans staatsburger en aldaar verzekerd. Tp werkt als burger op de NAVO basis in Schinnen, Limburg. Is er recht op 50% toekenning of moet TP gewoon in NL verzekerd zijn?

De toeslagpartner is als ingezetene van Nederland van rechtswege verzekerd op grond van de Wet langdurige zorg (en daarmee verplicht verzekerd voor de Zorgverzekeringswet), tenzij dit op grond van het Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen 1999 ([BUB 1999](#)) om de een of andere reden wordt uitgesloten.

Zo is op grond van artikel 14, eerste lid, BUB 1999 een persoon niet verzekerd als deze in dienst is van een volkenrechtelijke organisatie en op wie de regeling inzake sociale zekerheid van die organisatie van toepassing is, tenzij hij in Nederland arbeid verricht anders dan uit hoofde van die dienstbetrekking, of een Nederlandse sociale verzekeringsuitkering ontvangt.

In [artikel 14](#), tweede lid, BUB 1999 is bepaald dat de volkenrechtelijke organisaties, bedoeld in het eerste lid, door Onze Ministers, in overeenstemming met Onze Minister van Buitenlandse Zaken, worden aangewezen. Dit is gebeurd met de Regeling aanwijzing volkenrechtelijke organisaties in Nederland 2015 ([Stcrt. 2014/36656](#)). In artikel 1, vijfde lid, van deze Regeling wordt als volkenrechtelijke organisatie aangewezen:

"North Atlantic Treaty Organization (NATO):

- a. NATO Communications and Information Agency (NCI Agency);
- b. Joint Force Command Brunssum (JFC Brunssum);
- c. NATO AEW&C Programme Management Agency (NAPMA);"

Als de toeslagpartner met andere woorden in dienst is van een van deze NAVO-organisaties, is hij dus niet verplicht Zvw-verzekerd (ofwel 50% vanwege terecht onverzekerd), tenzij hij in Nederland arbeid verricht anders dan uit hoofde van die dienstbetrekking, of een Nederlandse sociale verzekeringsuitkering ontvangt.

Tijdelijk in Nederlands studerende die in het kader van hun studie arbeid verrichten (stage) en daarvoor een beloning ontvangen heeft B/T aangemerkt als verplicht verzekerd in Nederland. Volgens de Afdeling bestuursrecht van de Raad van State is dat onjuist.

Casus 2

De partner van belanghebbende heeft een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd met de beperking "studie aan HBO te Den Haag. Arbeid is niet toegestaan met uitzondering van arbeid van bijkomende aard". Tijdens haar studie heeft de partner een stage gelopen waarvoor zij een inkomen heeft ontvangen. B/T is van mening dat de partner niet onder de beperking van de kring van verzekerden als genoemd in artikel 20, aanhef onder a, van het BUB valt omdat zij in 2011 arbeid heeft verricht. Hierdoor zou de partner wel AWBZ verzekerd en dus verzekeringsplichtig zijn. De Afdeling: wanneer arbeid wordt verricht ten behoeve van een studie, zoals een stage, is de uitzondering van het BUB wel van toepassing is en de partner dus niet verzekerd op grond van de volksverzekeringen. Hier is de partner niet verzekerd op basis van artikel 5, eerste lid, aanhef en onder a, van de AWBZ en op basis van artikel 2, eerste lid, van de Zvw niet verplicht om zich krachtens een zorgverzekering te verzekeren. Dat er over de inkomsten van de partner wel loonheffing, een Awbz-premie en een inkomensafhankelijke bijdrage Zvw zijn ingehouden, maakt het voorgaande niet anders (AbRvS, 2 april 2014, [ECLI:NL:RVS:2014:1140](#)).

Casus 3

De heer B (vader) heeft eerst bij het Joegoslavië Tribunaal gewerkt vanaf 14 augustus 2006, zijn status was: BO/DV, functie: medewerker P4 en lager. Met ingang van 1 januari 2017 is hij werkzaam bij Kosovo Specialist Chambers and Specialist Prosecutor's Office, zijn status is: AO.NL, functie: personeelslid met rang vergelijkbaar met diplomatiek ambtenaar. Vraag: is de zoon (> 18jr) zorgverzekerd in NL en heeft deze recht op zorgtoeslag?

Op basis van [artikel 14](#) (derde lid) van het BUB zijn ook kinderen van een medewerker van een volkenrechtelijke organisatie niet verzekerd op grond van de volksverzekeringen. Daarmee bestaat ook voor de kinderen & echtgenote in beginsel geen recht op zorgtoeslag (behalve als ze zelf werken/een sociale verzekeringsuitkering ontvangen). De vader is in 2016 nog werkzaam voor het Joegoslavië Tribunaal. Dat is een volkenrechtelijke organisatie idzv [artikel 14](#), tweede lid BUB jo art 1, eerste lid onder a van de Regeling aanwijzing volkenrechtelijke organisaties in Nederland. In de Regeling aanwijzing volkenrechtelijke organisaties in Nederland 2015 is ook het 'International Criminal Court for the Former Yugoslavia (ICTY)' aangewezen als een volkenrechtelijke organisatie op wie de regeling inzake sociale zekerheid van die organisatie van toepassing is ([artikel XXVII](#)). De Kosovo-rechtbank is niet opgenomen in de Regeling aanwijzing volkenrechtelijke organisaties in Nederland 2015. Echter, dan komt [artikel 16](#) BUB 1999 in beeld. [Artikel 6](#), eerste lid, van de zetelovereenkomst tussen Nederland en Kosovo betreffende de 'Relocated Specialist Judicial Institution in the Netherlands' – geeft aan dat sprake is van een buitenlands publiekrechtelijke rechtspersoon. [Artikel 34](#) van de zetelovereenkomst geeft aan dat op inwonende gezinsleden de vrijstelling van toepassing is tenzij ze betaalde werkzaamheden verrichten. Conclusie: inwonende gezinsleden (waaronder kinderen) van de Kosovo-rechtbank medewerker zijn niet verzekerd voor de Wet langdurige zorg, en daarmee ook niet verplicht verzekerd op grond van de Zvw, tenzij ze betaald werk gaan verrichten in Nederland.

Raadpleeg de betreffende bepalingen voor de exacte voorwaarden.

[Naar boven](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Inhoud Handboek Toeslagen](#)
  - [30.00.00 Zorgtoeslag](#)
    - [1 Zorgtoeslag](#)
    - [2 Bijlage 1: Overzicht wijzigingen zorgtoeslag vanaf 2006](#)
    - [3 Bijlage 2: Normenoverzicht en drempelinkomen vanaf 2013](#)
    - [4 Bijlage 3: Aanmelding en Bijdrage Verdragsgerechtigden](#)
    - [5 Bijlage 4: Woonlandfactor: geschiedenis en achtergronden](#)
    - [6 Bijlage 5: Vormen van detentie/wel of geen zorgplicht DJI](#)
    - [7 Bijlage 6: Het Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen 1999 \(BUB 1999\): uitbreidingen en beperkingen op de hoofdregel](#)
    - [8 Bijlage 7: BRP-verblijfscode, verzekeringsstatus en aanspraak zorgtoeslag](#)
    - [9 Bijlage 8: Verordening \(EEG\) 883/2004 \(tot 2010: 1408/71\): uitbreidingen en beperkingen op de hoofdregel](#)
    - [10 Bijlage 9: Berekening Zorgtoeslag buitenland](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

Handboek Toeslagen (HTS)

[Naar tekstnavigatie](#)

Zoeken

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Handboek Toeslagen](#)
- [30.00.00 - Zorgtoeslag](#)
- 7 Bijlage 6: Het Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen 1999 (BUB 1999); uitbreidingen en beperkingen op de hoofdregel

[Naar tekstnavigatie](#)

Direct naar:

- [de inhoud van deze pagina](#)
- [de inhoudsopgave van deze pagina](#)
- [de algemene informatie Handboek Toeslagen](#)
- [zoeken](#)
- [het kruimelpad](#)

30.00.00 Zorgtoeslag

8Bijlage 7: BRP-verblijfscode, verzekeringsstatus en aanspraak zorgtoeslag

 Klik voor dialoogscherm met permalink

BRP-verblijfscode vreemdeling (aanvrager)	Van rechtswege Wlz-verzekerd?	Verplicht Zvw-verzekerd?	Aanspraak op zorgtoeslag (geen partner)?
21 t/m 30, 35 t/m 38 of 40	ja (artikel 2.1.1 lid 2 Wlz)	ja	ja (artikelen 10 en 11 Vw 2000)
33	ja (artikel 10 BUB 1999)	ja	ja , mits al aanspraak op ZT bestond (artikel 9 lid 1 Awir)
31, 32 of 34 (arbeid in overeenstemming met WAV)	ja (artikel 11 BUB 1999)	ja	nee (artikelen 10 en 11 Vw 2000)
31, 32 of 34 (werkzaam op continentaal plat)	ja (artikel 11 BUB 1999)	ja	nee (artikelen 10 en 11 Vw 2000)
31, 32 of 34 (arbeid niet in overeenstemming met WAV)	nee (artikel 2.1.1 lid 1 Wlz)	nee	nee (niet verplicht Zvw-verzekerd)
39, 42 t/m 44	nee (artikel 2.1.1 lid 1 Wlz)	nee	nee (niet verplicht Zvw-verzekerd)
41, 98 (geen verblijfstitel)	nee (artikel 2.1.1 lid 1 Wlz)	nee	nee (niet verplicht Zvw-verzekerd)

BRP-verblijfscode vreemdeling (partner)	Heeft de aanvrager aanspraak op zorgtoeslag?	Percentage van de partnernorm
21 t/m 30, 35 t/m 38 of 40	ja	100%
33	ja	100%
31, 32 of 34 (arbeid in overeenstemming met WAV)	ja	100%
31, 32 of 34 (werkzaam op continentaal plat)	ja	100%
31, 32 of 34 (arbeid niet in overeenstemming met WAV)	ja	50%, namelijk geen verzekerde (artikel 2 , vierde lid, Wzt)
39, 42 t/m 44	ja	50%, namelijk geen verzekerde (artikel 2 , vierde lid, Wzt)
41, 98 (geen verblijfstitel)	nee (artikel 9 lid 2 Awir)	nvt

[Naar boven](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Inhoud Handboek Toeslagen](#)
  - [30.00.00 Zorgtoeslag](#)
    - [1 Zorgtoeslag](#)
    - [2 Bijlage 1: Overzicht wijzigingen zorgtoeslag vanaf 2006](#)
    - [3 Bijlage 2: Normenoverzicht en drempelinkomen vanaf 2013](#)
    - [4 Bijlage 3: Aanmelding en Bijdrage Verdragsgerechtigden](#)
    - [5 Bijlage 4: Woonlandfactor: geschiedenis en achtergronden](#)
    - [6 Bijlage 5: Vormen van detentie/wel of geen zorgplicht DJI](#)
    - [7 Bijlage 6: Het Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen 1999 \(BUB 1999\): uitbreidingen en beperkingen op de hoofdregel](#)
    - [8 Bijlage 7: BRP-verblijfscode, verzekeringsstatus en aanspraak zorgtoeslag](#)
    - [9 Bijlage 8: Verordening \(EEG\) 883/2004 \(tot 2010: 1408/71\): uitbreidingen en beperkingen op de hoofdregel](#)
    - [10 Bijlage 9: Berekening Zorgtoeslag buitenland](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

Handboek Toeslagen (HTS)

[Naar tekstnavigatie](#)

[Belastingnet](#)

Zoeken

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Handboek Toeslagen](#)
- [30.00.00 - Zorgtoeslag](#)
- 8 Bijlage 7: BRP-verblijfscode, verzekeringsstatus en aanspraak zorgtoeslag

[Naar tekstnavigatie](#)

Direct naar:

- [de inhoud van deze pagina](#)
- [de inhoudsopgave van deze pagina](#)
- [de algemene informatie Handboek Toeslagen](#)
- [zoeken](#)
- [het kruimelpad](#)

30.00.00 Zorgtoeslag

9Bijlage 8: Verordening (EEG) 883/2004 (tot 2010: 1408/71): uitbreidingen en beperkingen op de hoofdregel **Klik voor dialoogscherm met permalink**

Binnen de Europese Unie bestaat een Verordening (883/2004) gericht op de coördinatie van de sociale zekerheid binnen de Unie te regelen. De twee belangrijkste dingen die deze verordening regelt is dat iemand altijd maar in één lidstaat sociaal verzekerd is en in welke lidstaat dit dan is (artikel 11). Omdat de Verordening Europees recht is, gaat boven de nationale wetgeving. In artikel 2.1.2 van de Wlz is echter ook opgenomen dat de regels uit de Verordening (deze is immers een uitwerking van het Verdrag van de EER) kunnen leiden tot een afwijking van de basisregel van de Wlz of iemand verzekerd is in Nederland.

De Verordening ziet alleen op situaties wanneer een persoon te maken krijgt met meerdere lidstaten. Is daar sprake van, dan is de hoofdregel dat deze persoon sociaal verzekerd is in het land waar hij werkt.

Voorbeeld (In België wonen, in Nederland werken)

A woont in België en heeft een fietsenwinkel in Nederland. Hij verricht zijn beroepswerkzaamheden uitsluitend in Nederland. Op A is exclusief de Nederlandse socialezekerheidswetgeving van toepassing (Verordening (EEG) 883/2004, artikel 13, lid 2, onderdeel b). Volgens [artikel 2.1.2](#), onderdeel a van de WLZ is A verzekerd op grond van de WLZ en daarmee ook verzekeringsplichtig op grond van de Zvw.

Andersom geldt dat wie normaal gesproken wel WLZ-verzekerd is (bijvoorbeeld omdat hij in Nederland woont), maar voor wie door Verordening (EEG) 883/2004 of een sociaalzekerheidsverdrag de socialezekerheidswetgeving van een andere staat geldt, niet tot de kring van verzekerden op grond van de WLZ behoort (link naar WLZ [artikel 2.1.2](#), onderdeel b).

Voorbeeld (In Nederland wonen, in België werken)

B woont in Nederland en heeft een kapperszaak in België. Hij verricht zijn beroepswerkzaamheden uitsluitend in België. Op B is exclusief de Belgische socialezekerheidswetgeving van toepassing (Verordening (EEG) 883/2004, artikel 13, lid 2, onderdeel b). Volgens [artikel 2.1.2](#), onderdeel b van de WLZ is B niet verzekerd op grond van de WLZ en daarmee ook niet verzekeringsplichtig op grond van de Zvw.

[Naar boven](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Inhoud Handboek Toeslagen](#)
  - [30.00.00 Zorgtoeslag](#)

- [1 Zorgtoeslag](#)
- [2 Bijlage 1: Overzicht wijzigingen zorgtoeslag vanaf 2006](#)
- [3 Bijlage 2: Normenoverzicht en drempelinkomen vanaf 2013](#)
- [4 Bijlage 3: Aanmelding en Bijdrage Verdragsgerechtigden](#)
- [5 Bijlage 4: Woonlandfactor: geschiedenis en achtergronden](#)
- [6 Bijlage 5: Vormen van detentie/wel of geen zorgplicht DJI](#)
- [7 Bijlage 6: Het Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen 1999 \(BUB 1999\): uitbreidingen en beperkingen op de hoofdregel](#)
- [8 Bijlage 7: BRP-verblijfscode, verzekeringsstatus en aanspraak zorgtoeslag](#)
- [9 Bijlage 8: Verordening \(EEG\) 883/2004 \(tot 2010: 1408/71\): uitbreidingen en beperkingen op de hoofdregel](#)
- [10 Bijlage 9: Berekening Zorgtoeslag buitenland](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

Handboek Toeslagen (HTS)

[Naar tekstnavigatie](#)

[Belastingnet](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Handboek Toeslagen](#)
- [30.00.00 - Zorgtoeslag](#)
- 9 Bijlage 8: Verordening (EEG) 883/2004 (tot 2010: 1408/71): uitbreidingen en beperkingen op de hoofdregel

[Naar tekstnavigatie](#)

Direct naar:

- [de inhoud van deze pagina](#)
- [de inhoudsopgave van deze pagina](#)
- [de algemene informatie Handboek Toeslagen](#)
- [zoeken](#)
- [het kruimelpad](#)

30.00.00 Zorgtoeslag

10Bijlage 9: Berekening Zorgtoeslag buitenland

 Klik voor dialoogscherm met permalink

Voorbeelden berekening zorgtoeslag met wlf in buitenlandsituaties (2015)

Omschrijving	Bedrag (€)	Toelichting
Standaardpremie per verzekerde	1.408	
Drempelinkomen	19.463	
<i>Situatie 1</i>		
Alleenstaande man woont in Spanje en geniet een AOW-uitkering (verdragsgerechtigde).		
Man is geregistreerd bij ZIN		
Toetsingsinkomen man	8.000	
Uitwerking		
Standaardpremie maal wlf Spanje	552,64	1.408 maal 0,395
Normpremie	466,14	19.463 maal 2,395%

Zorgtoeslag	86,50	standaardpremie minus normpremie
-------------	-------	----------------------------------

Situatie 2

Man en vrouw wonen in Spanje en genieten beide een AOW uitkering (verdragsgerechtigden – zie 1)

Gezamenlijk toetsingsinkomen	16.000
------------------------------	--------

Uitwerking

Beider standaardpremie maal wlf: 552,64+552,64	1.105,28 zie 1
--	----------------

Normpremie	1.024,73 19.463 maal 5,265%
------------	-----------------------------

Zorgtoeslag	80,55	standaardpremie minus normpremie
-------------	-------	----------------------------------

Situatie 3

Man en vrouw wonen in Marokko. Man geniet AOW-uitkering (verdragsgerechtigde)

Vrouw is werkzaam in Marokko (geen verdrags- gerechtigde.)

Alleen de man is geregistreerd bij ZIN

AOW-uitkering van de man	9.000
--------------------------	-------

Looninkomsten vrouw	2.000
---------------------	-------

Gezamenlijk toetsingsinkomen	11.000
------------------------------	--------

Uitwerking

Standaardpremie man maal wlf	17,60	1.408 maal 0,0125
------------------------------	-------	-------------------

Standaardpremie vrouw maal wlf	17,60	1.408 maal 0,0125 (wlf wegens art.3, derde lid, Wzt)
Gezamenlijke standaardpremie	35,20	
Normpremie	1.024,73	19.463 maal 5,265%
Saldo (omdat de vrouw terecht onverzekerd is, maal 50% maar dat heeft hier geen effect)	0,00	standaardpremie minus normpremie

Woonlandfactor en standaardpremie partner

Tot 1 januari 2010 werd de woonlandfactor niet toegepast bij de partner die zelf geen verdragsgerechtigde of verzekeringsplichtige voor de Zvw is (Wzt [artikel 3: 2009](#)). Gevolg was dat de standaardpremie van een dergelijke partner niet in relatie werd gebracht tot de zorgkosten van het woonland. Dat was volgens de regering dat een onbedoelde uitkomst (TK, 2008-2009, [31 905, nr. 3](#), p. 1-2) en dit is door toevoeging van het derde lid gerepareerd. De aangehaalde voorbeeldberekening van het echtpaar in Marokko zou zonder die reparatie tot de volgende uitkomst leiden:

Voorbeeld (zonder [artikel 3](#), lid 3, Wzt)

Man en vrouw wonen in Marokko.

Man geniet AOW (verdragsgerechtigde)

Vrouw is werkzaam in Marokko (geen verdragsgerechtigde)

Alleen de man is geregistreerd bij CvZ (nu: ZIN)

AOW-uitkering van de man   € 9.000

Looninkomsten van de vrouw   € 2.000

Gezamenlijk toetsingsinkomen   € 11.000

Uitwerking

Standaardpremie man x WLF   € 17,60

Standaardpremie vrouw   € 1.408

Gezamenlijke standaardpremie € 1.425,60

Normpremie € 1.024

Saldo € 401,60

Zorgtoeslag 50% ofwel € 200,80

De tabellen met woonlandfactoren vindt u [hier](#)

[Naar boven](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Inhoud Handboek Toeslagen](#)
  - [30.00.00 Zorgtoeslag](#)
    - [1 Zorgtoeslag](#)
    - [2 Bijlage 1: Overzicht wijzigingen zorgtoeslag vanaf 2006](#)
    - [3 Bijlage 2: Normenoverzicht en drempelinkomen vanaf 2013](#)
    - [4 Bijlage 3: Aanmelding en Bijdrage Verdragsgerechtigden](#)
    - [5 Bijlage 4: Woonlandfactor: geschiedenis en achtergronden](#)
    - [6 Bijlage 5: Vormen van detentie/wel of geen zorgplicht DJI](#)
    - [7 Bijlage 6: Het Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen 1999 \(BUB 1999\): uitbreidingen en beperkingen op de hoofdregel](#)
    - [8 Bijlage 7: BRP-verblijfscode, verzekeringsstatus en aanspraak zorgtoeslag](#)
    - [9 Bijlage 8: Verordening \(EEG\) 883/2004 \(tot 2010: 1408/71\): uitbreidingen en beperkingen op de hoofdregel](#)
    - [10 Bijlage 9: Berekening Zorgtoeslag buitenland](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

Handboek Toeslagen (HTS)

[Naar tekstnavigatie](#)

[Belastingnet](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Handboek Toeslagen](#)
- [30.00.00 - Zorgtoeslag](#)
- 10 Bijlage 9: Berekening Zorgtoeslag buitenland

[Naar tekstnavigatie](#)

Direct naar:

- [de inhoud van deze pagina](#)
- [de inhoudsopgave van deze pagina](#)
- [de algemene informatie Handboek Toeslagen](#)
- [zoeken](#)
- [het kruimelpad](#)

31.00.00 Kinderopvangtoeslag

1 Kinderopvangtoeslag

 Klik voor dialoogschermd met permalink

1.1 Inleiding met historisch overzicht

 Klik voor dialoogschermd met permalink

De Wet kinderopvang (Wko) bestaat sinds 2005 en is dus een jaar ouder dan de Awir. Vanaf 2006 valt de Wko onder de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir) en is Belastingdienst/Toeslagen verantwoordelijk voor de uitvoering. Per 1 augustus 2010 is de naam gewijzigd in Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (Wkqp), omdat in de wet ook regels over peuterspeelzalen werden opgenomen. Ook is toen de nummering van de artikelen aangepast. In 2018 zijn de peuterspeelzalen opgegaan in de kinderopvanginstellingen. Sindsdien heet de wet weer Wet kinderopvang (Wko), maar de nummering van de artikelen is ongewijzigd gebleven.

Waarom kinderopvangtoeslag

Ouders hebben kinderopvang nodig omdat ze:

- werken of,
- een traject volgen om hun kansen op werk te vergroten

In de [Wko](#) staan situaties beschreven, waarin ouders een tegemoetkoming voor de kinderopvangkosten kunnen krijgen. Ze krijgen nooit het hele bedrag vergoed. Vandaar dat we spreken over een tegemoetkoming of toeslag.

Voor een kort historisch overzicht zie [bijlage 1](#)

[Naar boven](#)

1.2 Achtergrond **Klik voor dialoogschermd met permalink**

In de Wko vinden we regels om:

- te bepalen wie recht heeft op de kinderopvangtoeslag
- de vergoeding voor de opvangkosten van de kinderopvang te bepalen
- de kwaliteit van de kinderopvang te garanderen

Aan het recht op kinderopvangtoeslag zijn voorwaarden verbonden. Die voorwaarden staan in:

- de Wko
- het [Besluit kinderopvangtoeslag](#)
- de [Regeling Wko](#).

Verantwoordelijk ministerie

De Wet kinderopvang is ontwikkeld onder de verantwoordelijkheid van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). Tijdens het kabinet Balkenende-IV is het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Welzijn het beleidsdepartement geweest. Vanaf het aantreden van het eerste kabinet Rutte op 14 oktober 2010 is de Wko weer de verantwoordelijkheid van het ministerie van SZW. Belastingdienst/Toeslagen voert de Wko uit, waardoor het ministerie van Financiën verantwoordelijk is voor de uitvoering.

[Naar boven](#)

1.3 Gebruikte afkortingen Klik voor dialoogscherm met permalink

Afkorting   Betekenis

[Besluit](#)   Besluit kinderopvangtoeslag en tegemoetkomingen in kosten kinderopvang

[Besluit registers](#)   Besluit registers kinderopvang, buitenlandse kinderopvang en peuterspeelzaalwerk

Buitenschoolse opvang

Dagopvang

Doelgroep   Iemand die niet werkt, maar op grond van een traject naar werk ook recht kan hebben op kinderopvangtoeslag ([art. 1.6, eerste lid, letters d t/m j Wko](#)).

Gastouderbureau

Koo   Kinderopvangorganisatie

[Regeling](#)   Regeling Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen

[Naar boven](#)

1.4 Kinderopvang Klik voor dialoogscherm met permalink

1.4.1 Inleiding Klik voor dialoogscherm met permalink

[Kinderopvang](#) (art. 1.1. Wko) is het bedrijfsmatig of anders dan ‘om niet’ verzorgen en opvoeden van kinderen tot de eerste dag van de maand waarop het voortgezet onderwijs voor die kinderen begint. Het gaat om de volgende drie kernpunten:

1. De opvang moet bedrijfsmatig of tegen betaling worden verricht.
2. Het moet niet alleen gaan om verzorgen, zoals babysitten, maar er moet ook sprake zijn van opvoeden.
3. De kinderopvang is in tijd begrensd. De toeslag is alleen voor kinderen die nog niet naar het voortgezet onderwijs gaan. De kinderopvang mag doorlopen tot de eerste dag van de maand waarin het voortgezet onderwijs voor het kind begint

Ook bij nachtopvang kan sprake zijn van kinderopvang. De Afdeling heeft hierover overwogen dat ook dan sprake kan zijn van “verzorgen en opvoeden”. Zie AbRvS: 24 december 2013: [ECLI:NL:RVS:2013:2590](#).

Voor gastouders is in de wet ([artikel 1.6a](#) Wko) bepaald, dat ze voor gastouderopvang van hun eigen kinderen alleen kinderopvangtoeslag kunnen krijgen, voor zover ze inkomsten hebben uit een andere bron dan gastouderopvang. Ze kunnen wel kinderopvangtoeslag krijgen wanneer ze de kinderen in een kindercentrum laten opvangen.

Eén belangrijke zaak hebben alle vormen van kinderopvang in principe gemeen. Dat is dat de opvang, de verzorging en de opvoeding van de ouders, structureel, gedurende een gedeelte van een etmaal overneemt. Dat betekent echter niet, dat een ouder die als beroepskracht leidster is op een kindercentrum, niet op een groep zou mogen werken waarin ook een kind van haarzelf zit. Ook niet als die ouder de houder van het kindercentrum is. In een [uitspraak](#) van 4 oktober 2017 overweegt de Afdeling dat de Wko er niet aan in de weg staat dat de ouder opvang biedt aan de eigen kinderen.

Tot kinderopvang wordt niet gerekend (artikel 1.1, tweede lid, Wko):

- het toezichthouden op schoolgaande kinderen dat zich beperkt tot het toezicht tijdens de middagpauze
- verzorging en opvoeding die plaatsvindt in het kader van de Jeugdwet
- verzorging, opvoeding en bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen, anders dan gastouderopvang, die geschiedt op een plaats waar het kind zijn hoofdverblijf heeft.

De opvang is plaatsgebonden. Wat niet betekent dat leuke uitjes verboden zijn. Kinderen mogen best naar een speeltuin of zwembad in de buurt. Zie ook de antwoorden op de kamervragen van Sterk van 12 oktober 2007, nr. 2070802280.

Wanneer een gastouder met de kinderen op vakantie gaat, is er dus géén recht op kinderopvangtoeslag, omdat opvang dan niet op de geregistreerde opvanglocatie plaatsvindt.

[Naar boven](#)

1.4.2 Soorten kinderopvang Klik voor dialoogscherm met permalink

Er zijn twee soorten kinderopvang:

- [opvang in een kindercentrum](#)
- [gastouderopvang](#)

Ook zijn er twee soorten opvang in een kindercentrum:

- [dagopvang](#)
- [buitenschoolse opvang](#)

Om voor kinderopvangtoeslag in aanmerking te komen moeten kindercentra, gastouderbureaus en gastouders geregistreerd zijn.

Er bestaan ook nog (zeven) ouderparticipatiecreches (OPC). Daarbij organiseert een groep ouders zelf de opvang van hun kinderen, waarbij ze afwisselend als leidster op de groep staan. Ook voor opvang bij zo'n OPC kunnen ouders kinderopvangtoeslag krijgen, als de OPC geregistreerd is als kindercentrum. Omdat OPC's niet aan alle kwaliteitseisen van de Wko (kunnen) voldoen, wordt gewerkt aan een wetsaanpassing. Na de aanpassing krijgen de OPC's een aparte status, waarbij nieuwe OPC's pas nadat ze bewezen hebben dat de opvang kwalitatief voldoende is, worden geregistreerd als kindercentrum. Vanaf dat moment kan er ook recht bestaan op kinderopvangtoeslag. Voor de OPC's die al geregistreerd zijn als kindercentrum heeft de wetsaanpassing geen gevolg.

[Naar boven](#)

1.4.2.1 Kindercentrum Klik voor dialoogscherm met permalink

Van een kindercentrum is sprake wanneer kinderopvang wordt aangeboden anders dan in de vorm van gastouderopvang [artikel 1.1, lid 1](#) Wko.

Anders dan bij gastouderopvang speelt het aantal kinderen geen rol. Wel is vanuit de kwaliteitseisen een maximum aantal kinderen per leidster voorgeschreven. Het is echter niet aan Belastingdienst/Toeslagen maar aan de gemeente (GGD) om daarop te controleren. Een kindercentrum kan zowel in een bedrijfspand als in een woning zijn gevestigd. Een kindercentrum moet aan de kwaliteitseisen voldoen en de houder is verplicht zich te melden. Dat moet leiden tot een registratie door de gemeente. Vanaf 1 januari 2010 bestaat hiervoor het landelijke [register kinderopvang](#). Zie [art. 1.47b, eerste lid, Wko](#). Vanaf 2014 bestaat voor buitenlandse kinderopvang ook een officieel register – zie [zie art. 1.48b, eerste lid, Wko](#).

[Naar boven](#)

Dagopvang Klik voor dialoogscherm met permalink

Dagopvang is opvang voor kinderen tot de leeftijd waarop zij het basisonderwijs volgen. ([artikel 1](#), letter b, Besluit kinderopvang).

De dagopvang moet ouders in staat stellen een volledige werkdag inclusief reistijd te kunnen overbruggen.

Dagdelen

Soms rekenen de kindercentra in dagdelen, b.v. van zes uur. Een volledige dag bestaat dan uit twaalf uren opvang. Ouders hebben die volledige twaalf uur meestal niet nodig, omdat ze hun kind later brengen en eerder ophalen.

Toch hebben ze recht op kinderopvangtoeslag over die twaalf uur als :

- de kinderopvang deze uren factureert;
- ouders hun kinderen de volle twaalf uur zouden kunnen onderbrengen bij de opvang

[Naar boven](#)

Buitenschoolse opvang [Klik voor dialoogscherm met permalink](#)

Bij buitenschoolse opvang (bso) regelt een kindercentrum kinderopvang voor kinderen in de leeftijd waarop zij naar het basisonderwijs kunnen gaan (Wko, [artikel 1](#)). Voordat het basisonderwijs officieel begint, gaan kinderen soms enkele dagen al naar de school om te wennen aan de nieuwe omgeving. Deze wendagen worden nog niet aangemerkt als het volgen van onderwijs.

Bij bso gaat het om opvang in de vrije tijd van kinderen

- voordat de school begint
- na afloop van de school
- op vrije dagen of dagdelen
- tijdens schoolvakanties

Kinderopvang tussen de middag is dus geen buitenschoolse opvang.

Het totaal van de schooluren en de buitenschoolse opvang moet ouders in staat stellen een volledige werkdag inclusief reistijd te kunnen overbruggen. In de praktijk lukt dit niet altijd, omdat de schooluren niet samenvallen met de uren dat de ouder werkt, bijvoorbeeld omdat deze nachtdiensten draait.

[Naar boven](#)

Dagopvang, bso of einde kinderopvang [Klik voor dialoogscherm met permalink](#)

De definities van dagopvang en bso sluiten niet op elkaar aan. Wanneer een kind al wel naar het basisonderwijs kan gaan, maar dit nog niet feitelijk doet, wordt voldaan aan beide definities. In de praktijk wordt meestal het beginmoment van de school gevolgd als overgangsmoment van dagopvang naar bso. Het is voor de ouder immers doorgaans voordeliger om in de overlapperiode uit te gaan van dagopvang.

Een kind moet op de eerste van de maand nadat het vijf is geworden naar school. Dat moet volgens [artikel 3](#) van de leerplichtwet. Een kind tussen vier en vijf jaar kan dus heel goed nog dagopvang hebben. Daarna zal dat niet meer het geval zijn, omdat het kind naar school gaat. Komt het na het bereiken van de leeftijd van vijf jaar onverhoopt wel voor – om een heel bijzondere reden – dat een kind niet naar school gaat, dan kan nog steeds sprake zijn van dagopvang. Bij een ontheffing wegens scholing aan huis geldt vanaf uiterlijk 5 jaar wel dat sprake is van bso. Het kind gaat immers naar school – al is dat dan thuisonderwijs.

Voorbeeld 1

Een kind wordt 15 juni 4 jaar oud. Het kind gaat in juni én juli, tot de grote vakantie, een dag in de week naar school om te wennen. Na de grote vakantie gaat het dan fulltime naar school. Tot dat tijdstip bestaat nog recht voor dagopvang.

Voorbeeld 2

Een kind met het syndroom van Down gaat vanaf zijn vijfde jaar slechts een dag in de week naar school. Per maand wordt beoordeeld of het kind meer tijd op school zou kunnen doorbrengen. Vanwege de inschrijving op een basisschool gaat het in die situatie toch om buitenschoolse opvang. Ook al zou het kind nog enkele dagen op een dagopvang zitten. Hier moet dus maximaal het uurtarief bso ([1.10.3.8](#)) op alle opvanguren worden toegepast, en voor de ouders geldt de bso-urenkoppeling (zie [1.10.4](#)). Mogelijk kan de ouder in dit geval bij de gemeente ook een tegemoetkoming krijgen in verband met de medische situatie van het kind (zie ook paragraaf 1.5.3).

Voorbeeld 3

Een kind gaat met drie jaar al naar een internationale school. Hoezeer in Nederland niet gebruikelijk, is in dat geval toch sprake van buitenschoolse opvang, omdat dit opvang is voor of na de dagelijkse schooltijd. En die is er.

Ten overvloede: dagopvang en bso kunnen bij een en hetzelfde kind niet naast elkaar bestaan. Bij een kind van vier jaar dat naar school gaat maar om medische redenen nog een dag volledig naar de kinderopvang gaat, is ook die hele dag geen dagopvang meer, maar bso (net zoals dat in vakanties het geval is).

Er is geen sprake meer van kinderopvang, en dus bso in de maand waarop het kind naar het voortgezet onderwijs gaat. Uiterlijk op dat moment eindigt het recht op kinderopvangtoeslag.

Kinderen gaan gewoonlijk op hun twaalfde naar het voortgezet onderwijs. Dat kan anders zijn bij scholen voor speciaal onderwijs of scholen in het buitenland. De feitelijke situatie is bepalend. In de Wet op het primair onderwijs staat dat de basisschool in ieder geval eindigt aan het einde van het schooljaar waarin een kind 14 jaar wordt ([artikel 39, vierde lid, WPO](#)). Op dat moment eindigt dus in beginsel ook het recht op kinderopvangtoeslag. Op 25 oktober 2017 heeft de Afdeling bevestigd dat er van uit gegaan mag worden dat het basisonderwijs eindigt na het jaar waarin het kind veertien is geworden ([ECLI:NL:RVS:2017:2906](#)). Tegenbewijs is echter mogelijk.

Voorbeelden uitzonderingen recht op bso

Kinderen op internationale scholen al na zeven jaar basisonderwijs naar voortgezet onderwijs c.q. onderwijs in het buitenland

In een internationale situatie kan een kind van nog maar 11 jaar naar het voortgezet onderwijs gaan. Dat komt doordat op een internationale school een kind al na 7 jaar basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs mag. De ouders van het kind verliezen dan hun recht op kinderopvangtoeslag. Dat kan zich bijv. ook voordoen bij onderwijs in Duitsland waar de overgang van de Grundschule naar de Hauptschule rond ca. een jaar of tien ligt.

Minder begaafd kind op 7-jarige leeftijd naar basisschool

Stel een minder begaafd kind gaat pas op 7-jarige leeftijd naar de basisschool (speciaal onderwijs). Dan is dat het overgangsmoment naar de buitenschoolse opvang.

15-jarig zwakbegaafd kind met niveau van leerling uit groep 7

Er is geen recht op kinderopvangtoeslag voor een zwakbegaafd kind van 15 jaar, dat het niveau heeft van een leerling uit groep 7. Het kind zit dan op een school voor speciaal onderwijs, dat voor de kinderopvangtoeslag niet aangemerkt kan worden als primair onderwijs.

Het onderscheid tussen dagopvang en bso is om twee redenen belangrijk:

- [maximale uren](#)
- [arbeidsurenkoppeling](#)

Maximale uren Klik voor dialoogscherm met permalink

Tot en met 2007 was de maximale uren hoger dan die van de dagopvang. Gedurende 2008 en 2009 was deze uren gelijk. Vanaf 2010 is de maximale uren voor dagopvang hoger, omdat voor de dagopvang

een hogere kind-leidsterverhouding geldt.

Arbeidsurenkoppeling [Klik voor dialoogscherm met permalink](#)

Sinds 2012 geldt bij het bepalen van het recht op kinderopvang een arbeidsurenkoppeling.

Elk arbeidsuur geeft bij:

- dagopvang recht op 1,4 uur
- en bij bso recht op 0,7 uur opvang

Zie verder paragraaf [1.10.4](#).

[Naar boven](#)

1.4.2.2 Gastouderopvang [Klik voor dialoogscherm met permalink](#)

Gastouderopvang (Wko, [artikel 1](#), lid 1) is een vorm van kinderopvang die zich op de volgende manier van een kindercentrum onderscheidt:

1. De opvang gebeurt door tussenkomst van een .
2. Het is opvang in een gezinssituatie. De gastouder mag niet de ouder zijn die kinderopvangtoeslag kan aanvragen of de partner van deze ouder.
3. Ook de gastouder is geregistreerd. De Wko spreekt van ‘een voorziening voor gastouderopvang’.
4. De opvang is op het woonadres van de gastouder of op het adres van een van de ouders waarvoor de gastouder opvang biedt.
5. De gastouder mag niet op hetzelfde adres ingeschreven staan als de ouder of dienst partner.
6. Een gastouder mag maximaal 6 kinderen tegelijk opvangen. Dat is inclusief de eigen kinderen onder de 10 jaar van de gastouder.

Toelichting punt 1: Om de kwaliteit te bewaken moet de gastouderopvang altijd via een gastouderbureau lopen. Het bureau begeleidt de gastouder. Het is niet voldoende als het gastouderbureau alleen bemiddelt, er moet écht sprake zijn van begeleiding. Daarnaast moeten ook de betalingen via het gastouderbureau lopen.

Toelichting punt 2: Gastouderopvang is kleinschalig. De gastouder kan ook een buur zijn, een vriend en/of een grootouder, zolang deze maar aan de eisen voldoet. Het lijkt niet meer dan logisch dat je geen kinderopvangtoeslag krijgt wanneer je thuis op je eigen kinderen past, maar de wetgever heeft dit wel expliciet in de wet moeten opnemen om het ook uit te kunnen sluiten.

Toelichting punt 3: Ook voor de gastouder geldt de registratie-eis. Ook hier geldt dat de registratie een bewijs is dat de kwaliteit van de opvang voldoende is. De Wko spreekt van ‘een voorziening voor gastouderopvang’, omdat de registratie ziet op de combinatie van de persoon van de gastouder en de locatie waar de opvang plaats vindt. De gastouder kan dus meer dan ‘één geregistreerde voorziening’ voor gastouderopvang hebben, wanneer deze opvang biedt op meerdere adressen. De registratie loopt via het gastouderbureau. Deze moet zorgen voor inschrijving van alle voorzieningen voor gastouderopvang van de gastouder(s) (artikel 1.45, tweede lid, Wko).

Aanvankelijk mocht er op het adres van de gastouder maar één voorziening voor gastouderopvang zijn gevestigd. Dat bleek te weinig want dan konden twee partners niet beide gastouder zijn op dat adres. Het kon op het adres van de vraagouder echter weer wel. Daarom is deze beperking op 1 januari 2015 vervallen.

Een gastouder die op het adres van een vraagouder oppast heeft op dat adres een registratie. Als deze gastouder voor een ander gob gaat werken moet dat gob zorgen, dat de registratie wordt aangepast ([art. 1.45, tweede lid](#)). Doet het gob dat niet (tijdig) dan heeft dit niet direct gevolgen voor de kinderopvangtoeslag van de ouder(s). Dat komt, omdat zowel de gastouder als het gob een registratie heeft. Voor het recht op kot is dat voldoende. Ook kan een ouder niets doen aan het feit dat de gastouder (nog) geen juiste registratie heeft, omdat dit de verantwoordelijkheid van het gastouderbureau is. Zie b.v. ook: RvS, 8 juni 2016, [ECLI:NL:RVS:1572](#).

Eindigt de registratie van het gob, dan blijft de gastouder nog vier maanden geregistreerd staan (artikel 1.47, vierde lid, Wko en artikel 8, achtste lid, Besluit registers), zodat ouder en gastouder de tijd hebben om een nieuw gob te zoeken.

Toelichting punt 4: De opvang mag in de woning waar een van de (vraag)ouders of de gastouder zijn hoofdverblijf heeft. Verzorgt de gastouder opvang voor kinderen uit meerdere gezinnen, dan mag dat dus ook plaats vinden bij één van die gezinnen in huis. Uiteraard zal dat gezin daar natuurlijk zelf toestemming voor moeten geven.

De vraag is gesteld of, na een scheiding de gastouder (familie) mag opvangen in het huis van de vader, gesteld dat het kind bij de moeder woont en de moeder ook de kinderopvangkosten betaalt. Dat mag niet. De wettekst luidt dat gastouderopvang moet plaatsvinden op het woonadres van een van de (vraag)ouders van de kinderen voor wie de gastouder opvang biedt. De vader is hier geen ouder van een kind voor wie de gastouder opvang biedt, omdat dit alleen een ouder kan zijn die een contract heeft gesloten met het gastouderbureau. Dat heeft de vader niet.

Toelichting punt 5: De gastouder mag niet ingeschreven staan op het adres van de vraagouder of diens partner. Is op één woonadres in de BRP sprake van meerdere zelfstandige woningen, dan worden deze beschouwd als verschillende adressen (ECLI:NL:RVS:2012:BY7348). Zie ook paragraaf 1.4.1 van het hoofdstuk huurtoeslag.

Dit heeft ook gevolgen voor bijvoorbeeld kinderen met een inwonende au-pair. Ouders kunnen geen kinderopvangtoeslag krijgen, als ze de au-pair als gastouder bij een gastouderbureau inschrijven.

Toelichting punt 6: Een gastouder mag maximaal 6 kinderen tegelijk opvangen. Dat is inclusief de eigen kinderen en pleegkinderen onder de 10 jaar van de gastouder of diens partner, die op hetzelfde adres ingeschreven staan. Het gaat om maximaal 6 kinderen tegelijk. Een gastouder mag dus wel voor meer dan 6 kinderen opvang bieden, maar niet aan meer dan 6 tegelijk. Dit maximum van 6 tegelijk geldt ook wanneer op een adres sprake is van meerdere geregistreerde voorzieningen. Is op een adres sprake van meerdere zelfstandige woningen, dan geldt het maximum per woning.

 [Klik voor dialoogschermb met permalink](#)

Vanaf 2010 geldt voor de volgende beroepskrachten dat ze minstens 18 jaar moeten zijn:

- beroepskrachten in kindercentra
- beroepskrachten in gastouderbureaus
- gastouders

Onder de volgende omstandigheden mag iemand geen gastouder zijn:

- Zijn of haar eigen kinderen zijn al dan niet voorlopig onder toezicht gesteld. Dat is dan op grond van artikel [255](#) en 257 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek
- Er is personeel in dienst voor de opvang van kinderen

Vanaf 2012 heeft de gastouder zelf geen recht meer op kinderopvangtoeslag ([artikel 1.6a Wko](#)) voor zover deze gastouder zijn kinderen door een andere gastouder laat opvangen.

Deze beperking voorkomt het over en weer als gastouder optreden voor elkaars kinderen. Gastouders kunnen wel kinderopvangtoeslag krijgen wanneer ze de eigen kinderen in een kindercentrum laten opvangen.

Voorbeeld

Mevrouw A. die in het onderwijs werkzaam is, wil graag gebruik maken van opvang door Mevrouw B. op de dagen dat zij op de basisschool werkt. Mevrouw B. werkt ook in het onderwijs en wil op haar beurt haar dochter naar Mevrouw A. brengen op het moment dat ze in het onderwijs werkt. Beiden zouden zich dus willen registreren als gastouder en ze willen dus elkaars kinderen gaan opvangen. Ze vragen dus beiden alleen kinderopvangtoeslag aan voor de uren opvang als ze niet zelf als gastouder werken. Mag dit?

Dit kan inderdaad. Er is niets op tegen dat beiden voor de uren dat ze in het onderwijs werken wel gastouderopvang vragen en dat mag in zo'n geval ook over en weer. Op het moment dat de een in het onderwijs werkt kan de ander niet ook in het onderwijs werken want die moet dan oppassen. Als ze een baan delen hebben ze bv de halve week onderwijs en dan past de ander (ook) op de kinderen van de een (en op de eigen kinderen, maar daarvoor geen kinderopvangtoeslag). En omgekeerd. Dat, op basis van de onderwijsuren.

[Naar boven](#)

1.4.2.3 Uitzonderingen kinderopvang Klik voor dialoogscherm met permalink

De ouder kan alleen kinderopvangtoeslag aanvragen als sprake is van kosten voor kinderopvang waar toeslag voor mogelijk is.

Voor de volgende vormen geldt dat niet ([artikel 1.1 Wko, tweede lid](#)):

1. Overblijven op school. Ook wel tussenschoolse opvang genoemd. Het toezichthouden op schoolgaande kinderen dat zich beperkt tot het toezicht tijdens de middagpauze;
2. Kinderopvang in het kader van de Jeugdwet;
3. Kinderopvang, anders dan gastouderopvang, op een plaats waar het kind zijn hoofdverblijf heeft.

Vóór 2018 waren er vier letternummers waarbij ook de opvang in een peuterspeelzaal was genoemd. De peuterspeelzalen zijn per 1-1-2018 als aparte opvangvorm vervallen (harmonisatie peuterspeelzalen). Beschreven wordt hierna de situatie t/m 2017 inclusief de peuterspeelzalen. Voor bovenstaande drie situaties blijft dit uiteraard ook gelden vanaf 2018.

De artikelsgewijze toelichting in de Memorie van Toelichting is kort over deze uitzonderingen: “In sommige gevallen is de financiering van deze activiteiten elders geregeld of wordt deze geheel voor rekening van de ouders gelaten. Zo worden peuterspeelzalen en schippersinternaten gesubsidieerd op grond van de Welzijnswet 1994 en pleegzorg en residentiële opvang in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen op grond van de Wet op de jeugdhulpverlening. Overblijven op school komt geheel voor rekening van de ouders. Internaten, anders dan schippersinternaten, komen in principe voor rekening van de ouder, zij het dat in gevallen waarin kinderen op een internaat zijn aangewezen, omdat de ouders in verband met werk in het buitenland wonen, de werkgever vaak bijdraagt in deze kosten”.

Peuterspeelzaalwerk kenmerkt zich door opvang voor 2- tot 4-jarigen voor een paar uur per dag en een paar dagen in de week. Bijvoorbeeld twee dagen van 2,5 of 3 uur opvang. Een beperkt aantal uren opvang per maand kan een teken zijn dat het gaat om peuterspeelzaalwerk (Rb Middelburg, 2 april 2012, nr. 11/5912 / niet gepubliceerd).

Vanwege de die vanaf 2012 in de Wko is opgenomen, is het oude urencriterium voor peuteropvang uit de MvT, per december 2012 niet meer van belang. Dus bestaat vanaf die maand bij een peuterspeelzaal die koo is (met registratie) of bij een peuterspeelzaal die onderdeel is van een koo (met registratie) recht op kinderopvangtoeslag. Per 2018 zijn alle peuterspeelzalen omgezet naar kinderopvanginstellingen. De Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (Wkkip) is toen weer Wet kinderopvang (Wko) gaan heten. Wanneer een gastouder tijdens de gastouderopvang een kind naar een peuterspeelzaal (vanaf 2018: kinderopvang) brengt dan kunnen deze uren niet dubbel voor de kinderopvang worden geclaimd.

Gastouderopvang is per definitie kinderopvang in een woonhuis. Dat kan het woonhuis van het kind zijn. Bij een kindercentrum is het niet toegestaan dat de opvang plaats vindt in de woning waar het kind zelf woont. Is er een duidelijke splitsing/scheiding tussen het kindercentrum en het woondeel dan is er geen beletsel, ook als er geen splitsing is in de BRP. Is zo'n kindercentrum in een woonhuis voor de inkomstenbelasting als bedrijfsvermogen aangemerkt, dan is dat op zich nog niet voldoende om scheiding aan te nemen. Dat is anders wanneer dat kindercentrum verplicht als bedrijfsvermogen geldt.

[Naar boven](#)

1.5 Voorwaarden recht op kinderopvangtoeslag

 Klik voor dialoogscherm met permalink

Vervallen.

[Naar boven](#)

1.5.1 Voorwaarden persoonlijke situatie: Klik voor dialoogscherm met permalink

Vervallen.

[Naar boven](#)

1.5.2 Arbeidseis Klik voor dialoogscherm met permalink

De kinderopvangtoeslag is bedoeld om de combinatie van arbeid en zorg voor kinderen te ondersteunen. Daarom bestaat er alleen recht op kinderopvangtoeslag wanneer de ouder werkt of deelneemt aan een traject naar werk. Heeft de ouder een toeslagpartner, dan geldt deze voorwaarde ook voor deze partner. Voor de aanvrager geldt dat er een band met de Nederlandse sociale zekerheid moet zijn. Daarom moet deze in Nederland wonen of in Nederland werken of een traject naar werk volgen. Voor de partner geldt niet dat deze band met Nederland er moet zijn. Voor de partner is voldoende dat zowel wonen als werken of het volgen van het traject plaats vindt in een EU-land, of in Noorwegen, IJsland, Liechtenstein of Zwitserland.

[Naar boven](#)

1.5.2.1 Inkomsten uit werk Klik voor dialoogscherm met permalink

Er bestaat recht op kinderopvangtoeslag als de ouder tegenwoordige arbeid verricht waaruit inkomsten uit arbeid in de zin van de inkomstenbelasting wordt genoten ([artikel 1.6](#), eerste lid, onder a, Wko). Dit kan zijn in dienstbetrekking ([ook bij dienstbetrekking en ziekte/zwangerschapsverlof](#)), winst uit onderneming, inkomsten uit overige werkzaamheden. Of sprake is van tegenwoordige arbeid waaruit inkomsten in de zin van de inkomstenbelasting wordt genoten, wordt door de inspecteur vastgesteld. Dit kan blijken uit de fiscale loongegevens of de aanslag inkomstenbelasting. Belastingdienst/Toeslagen moet de vaststelling van de inspecteur volgen. Indien een ouder van mening is dat ten onrechte is vastgesteld dat geen sprake is van arbeid waaruit inkomsten in de zin van de inkomstenbelasting wordt genoten, dan moet deze zich tot de inspecteur

wenden. Zie ook de uitspraak van de Afdeling van 16 april 2014 ([ECLI:NL:RVS:2014:1293](#)). Overigens kan ook inkomen dat niet in Nederland belastbaar is meetellen ([artikel 1.6](#), vierde lid, Wko). Ook dat inkomen wordt door de inspecteur vastgesteld (artikel 8, eerste lid, Awir).

Ook als de ouder meewerkt in de IB-onderneming van de partner bestaat er recht op kinderopvangtoeslag ([artikel 1.6](#), eerste lid, onder b, Wko).

Tot de inkomsten uit werk en woning in de zin van de IB behoort ook het belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden. Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn, als de ouder werkzaam is als gastouder. Werkzaamheden als gastouder leveren echter alleen recht op voor opvang in een kindercentrum en geen recht voor gastouderopvang.

Tot resultaat uit overige werkzaamheden behoort ook het inkomen uit het ter beschikking stellen van vermogen aan een onderneming, of aan een vennootschap met een aanmerkelijk belang. De wet IB stelt dat onder een werkzaamheid wordt verstaan het rendabel maken van vermogensbestanddelen (in aldaar genoemde gevallen). Met dergelijk ter beschikking stellen van vermogensbestanddelen gaat in het algemeen weinig arbeid gemoeid: het komt neer op de verhuur van b.v. een bedrijfspand aan de onderneming. Dat kost niet of nagenoeg geen werk. Het aantal uren waarvoor recht op kinderopvangtoeslag bestaat, zal daardoor al snel lager zijn.

Stopt een aanvrager of partner met werken dan bestaat gedurende de uitlooptermijn van drie maanden (voor drie jaren 2015 – 2017: zes maanden) nog recht op kinderopvangtoeslag ([artikel 1.6](#), vijfde lid Wko). Zie ook [1.10.4.4](#). Bij einde van een traject naar werk is er geen sprake van een [uitlooptermijn](#). Voor beide groepen geldt wel dat de uren die in de rechtperiode niet worden gebruikt, op een ander moment binnen het berekeningsjaar nog wel mogen worden gebruikt (zie ook paragraaf 1.10.4.3).

Tot en met 2020 stond bij de partner als voorwaarde alleen dat deze arbeid moest verrichten. Er stond niet als voorwaarde dat het moet gaan om arbeid waaruit inkomsten uit arbeid in de zin van de inkomstenbelasting wordt genoten (artikel 1.6, derde lid, Wko). Dit verschil is in de wet opgenomen om te voldoen aan Europese regelgeving, met name aan de EU-Verordening 1408/71 (nu: 883/2004).

Het verschil in omschrijving leidde tot de vraag of voor een partner ook arbeid waaruit geen inkomsten worden genoten, recht kan geven op kinderopvangtoeslag. Deze vraag is uiteindelijk door de Afdeling in 12 december 2018 definitief beantwoord ([ECLI:NL:RVS:2018:4073](#) en [ECLI:NL:RVS:2018:4074](#)). De Afdeling heeft geoordeeld dat arbeid in de zin van [artikel 1.6](#), derde lid, van de Wkkp in beginsel betaalde arbeid betreft, maar dat daarbij uitzonderingen denkbaar zijn. Hierbij geeft Afdeling aan dat onder het begrip arbeid als bedoeld in voornoemde bepaling niet iedere vorm van arbeid in de meest ruime zin van het woord moet worden verstaan. Uit de wetsgeschiedenis kan immers worden afgeleid dat het niet de bedoeling van de wetgever is geweest om bijvoorbeeld personen die werkzaamheden zoals vrijwilligerswerk en mantelzorg verrichten aanspraak te laten maken op kinderopvangtoeslag (Handelingen Tweede Kamer 2003-2004, 22 april 2004, nr. 70, p. 4599). In deze gevallen oordeelde de Afdeling dat een beurspromovendus aan te merken valt als een uitzonderingsgeval op de eis dat het moet gaan om betaalde arbeid.

Zijn de partners beide beurspromovendus, dan gaat die vlieger overigens niet op, omdat voor de aanvrager wel de inkomenseis geldt. De Afdeling heeft dat in twee uitspraken op 12 februari 2020 duidelijk gemaakt ([ECLI:NL:RVS:2020:440](#) en [ECLI:NL:RVS:2020:443](#)).

In een uitspraak van 20 februari 2019 heeft de Afdeling vervolgens bevestigd dat er geen recht op kinderopvangtoeslag bestaat, wanneer de partner vrijwilligerswerk verricht ([ECLI:NL:RVS:2019:490](#)).

Per 1 januari 2021 is de wetgeving op dit gebied aangepast. Vanaf berekeningsjaar 2021 geldt ook voor de toeslagpartner dat het moet gaan om arbeid waaruit inkomen in de zin van de inkomstenbelasting wordt genoten. Het kan zijn dat het inkomen niet in Nederland belastbaar is. Voor die gevallen is de gelijkstelling van [artikel 1.6](#), vierde lid, Wko van toepassing.

[Naar boven](#)

1.5.2.2 Geen werk en toch recht op kinderopvangtoeslag Klik voor dialoogscherm met permalink

De kinderopvangtoeslag is niet alleen bedoeld voor ouders die werken, maar ook voor ouders die een traject naar werk volgen. Welke trajecten naar werk recht geven op kinderopvangtoeslag is in de Wko opgenomen. Het betreft hierbij een limitatieve opsomming. De ouder die aan een van deze voorwaarden voldoet, wordt ook wel doelgroeper genoemd.

In de volgende gevallen kan er toch recht zijn op kinderopvangtoeslag:

1. de ouder is (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt of werkloos en [volgt een traject naar werk](#) via het UWV, de gemeente of via uw ex-werkgever (Wko [artikel 1.6](#), eerste lid, letters c en volgende). Hij moet dan wel de volgende uitkeringen hebben:
  - bijstandsuitkering een WW-uitkering een arbeidsongeschiktheidsuitkering (WAO, WIA, Wajong of WAZ)
  - een IOAW- of IOAZ-uitkering
  - een Ziektewetuitkering
  - een Anw-uitkering of
2. de ouder staat ingeschreven staan als werkzoekende bij het UWV als niet-uitkeringsgerechtigd werkzoekende of
3. [volgt een studie](#) bij een onderwijsinstelling die is genoemd in Wet Studiefinanciering of Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten of
4. [is jonger dan 18 jaar](#), ontvangt bijstand en volgt een opleiding of
5. [volgt verplicht een inburgeringscursus](#) volgens de inburgeringswet. Vanaf 2013 geldt dat de verplichte inburgeringscursus gevolgd moet worden bij een [gecertificeerde instelling](#)

Woont de ouder niet in Nederland, maar in een ander EU-land, of in Noorwegen, IJsland, Liechtenstein of Zwitserland, dan heeft de ouder alleen recht als sprake is van een gevallen als hierboven genoemd onder 1 en 4.

Is sprake van een toeslagpartner, dan bestaat er ook recht wanneer sprake is van een van de gevallen in bovenstaande lijst. Anders dan bij de ouder geldt voor de gevallen onder 2, 3 en 5 niet als voorwaarde dat de partner in Nederland moet wonen. Daarnaast geldt voor de gevallen genoemd onder 1 en 4 dat ook sprake mag zijn van een in ander EU-land, of in Noorwegen, IJsland, Liechtenstein of Zwitserland vergelijkbare situatie.

Verder geldt de “arbeidseis” voor de partner ook niet wanneer deze partner een bloed- of aanverwant van de ouder in de rechte lijn of de tweede graad van de zijlijn is en toeslagpartner partner is op grond van artikel 3, tweede lid, onder e, van de Awir ([artikel 1.6](#), zesde lid, Awir). Deze uitzondering is opgenomen naar aanleiding van een situatie waarin een grootouder de toeslagpartner werd. Deze grootouder was echter al met pensioen en voldeed daarmee niet aan de arbeidseis. Om de ouder in dat geval toch recht te geven op kinderopvangtoeslag is deze uitzondering in de Wko opgenomen. Zie voor een nadere toelichting op deze partnersituatie hoofdstuk 5, paragraaf 1.3.4.

Vanaf 2021 is er een extra doelgroep toegevoegd voor de kinderopvangtoeslag ([artikel 1.6](#), achtste en negende lid, Wko). Vanaf dat berekeningsjaar bestaat er ook recht op kinderopvangtoeslag, wanneer sprake is van een ouder met een partner, waarbij een van beiden werkt of een traject naar werk volgt, terwijl de ander permanent niet in staat is om te werken in verband met diens medische situatie. Dat sprake is van een permanente

onmogelijkheid om te werken, moet blijken uit het feit dat het CIZ een permanente Wlz-indicatie heeft afgegeven. Vanaf berekeningsjaar 2023 wordt de doelgroep verder uitgebreid naar mensen met een tijdelijke Wlz-indicatie.

[Naar boven](#)

1.5.2.3 Mogelijke alternatieven bij geen recht kinderopvangtoeslag

 Klik voor dialoogscherm met permalink

Iemand die niet in staat is te werken noch in staat is om een traject naar werk te volgen en niet op de kinderen kan passen, kan wellicht toch een noodzaak voor kinderopvang hebben. Omdat er niet aan de arbeidseis wordt voldaan bestaat er geen recht op kinderopvangtoeslag. De gemeente kan in deze gevallen mogelijk op een tegemoetkoming in de kosten van kinderopvang verstrekken, bijvoorbeeld op grond van een sociaal medische indicatie.

Detentie is op zich geen uitsluitingsgrond voor de kinderopvangtoeslag. Detentie leidt er in de praktijk echter wel vaak toe, dat de ouder of de partner niet aan de arbeidseis kan voldoen, waardoor er geen recht op kinderopvangtoeslag bestaat. Mogelijk kan ook dan de gemeente een tegemoetkoming in de kosten kinderopvang verstrekken.

Voorbeeld

In 2012 hebben belanghebbende en haar partner voor hun twee kinderen gebruik gemaakt van gastouderopvang. Vanuit de gezamenlijke woning nam de partner met een enkelband deel aan een penitentiair programma. Vanwege de inschrijving ontstond toeslagpartnerschap. Arbeid moet volgens de Afdeling, die zich baseert op de wetsgeschiedenis, breed worden opgevat. De partner heeft volgens belanghebbende gewerkt in een meubelzaak in het kader van arbeidstoeleiding en zelfredzaamheid. Dit is echter niet objectief verifieerbaar aangetoond. Uit de detentieverklaring volgt alleen dat de partner van 26 april 2012 tot 4 januari 2013 aan een penitentiair programma heeft deelgenomen vanaf het huisadres. Zo'n programma bestaat uit een samenstel van activiteiten die per week tenminste 26 uur omvatten. Het programma kan bestaan uit werk, maar ook uit andere activiteiten. Een werknemer is naar gangbaar taalgebruik een natuurlijk persoon die in dienst van een ander arbeid verricht en daarvoor wordt betaald. Niet gebleken is dat de partner door de meubelzaak is betaald, zijn door de belastinginspecteur vastgestelde inkomen over 2012 bedroeg nihil. De partner kwalificeert niet als werknemer. Hij was evenmin zelfstandige, geen nieuwkomer die een inburgeringstraject volgde of uitkeringsgerechtigde met een toeleidingstraject naar betaald werk. Hij verrichtte in de periode in geding geen arbeid in bedoelde brede zin. De rechtbank heeft terecht overwogen dat het volgen van een penitentiair programma niet is vermeld in de limitatieve opsomming van artikel 1.6, derde lid, van de Wko. Ook overigens is niet gebleken dat [partner] onder een van de andere categorieën van artikel 1.6, derde lid, van de Wko valt. De rechtbank heeft derhalve terecht geoordeeld dat [partner] niet onder het derde lid valt (RvS, 26 juli 2017, [ECLI:NL:RVS:2017:2017](#)).

Bij een aanvrager met partner die kinderen op de opvang hebben en kinderopvangtoeslag ontvangen zal, als een van de twee in detentie gaat, de kinderopvangtoeslag waarschijnlijk niet meteen gestopt hoeven te worden. Bij arbeid bestaat recht op de [uitlooptermijn](#). Maar dan moet in feite wel het contract eindigen – en dat is nog maar de vraag. Want de einde arbeid die leidt tot de uitlooptermijn is bedoeld voor werkloos worden. Wel kan in zo'n geval mogelijk na het moment van detentie voor de opvang nog gebruik worden gemaakt van bufferuren, net zoals wellicht bij iemand die met een traject naar werk bezig was vóór de detentie.

Dat detentie tot een onwenselijke situatie kan leiden voor de kinderopvangtoeslag heeft de wetgever onderkend. Er is inmiddels een wetsvoorstel aangenomen, waardoor vanaf berekeningsjaar 2022 ook bij detentie van ten minste drie maanden recht kan bestaan op kinderopvangtoeslag.

[Naar boven](#)

1.6 De aanvrager en/of partner

Klik voor dialoogscherm met permalink

Voor de toepassing van de Wko geldt een onderscheid tussen:

- de [belanghebbende \(de ouder\)](#)
- de [partner](#) van de ouder

Beiden hebben een gezamenlijke aanspraak (Wko, [artikel 1.5, tweede lid](#)).

Die aanspraak gaat naar de [aanvragende ouder](#), oftewel de belanghebbende. Deze heeft dan niet alleen recht op kinderopvangtoeslag voor de opvang van de eigen kinderen, maar ook voor de opvang van de kinderen van de partner.

[Naar boven](#)

1.6.1 Verblijfstatus **Klik voor dialoogscherm met permalink**

1.6.1.1 Vreemdelingen **Klik voor dialoogscherm met permalink**

Om aanspraak te kunnen maken op kinderopvangtoeslag moet een vreemdeling beschikken over een juiste verblijfstitel. Is sprake van een vreemdeling die geen rechtmatig heeft en is deze partner van een ouder, dan is de consequentie dat de ouder geen recht op kinderopvangtoeslag heeft.

Een kind zelf hoeft geen verblijfstitel of status te hebben. Ook bij wonen in het buitenland is de verblijfstitel niet van belang.

Zie voor het vreemdelingenbegrip [hoofdstuk 9](#) van dit handboek.

[Naar boven](#)

1.6.1.2 Werken bij een internationale organisatie **Klik voor dialoogscherm met permalink**

Mensen die werkzaam zijn voor een ambassade of internationale organisatie, krijgen vaak geen reguliere verblijfsvergunning, maar een speciale verblijfstitel van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Deze mensen vallen doorgaans ook niet onder het Nederlandse sociale zekerheidsstelsel en hebben dus ook geen recht op toeslag. Voor de kinderopvangtoeslag is dit echter anders, omdat in de Wko niet als voorwaarde wordt gesteld dat iemand onder het Nederlandse sociale zekerheidsstelsel moet vallen. Er is afgesproken dat deze verblijfstitel recht geeft op kinderopvangtoeslag.

[Naar boven](#)

1.6.2 De (pleeg)ouder **Klik voor dialoogscherm met permalink**

Met ouder wordt bedoeld de bloed- of aanverwant in opgaande lijn. Voor de uitvoering van de Wko in samenhang met de Awir ([artikel 4](#)) is de ouder (belanghebbende) degene op wiens woonadres een bloed - of aanverwant in neergaande lijn (het kind) staat ingeschreven die het kind in belangrijke mate onderhoudt. Dit maakt het mogelijk dat ook grootouders, bij wie een kind inwoont en die het kind in belangrijke mate onderhouden, kinderopvangtoeslag kunnen aanvragen.

[Naar boven](#)

1.6.2.1 Bloed- of aanverwant Klik voor dialoogscherm met permalink

[Artikel 4](#) Awir spreekt van: “een bloedverwant of aanverwant in de neergaande lijn van de belanghebbende of zijn partner”. Een bloedverwant is een eigen kind. Een aanverwant is bijvoorbeeld een stiefkind.

[Artikel 4](#) Awir noemt geen beperking in de graad van verwantschap. De aanvrager kan dus ook een grootouder zijn want diens kleinkind is ook een bloedverwant in de neergaande lijn.

Het kind moet in belangrijke mate worden onderhouden door de (groot)ouder of diens partner en het moet op hetzelfde woonadres staan ingeschreven in de Basisregistratie personen (BRP). Van in belangrijke mate is sprake als er per kwartaal voor het levensonderhoud van het kind meer dan € 439 wordt uitgegeven, [artikel 2](#) Uitvoeringsregeling IB 2001. Krijgt een ouder kinderbijslag voor het kind, dan is er per definitie sprake van in belangrijke mate onderhouden.

Het komt voor dat inschrijving op hetzelfde woonadres in de BRP ontbreekt, omdat inschrijving op hetzelfde adres niet mogelijk is. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen als er geen vast woonadres is. Ook kan het zijn dat het woonadres niet in de BRP voorkomt, bijvoorbeeld omdat het gezin woont op een rijnaak. In dergelijke gevallen kan soms toch recht op kinderopvangtoeslag bestaan. Voorwaarde is wel dat aannemelijk is dat ouder en kind op hetzelfde adres wonen.

Zie ook [hoofdstuk 7](#) van dit Handboek.

[Naar boven](#)

1.6.2.2 Pleegouder Klik voor dialoogscherm met permalink

Een pleegkind wordt in artikel 4 van de Awir gelijkgesteld met een bloed- of aanverwant. Ook voor een pleegkind kan dus recht op kinderopvangtoeslag bestaan, als een pleegkind op hetzelfde woonadres in de BRP staat ingeschreven en in belangrijke mate door de pleegouder wordt onderhouden. Zie ook [hoofdstuk 7](#) van dit handboek.

Het ontvangen van een pleegvergoeding betekent doorgaans dat geen sprake is van in belangrijke mate onderhouden. De pleegouder draagt immers niet zelf de kosten als deze daarvoor een vergoeding krijgt. Een pleegouder zou dan geen recht hebben op kinderopvangtoeslag en dus moeilijker kunnen werken. Dat vindt de wetgever onwenselijk. Daarom is in artikel 1.3, tweede lid, onder a, van de Wko opgenomen dat een pleegouder die een pleegvergoeding ontvangt op basis van de Jeugdwet, geacht wordt het pleegkind in belangrijke mate te onderhouden. Ook in dat geval kan dus recht bestaan op kinderopvangtoeslag.

[Naar boven](#)

1.6.2.3 Minderjarige ouder Klik voor dialoogscherm met permalink

Hoe zit het met de minderjarige ouder? Zij kan zelf kinderopvangtoeslag aanvragen. Dat is geregeld in [artikel 10](#) van de Awir.

De moeder van een minderjarige ouder kan na 1 januari 2010 geen gastouder meer zijn als de minderjarige ouder nog thuis woont.

Een schoolgaande minderjarige ouder die thuis woont valt niet onder [artikel 1.6](#), eerste lid, letter e, Wko. Waarom? Omdat alleen zelfstandig wonende minderjarige ouders op grond van dat artikel bijstand zouden kunnen aanvragen en krijgen.

Wel kan deze minderjarige ouder onder het studentenartikel ([artikel 1.6](#), eerste lid, letter j, Wko) recht hebben op de toeslag.

[Naar boven](#)

1.6.3 Partner Klik voor dialoogscherm met permalink

Het begrip partner is van belang voor:

- het recht op kinderopvangtoeslag;
- de hoogte van de kinderopvangtoeslag.

Zie voor het partnerbegrip [hoofdstuk 5](#) van dit handboek.

De kinderopvangtoeslag is bedoeld om voor ouders het combineren van werk en zorg voor de kinderen te vergemakkelijken. Daarom stelt de Wko als voorwaarde voor de kinderopvangtoeslag, dat wanneer sprake is van een ouder met een partner, beiden moeten werken of een traject naar werk volgen.

[Naar boven](#)

1.6.3.1 Inkomen van het huishouden Klik voor dialoogscherm met permalink

De kinderopvangtoeslag is een gezinstoeslag. Daarom bepaalt ook hier de gezamenlijke draagkracht de hoogte van de toeslag.

Het doet er niet toe of die partner ook echt helpt de kosten van kinderopvang [mee te betalen](#).

[Naar boven](#)

1.6.3.2 Wijzigend partnerschap Klik voor dialoogscherm met permalink

De wet houdt vanaf 2012 in de volgende maand rekening met de wijziging in een partnerschap die zich na de eerste dag van de maand voordoet. Als dat moment niet op de eerste van de maand ligt, dan gaat het toeslagpartnerschap dus de daaropvolgende volgende maand in. Of het eindigt in de daaropvolgende maand. [Artikel 5](#) Awir geldt zowel bij een beginnend partnerschap als een verbroken partnerschap.

[Naar boven](#)

1.6.4 Gevolgen scheiding Klik voor dialoogscherm met permalink

Als een relatie eindigt, heeft dit bijna altijd gevolgen voor de kinderopvangtoeslag. Niet alleen telt de partner en dus diens inkomen niet meer mee. Ook kan het zijn dat de partner de aanvrager van de kinderopvangtoeslag moet worden, omdat het kind bij de partner gaat wonen. In de praktijk lukt het niet altijd om alles direct goed te regelen, bijvoorbeeld dat het kind in de BRP nog bij de oude aanvrager staat ingeschreven. Wordt het uiteindelijk alsnog goed geregeld, dan kan met coulance naar de tussenliggende periode gekeken worden.

[Naar boven](#)

1.6.4.1 Kind behoort tot twee huishoudens Klik voor dialoogscherm met permalink

Na een scheiding kan een kind tot twee huishoudens behoren. Dit noemen we in de praktijk ook wel co-ouderschap. De ouders kunnen echter niet voldoen aan de eis om het kind bij allebei de ouders te laten inschrijven in de BRP. Het kind kan maar op één adres ingeschreven staan. Daarvoor biedt [artikel 4](#), tweede lid, Awir een oplossing. Als een kind tot twee huishoudens behoort, kunnen beide ouders kinderopvangtoeslag krijgen als het kind bij één van beiden staat ingeschreven in de BRP.

Zie voor een kind dat tot twee huishoudens behoort ook [Hoofdstuk 7 \(1.3\)](#).

[Naar boven](#)

1.6.4.2 Bewijs dat het kind tot twee huishoudens behoort Klik voor dialoogschermb met permalink

Vervallen

[Naar boven](#)

1.7 De kinderopvang is geregistreerd

Klik voor dialoogschermb met permalink

1.7.1 Inleiding Klik voor dialoogschermb met permalink

Kinderopvangcentra en gastouderbureaus moeten zijn geregistreerd in de gemeente van vestiging ([art. 1.45, leden 1 en 2](#) Wko). Vanaf 1 januari 2010 in het register kinderopvang volgens [artikel 1.47a](#) Wko. De gastouderbureaus zorgen dat bij hen aangesloten gastouders (“voorzieningen voor gastouderopvang”) ook worden geregistreerd. Per adres waar de gastouder opvangt is er een registratie.

[Naar boven](#)

1.7.2 Landelijk register kinderopvang Klik voor dialoogschermb met permalink

Er is [één landelijk register kinderopvang](#). Tot 2010 publiceerden gemeenten op hun site lijsten met geregistreerde kinderopvangcentra en gastouderbureaus.

Een kindercentrum moet voldoen aan kwaliteitseisen en de houder is verplicht zich te melden bij de gemeente. Dat betekent dat het kindercentrum bij de gemeente moet zijn geregistreerd. Dat geldt ook voor een gastouderbureau.

De registratie gaat via het register kinderopvang. Ook gastouders (voorzieningen voor gastouderopvang) moeten in dat register staan. Die registratie(aanvraag) loopt via het gastouderbureau. Het register is te raadplegen via www.landelijkregisterkinderopvang.nl. Via het register zijn per kinderopvanginstelling toezichtverslagen van de GGD te raadplegen.

Ook buitenlandse kinderopvangorganisaties kunnen geregistreerd worden. Daarvoor is een apart register. Zie paragraaf 1.7.4.1.

Bij een overname van een kinderopvanginstelling moet er een nieuw registratienummer komen (vervanging van houder). Toezicht door de GGD duurt in die gevallen soms even, waardoor het nieuwe nummer later wordt toegekend dan het overnametijdstip. De gemeente kan zo’n nummer niet toekennen met terugwerkende kracht. Als het oude nummer tegelijkertijd wordt verwijderd, is er niets aan de hand. Wordt het oude nummer eerder verwijderd, en komt er later pas een nieuw nummer, dan is er een ongeregistreerde periode. Een gat in de registratie van een bepaalde locatie kan gepasseerd worden, mits de overgenomen kinderopvang een registratie had, en er niet al te veel tijd verloopt tot het nieuwe nummer wordt toegekend.

[Naar boven](#)

1.7.3 Een invalgastouder Klik voor dialoogschermb met permalink

Een invalgastouder is soms nodig, bijvoorbeeld bij ziekte of overlijden van de gastouder. Bij vervangingsopvang bij de (oorspronkelijke) gastouder thuis is een registratie wettelijk niet mogelijk. De gastouder mag immers alleen op het eigen woonadres, of op het woonadres van een van de vraagouders waarvan een kind is waarop gepast wordt, oppassen (art. 1.1 Wko). Bij opvang op het woonadres van de vraagouder kan wel een registratie worden verkregen. Bij plotselinge en kortdurende vervanging is dat echter ook niet altijd mogelijk. B/T staat toe, dat een gastouder in dergelijke gevallen tijdelijk opvang biedt op een locatie waarop deze gastouder zelf niet geregistreerd staat. De invalgastouder moet dan wel zelf een registratie hebben en de locatie waarop de opvang plaatsvindt, moet geregistreerd zijn. Duurt de vervanging naar verwachting langer, dan zal uiteindelijk wel een juiste registratie geregeld moeten worden.

[Naar boven](#)

1.7.4 De-registratie Klik voor dialoogscherm met permalink

Het verlies van registratie wordt de-registratie genoemd.

De-registratie gebeurt wanneer een kinderopvangorganisatie stopt met het bieden van opvang. Daarnaast kan de gemeente een registratie beëindigen, omdat de opvang niet meer aan de (kwaliteits)eisen voldoet. Verlies van registratie betekent dat de ouder geen recht meer heeft op kinderopvangtoeslag.

Wordt een gastouderbureau uit het register verwijderd, dan betekent dit niet dat de gastouder geen opvang meer kan bieden. Daarom bestaat er bij de de-registratie van een gastouderbureau een overgangsperiode, waarin een aansluiting en registratie bij een nieuw gastouderbureau geregeld kan worden ([artikel 1.47b](#), vierde lid, Wko). Deze periode bedraagt [vier maanden](#) (artikel 8, achtste lid, Besluit registers). Tijdens die maanden kan het recht op kinderopvangtoeslag doorlopen. Omdat tijdens deze periode er geen gastouderbureau is, mag de vraagouder rechtstreeks aan de gastouder betalen. Tijdens die periode moet de ouder de gastouder per bank betalen ([artikel 11a](#) Regeling Wko).

Bij de-registratie wordt het register aangepast. Gaat het om een kindercentrum of een gastouderbureau, dan wordt het ook bekend gemaakt in een lokaal blad of op de gemeentelijke website ([artikel 8](#) Besluit registers). Bij de-registratie van een gastouder gebeurt dit niet, maar zal in de regel het gastouderbureau de vraagouder informeren over de de-registratie van de gastouder. Gebeurt dit niet, dan is de vraag hoe de vraagouder had moeten weten dat de gastouder niet meer geregistreerd is. Een vraagouder controleert immers niet dagelijks het register zelf. Is de ouder niet geïnformeerd, dan kan de de-registratie de vraagouder niet tegengeworpen worden en bestaat er toch recht op kinderopvangtoeslag (zie ook RvS, 8 juni 2016: [ECLI:NL:RVS:2016:1572](#)).

[Naar boven](#)

1.7.4.1 Buitenlandse instellingen Klik voor dialoogscherm met permalink

Kinderopvangcentra of gastouderbureaus die niet in Nederland zijn gevestigd staan in een apart register. Registratie gebeurt dan niet via de gemeente, maar via de minister van SZW die dit heeft uitbesteed aan DUO. Daarnaast moet een buitenlandse opvangorganisatie zich niet zelf melden voor registratie. Bij een buitenlandse opvangorganisatie doet de eerste vraagouder die gebruik wil maken van deze opvang dat. Vanaf 2014 kan geregistreerde kinderopvang buiten Nederland alleen in:

- lidstaten en
- Zwitserland

Ook gastouders die buiten Nederland kinderen opvangen moeten in het register buitenlandse kinderopvang staan. Er zijn 2 voorwaarden:

- ze moeten óf werken via een in Nederland geregistreerd gastouderbureau
- óf via een gelijkgesteld en in het register opgenomen bureau in het buitenland

Ouders kunnen pas kinderopvangtoeslag aanvragen als de registratie in orde is. Ook als de opvanginstelling in het buitenland is gevestigd. ([artikel 1.48 lid 3 Wko](#)). En net als in Nederland geldt ook bij buitenland: geen registratie, geen recht op toeslag.

Wettelijke regeling buitenlandse kinderopvang

Zie de Wko [artikel 1.48](#), [artikel 1.48a](#) en verder. Per 1 januari 2014 zijn de artikelen 1.48 en 1.48a gewijzigd en uitgebreid met artikelen [1.48b](#) (en 1.48c: deze is een jaar later echter weer vervallen).

Voor de vereenvoudigde procedure buitenlandse centra t/m 2013 zie [bijlage 5](#)

[Naar boven](#)

1.7.5 Contract met houder van de opvangorganisatie

 Klik voor dialoogscherm met permalink

De opvang moet gebeuren op basis van een schriftelijke overeenkomst tussen de ouder en de houder van het kindercentrum of gastouderbureau ([artikel 1.52](#), eerste lid, Wko). In het contract moeten ten minste de volgende gegevens staan ([artikel 11](#) van de regeling Wko):

- de naam, geboortedatum en het adres van het kind
- of het kind dagopvang of buitenschoolse opvang krijgt (niet bij gastouderbureau)
- de uurprijs van de opvang
- het aantal opvanguren per jaar
- de datum dat de opvang ingaat en de einddatum
- zowel aanvrager als het kindercentrum of gastouderbureau moeten het contract ondertekenen. Anders is er geen overeenkomst.

In een contract met een gastouderbureau moeten (indien van toepassing) nog de bemiddelingskosten zijn opgenomen. Als er sprake is van een zuiver flexcontract zijn de af te nemen opvanguren bij het afsluiten van het contract niet bekend en kunnen deze ook niet in het contract opgenomen worden. Soms wordt een inschatting gemaakt van de verwachte opvang. Zo niet, dan zal uit het contract moeten blijken dat sprake is van een flexcontract.

Aanvankelijk is het recht op kinderopvangtoeslag soms afgewezen, omdat de overeenkomst zelf niet alle elementen bevatte. Later heeft de Afdeling geoordeeld, dat elementen ook uit andere stukken mogen blijken (zie bijvoorbeeld de uitspraak van 23 april 2014, [ECLI:NL:RVS:2014:1453](#)). Dit sluit ook meer aan bij het doel van de schriftelijke overeenkomst. Via een schriftelijke overeenkomst wordt op papier vastgelegd wat de afspraken zijn, zodat niet alleen voor ouder en kinderopvangorganisatie, maar ook voor andere partijen, zoals B/T,

duidelijk is wat er afgesproken is. Daarom mogen ook andere stukken worden meegenomen om te beoordelen welke afspraken er zijn gemaakt.

Bovendien kunnen de afspraken na het afsluiten van de overeenkomst wijzigen en leiden deze wijzigingen niet altijd tot een aanpassing van de schriftelijke overeenkomst. Als uit bijvoorbeeld uit de jaaropgaaf blijkt, wat de gewijzigde afspraken zijn, dan wordt dat ook geaccepteerd. (Zie bijvoorbeeld ook de uitspraak van de Afdeling van 2 april 2014, [ECLI:NL:RVS:2014:1114](#)).

Zie voor aanvullende informatie met betrekking tot het contract bijlage 3: [contract/rechtshandeling](#).

Zie voor digitale contracten bijlage 4: Eisen [digitale contracten](#).

[Naar boven](#)

1.8 De ouder betaalt de kosten kinderopvang

 Klik voor dialoogschermb met permalink

1.8.1 Betaalde kosten kinderopvang Klik voor dialoogschermb met permalink

Tot 2021 stond in [artikel 1.5](#), Wko dat de ouder aanspraak heeft op kinderopvangtoeslag in de door hem of zijn partner “te betalen kosten”.

Op 22 juni 2011 heeft de RvS bevestigd dat de ouder de betaling van de volledige opvangkosten (in dit geval: aan de gastouder) desgevraagd ook moet kunnen aantonen ([ECLI:NL:RVS:2011:BQ8833](#)). De gevolgen van onvolledig betalen (geen recht) zijn voor de burgers door de [uitspraak](#) van 23 oktober 2019, waarbij proportioneel toekennen werd goedgekeurd niet meer zo ingrijpend. Zie [1.8.4](#) hierna. In lijn met deze uitspraak is per 1 januari 2021 “te betalen kosten” vervangen door “betaalde kosten”.

[Naar boven](#)

1.8.2 Toetsing aanvraag Klik voor dialoogschermb met permalink

Sommige aanvragen of wijzigingen worden handmatig beoordeeld voordat een voorschot wordt verleend. Voor een aantal grondslagen, zoals het contract, is dit mogelijk. Voor de betaling kan dit echter vaak niet vooraf. De ouder betaalt de kosten voor kinderopvang niet altijd vooruit. Bovendien kunnen veel ouders zonder de kinderopvangtoeslag de kosten ook niet betalen.

Een toetsing van de betaling van de kosten vindt daarom in beginsel alleen achteraf plaats. Dan wordt bekeken of alle kosten voor kinderopvang zijn betaald, dus zowel het gedeelte dat door de kinderopvangtoeslag wordt vergoed als de eigen bijdrage. Deze toetsing kan al na een paar maanden zijn. Bij de beoordeling dient dan uiteraard wel rekening gehouden te worden met de vraag of de betaaltermijn al verstreken is (zie paragraaf 1.8.8).

[Naar boven](#)

1.8.3 Bewijzen van betaling Klik voor dialoogschermb met permalink

Volgens het civiele recht mag een betaling zowel contant als giraal gedaan worden. Bij de invoering van de Wko zijn er voor de kinderopvangtoeslag geen aanvullende voorwaarden opgenomen, zodat een ouder de kinderopvang zowel contant als giraal mag betalen.

Vanaf 2011 heeft de wetgever echter de wet aangescherpt. Ten eerste is toen opgenomen dat bij gastouderopvang de ouder aan het gastouderbureau moet betalen en niet meer rechtstreeks aan de gastouder. Daarnaast is bepaald

dat betalingen aan een gastouderbureau giraal moeten gebeuren. Contante betalingen zijn niet meer toegestaan.

Desgevraagd moet de ouder de betaling van de kosten kunnen aantonen. Bij een girale betaling zal dit in beginsel via bankafschriften kunnen gebeuren. Bij een contante betaling zijn er geen bankafschriften en zal het bewijs op een andere manier geleverd moeten worden. In de regel zal dit met behulp van kwitanties gebeuren. Zijn er twijfels over de kwitanties, dan kan er naar aanvullend bewijs gevraagd worden. Denk daarbij bijvoorbeeld aan bewijs waaruit blijkt is dat de ouder op het moment van de gestelde betaling ook beschikte over voldoende contant geld om de betaling te doen. Bij de beoordeling van de aannemelijkheid moeten ook andere elementen meegenomen worden, zoals verklaringen van de ouder of een ander. (Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Afdeling van 13 maart 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:778](#)).

Een ondernemer, of dat nu een houder van een kindercentrum is die ook zijn eigen kinderen opvangt (zie daarvoor ook) of een andere ondernemer die de betalingen van de kosten via de eigen onderneming laat lopen, moet dat betalingsverkeer kunnen laten zien, bijvoorbeeld via een overzicht van grootboekkaarten. Hieruit moet dus aannemelijk worden dat de kosten door de ouder als privépersoon zijn gedragen. De ouder kan natuurlijk gewoon vanaf een privérekening een betaling aan de eigen onderneming doen. Het is echter ook toegestaan, dat de ouder de kosten als onttrekking aan de onderneming boekt. Zie RvS, 29 maart 2017, [ECLI:NL:RVS:2017:851](#). Dat het lastig kan zijn voor een houder om kosten aan de eigen onderneming aan te tonen als niet giraal wordt betaald, net als de andere ouders, blijkt ook uit [ECLI:NL:RVS:2017:2664](#). In dat geval werd er wel van alles gesteld maar werd geen bewijs van waarde overgelegd.

[Naar boven](#)

1.8.4 Gevolgen niet betalen Klik voor dialoogscherm met permalink

Tot 23 oktober 2019 was het gevolg van het niet betalen van een deel van de kosten, dat een ouder het gehele recht op kinderopvangtoeslag verloor. Dit heeft de Afdeling bij herhaling bevestigd, bijvoorbeeld in de uitspraken van 2 april 2014, [ECLI:NL:RVS:2014:1114](#) en 8 juni 2016, [ECLI:NL:RVS:2016:1610](#).

Op 23 oktober 2019 is de Afdeling echter "om" gegaan en heeft geoordeeld dat het feit dat niet alle kosten zijn betaald niet langer betekent dat er geen recht bestaat. De Afdeling heeft echter niet aangegeven wat voor recht op kinderopvangtoeslag er dan wel bestaat maar heeft een termijn van 26 weken gegeven om het beleid aan te passen. Vervolgens is in het [Verzamelbesluit Toeslagen van 20 december 2019](#) nadere invulling gegeven aan de uitspraak. Hierin is bepaald dat bij een gedeeltelijke betaling van de kosten het recht op kinderopvangtoeslag naar rato wordt vastgesteld. Dit wordt ook wel proportioneel vaststellen genoemd.

Daarnaast is in het Verzamelbesluit ook een nadere uitwerking opgenomen van de termijn waarbinnen betaald moet worden en van de mogelijkheid om de kosten later te voldoen via een betalingsregeling (zie daarvoor [1.8.8](#)).

Bij de beoordeling van de vraag of er proportioneel moet worden toegekend, of volledig, kan de jurisprudentie van de Afdeling over afrondingsverschillen nog een rol spelen. Is er zo weinig niet betaald, dat gesproken kan worden van een afrondingsverschil, dan kan alsnog voor het geheel aan opvangkosten de kinderopvangtoeslag worden verleend.

Is er geen sprake van een afrondingsverschil dan kan intussen (sinds 23 oktober 2019) op basis van de werkelijk betaalde kosten de kinderopvangtoeslag worden toegekend.

Spreekt ouder en kinderopvang af, dat de kosten lager worden, dan is de ouder gehouden een wijziging over deze lagere kosten door te geven aan B/T. De uitspraak van 23 oktober 2019 heeft hier geen verandering in gebracht.

Is er opvang bij meerdere kinderopvangorganisaties binnen een jaar, dan moet je per organisatie beoordelen welke kosten zijn betaald. Zie RvS, 12 oktober 2016, nr. 201600356/1/A2; [ECLI:NL:RVS:2016:2703](#).

Een ouder kan de opvangkosten voldoen uit de ontvangen kinderopvangtoeslag (omdat die naar een te hoog bedrag is aangevraagd). Hoewel die ouder op het moment van opvang niet in zijn vermogen wordt aangetast, is dat nadien wel het geval als B/T de te hoge toeslag terugvordert ([ECLI:NL:RVS:2014:3701](#)). Ook deze ouder betaalt uiteindelijk dus gewoon een eigen bijdrage.

[Naar boven](#)

1.8.5 Geen jaaropgave kinderopvang Klik voor dialoogscherm met permalink

Het komt voor dat een ouder geen jaaropgave kan overleggen. Dit kan spelen wanneer een kinderopvangorganisatie failliet gaat, maar het kan ook zijn omdat de kinderopvangorganisatie geen jaaropgave heeft afgegeven omdat de ouder niet alle kosten heeft betaald. In beide gevallen zal de ouder op een andere manier, dan door het overleggen van de jaaropgave, de hoogte van de kosten aannemelijk moeten maken. Dat kan ook via het overleggen van bijvoorbeeld bankafschriften.

[Naar boven](#)

1.8.6 Schenken van de eigen bijdrage Klik voor dialoogscherm met permalink

Het is voorgekomen dat de gastouder (familie) de eigen bijdrage aan de ouders schenkt. Wat hierbij wel en niet mag weten we door uitspraken van de Afdeling bestuursrecht van de Raad van State.

Eerst mag het terugschenken eigen bijdrage wel

Op 19 december 2012 oordeelt de Afdeling dat het verrekenen van een schenking van gastouder aan de ouder met de te betalen kinderopvangkosten, geen belemmering is voor de kinderopvangtoeslag. Voorwaarde: dit moet dan wel juridisch juist gebeuren. In dit geval kon de schenking niet aangetoond worden, omdat er alleen een afspraak tussen de ouder en het gastouderbureau was overlegd, maar geen afspraak tussen de ouder (de ontvanger) en de gastouder (de schenker). ([ECLI:NL:RVS:2012:BY6772](#)).

Terugschenken eigen bijdrage mag toch niet

Op 5 juni 2013 komt de Afdeling daarop terug. Doel en strekking van de Wet kinderopvang verzetten zich tegen verrekening van de schenking met de eigen bijdrage. Bij verrekening van de eigen bijdrage met een schenking van diezelfde eigen bijdrage door de gastouder betaalt de ouder niet alle kosten van de opvang. Er is dan geen recht op toeslag ([ECLI:NL:RVS:2013:CA2106](#)).

Op 13 november 2013 oordeelt de Afdeling wederom dat de ouders de kosten daadwerkelijk moeten maken om toeslag te krijgen. Dat is het geval als de ouder eerst alle kosten betaalt aan de gastouder en deze vervolgens een bedrag ter hoogte van de eigen bijdrage aan de ouder schenkt en uitbetaalt ([ECLI:NL:RVS:2013:1927](#)).

Conclusie: eerst kosten maken, dan terugschenken is toegestaan.

De aanvrager moet aantonen dat hij echt alle kosten heeft betaald. Pas nadat de kosten gemaakt zijn, mag de gastouder een bedrag terugschenken. Dat kan de eigen bijdrage zijn, maar ook een groter of kleiner bedrag.

Na 23 oktober 2019 bepaalt de juiste manier van schenken of de volledige opvangkosten zijn betaald of maar een deel. In dat laatste geval wordt dan proportioneel toegekend.

[Naar boven](#)

1.8.7 Andere situaties van betaling eigen bijdrage

 Klik voor dialoogscherm met permalink

In bepaalde situaties vergoeden gemeenten ook een deel van de kosten van kinderopvang. Dit kan op twee manieren.

Voor bepaalde doelgroepen kan de gemeente o.b.v. [artikel 1.13 Wko](#) een vergoeding geven tot maximaal de eigen bijdrage. Deze vergoeding heeft geen invloed op het recht op kinderopvangtoeslag. Blijkt later, bijvoorbeeld bij de definitieve vaststelling, dat de ouder recht heeft op meer of minder kinderopvangtoeslag, dan is het aan de gemeente om eventueel de vergoeding hierop aan te passen.

Daarnaast kan de gemeente ook via een andere weg de ouder een tegemoetkoming geven in de kosten voor kinderopvang, bijvoorbeeld via de bijzondere bijstand. Wat hiervan de gevolgen zijn zal per situatie beoordeeld moeten worden. Een vergoeding kan er toe leiden, dat de kosten voor kinderopvang voor de ouder lager worden, waardoor ook het recht op kinderopvangtoeslag lager wordt. Ook kan het zijn dat de vergoeding wordt gezien als een uitkering waarover inkomstenbelasting betaald moet worden, zodat de uitkering meetelt in het verzamelinkomen.

Het kan ook zijn dat de werkgever van de ouder een deel van de kosten betaalt. Als dit bedrag wordt opgegeven als loon voor de loonheffing, dan is dit geen probleem en heeft het geen gevolgen voor het recht op kinderopvangtoeslag.

Het kan ook zijn dat een derde, bijvoorbeeld een familielid, een deel van de kosten voor de aanvrager betaalt. Dan moet bekeken worden of deze betaling kan worden toegerekend aan de ouder zelf. Hiervan is bijvoorbeeld sprake als de derde het bedrag aan de ouder leent of schenkt en het rechtstreeks aan de kinderopvang betaalt.

[Naar boven](#)

1.8.8 Tijdstip betaling Klik voor dialoogscherm met permalink

In de regel zal de kinderopvang de betaling willen ontvangen rond het moment waarop de opvang wordt geleverd, maar de kinderopvangorganisatie en de ouder mogen (civielrechtelijk) ook afspreken dat pas jaren later betaald hoeft te worden.

Voor het recht op kinderopvangtoeslag is er echter niet onbeperkt de tijd om de kosten te betalen. Bij gastouderopvang ligt vanaf 2011 de grens bij twee maanden. Twee maanden na afloop van het tijdvak (berekenningsjaar) waarover de kosten worden berekend ([artikel 11f Regeling Wet Kinderopvang](#)) moet er zijn betaald. Voor opvang bij een kindercentrum staat er geen termijn in de Wko of de Regeling. Dit betekent echter niet dat er geen termijn is.

Op 20 november 2013 ([ECLI:NL:RVS:2013:2006](#)) heeft de Afdeling hierover overwogen:

“De achtergrond van de regeling voor het toekennen van kinderopvangtoeslag en het verstrekken van voorschotten daarvoor en het belang van controle op een juiste besteding van overheidsgelden brengen met zich dat de verschuldigde kosten voor kinderopvang daadwerkelijk ten tijde van die opvang of uiterlijk kort daarna worden voldaan. Daargelaten binnen welke termijn de betaling van de verschuldigde kosten exact dient te geschieden, is betaling in 2012 van de zogenoemde eigen bijdrage voor het toeslagjaar 2009 in ieder geval te laat om aan dit jaar te kunnen worden toegerekend. Gelet hierop, heeft de rechtbank met juistheid overwogen dat de Belastingdienst/Toeslagen het verleende voorschot kinderopvangtoeslag over 2009 op nihil heeft mogen vaststellen.”

De Afdeling noemt in de uitspraak geen harde termijn. Deze was er in 2009 ook nog niet voor gastouderopvang. In de praktijk hanteerde B/T ook voor oudere jaren en bij opvang in een kindercentrum echter vaak de termijn van 2 maanden, net als vanaf 2011 bij gastouderopvang. In het Verzamelbesluit Toeslagen van 20 december 2019 is deze werkwijze geformaliseerd als officieel beleid. Dat houdt in dat alle betalingen aan een kinderopvangorganisatie die de ouder heeft gedaan vóór 1 maart van het jaar volgend op het berekeningsjaar worden aangemerkt als tijdige betaling voor de vaststelling van het recht op kinderopvangtoeslag. Daarbij is tevens opgenomen dat in bijzondere gevallen van deze termijn kan worden afgeweken. Dit kan zich bijvoorbeeld

voordoen, wanneer de kinderopvang een factuur te laat verstuurt, waardoor de ouder ook niet binnen de termijn kan betalen. Deze uitzonderingsmogelijkheid sluit ook aan op de uitspraak van 15 februari 2017 ([ECLI:NL:RVS:2017:428](#)), waarin de Afdeling heeft geoordeeld dat artikel 11f van de Regeling Wko niet aangemerkt dient te worden als een fatale termijn, waarvan bij overschrijding dit altijd leidt tot verlies van recht.

Verder is bepaald dat ook een betalingen in het kader van een betalingsregeling met de kinderopvang soms als tijdige betaling aangemerkt kunnen worden. Voor informatie over betalingsregelingen [zie hierna](#).

Een aanvrager had een deel van het jaar correct betaald en een ander deel niet. Hij wilde voor dat eerste deel wel recht op kinderopvangtoeslag. Daarbij deed hij een beroep op [artikel 2](#) Besluit kinderopvangtoeslag waarin staat dat de kot per maand wordt bepaald. Die vlieger gaat niet op, volgens de Afdeling. [Artikel 2](#) Besluit kot doet niet af aan de voorwaarde dat de volledige kosten die uit de overeenkomst c.q. jaaropgave blijken, aangetoond moeten worden ([ECLI:NL:RVS:2014:4679](#)). Vanaf 23 oktober 2019 kan in zo'n geval proportioneel worden toegekend.

Bijzondere omstandigheden

Of sprake is van een bijzonder geval zal per dossier beoordeeld moeten worden. De financiële positie van de ouder zal daarbij op zichzelf niet snel als bijzondere omstandigheid worden gezien. De hoogte van de kinderopvangtoeslag is immers juist al afgestemd op de draagkracht van de ouder. Een ouder die kinderopvangtoeslag heeft aangevraagd en een voorschot ontvangt, zou dus in beginsel in staat moeten zijn alle kosten te betalen.

Een voorbeeld van een uitspraak waarin de Afdeling een late betaling als tijdig heeft aangemerkt is die van 3 juli 2019. Hier ging het om een betaling van € 512 ruim twee jaar na afloop berekeningsjaar. Zie [ECLI:NL:RVS:2019:2211](#). In deze uitspraak speelde een rol dat de Afdeling als reden voor het toestaan van de “afwijking” van haar lijn, constateert dat de aanvrager duidelijk wel heeft laten zien dat hij in het jaar zelf consequent was met zijn betalingen.

[Naar boven](#)

1.8.8.1 Betalingsregeling Klik voor dialoogscherm met permalink

Het kan zijn dat een ouder binnen de termijn niet alle kosten heeft betaald. Als de ouder een betalingsregeling heeft afgesloten, dan kunnen, onder voorwaarden, deze betalingen ook als tijdig worden aangemerkt. Deze uitvoeringspraktijk is geformaliseerd in het Verzamelbesluit Toeslagen van 20 december 2019. Ook de voorwaarden zijn daarop in het Verzamelbesluit opgenomen:

- De betalingsregeling is schriftelijk overeengekomen vóór 1 maart van het jaar volgend op het berekeningsjaar;
- De ouder komt de betalingsregeling na;
- De betalingsregeling loopt niet langer dan één jaar;
- De ouder gebruikt eventuele (na)betalingen van de kinderopvangtoeslag over het betreffende berekeningsjaar om de schuld bij de kinderopvangorganisatie af te lossen.

In het Verzamelbesluit is echter ook opgenomen dat in bijzondere omstandigheden kan worden afgeweken van deze voorwaarden.

Voldoet de betalingsregeling niet aan de voorwaarden, dan wordt er uiteraard nog wel (proportioneel) toegekend op basis van de wel tijdig betaalde kosten. Ditzelfde geldt wanneer een betalingsregeling maar gedeeltelijk wordt nagekomen.

De betalingsregeling hoeft niet per se met de opvanginstelling afgesproken te zijn: de betalingsregeling mag ook zijn overgedragen aan een incassobureau. Dat blijkt uit [ECLI:NL:RVS:2018:1543](#), waarin een betalingsregeling die was overgedragen aan een incassobureau en die tot november van jaar t+1 liep, geaccepteerd werd door de Afdeling.

[Naar boven](#)

1.8.8.2 Betaling bij gastouderopvang Klik voor dialoogscherf met permalink

Vanaf 2010 moeten de ouders de gastouders betalen via het gastouderbureau (Wko, [artikel 1.1, lid 1](#), zie de definitie van het gastouderbureau alsmede [artikel 1.49, lid 3, letter b](#)). De betalingen moeten giraal: dat valt af te leiden uit de eisen die de regeling aan de administratie van gastouderbureaus stelt ([art. 11, derde lid](#), letters d en e). Dit is ook door de Afdeling bevestigd ([ECLI:NL:RVS:2015:2811](#)). Niet alle gastouderbureaus zijn er in de eerste maanden van 2010 in geslaagd om de betalingen via hen te leiden. Op 15 november 2010 heeft de Minister van SZW daarover een beleidsbesluit van 5 november 2010 gepubliceerd ([nr. KO/10/21474](#)). De Minister keurt goed dat in gevallen waarin in 2010 niet in alle maanden is voldaan aan de wettelijke regel dat de betaling via het gastouderbureau verloopt B/T aanvullend bewijs over de betaling aan de gastouder kan vragen en zo het recht op kinderopvangtoeslag vaststellen. Voorwaarde is dat op enig moment in 2010 de betalingen wel via het gastouderbureau moeten gaan. Aan de voorwaarde wordt ook voldaan als in 2010 een ander gastouderbureau met een werkende kassiersfunctie de plaats overneemt van een gastouderbureau dat de kassiersfunctie nog niet op orde had.

Het kan zijn dat voor de loonheffing een gastouder geacht wordt in loondienst van de ouder te zijn, waardoor de ouder loonheffing moet inhouden. Dat speelt als de gastouder bij ouder in huis oppast en dit meer dan drie dagen per week doet. Is een gastouder in loondienst bij de vraagouder dan moet de vraagouder de loonheffing afdragen aan de Belastingdienst. In zo'n geval kan de vraagouder niet aan de kassiersfunctie voldoen, omdat niet alle betalingen aan het gastouderbureau worden gedaan. Met SZW is afgestemd dat in dergelijke gevallen aan de kassiersfunctie wordt voldaan als de overige kosten kinderopvang wel via het gastouderbureau lopen. De kasfunctie houdt dan in dat slechts de netto-betalingen aan de gastouder via het gastouderbureau hoeven te lopen. Eventueel kan de inhouding van de loonheffing verlegd worden naar het gastouderbureau. Dan betaalt de ouder wel alle kosten aan het gastouderbureau en draagt deze de loonheffing af aan de belastingdienst.

Bij vervanging van de gastouder wegens ziekte of zwangerschap moet de betaling nog steeds naar het gastouderbureau. Werkt de vervangende gastouder via een ander gastouderbureau, dan mag de betaling natuurlijk wel via dit andere bureau lopen.

[Naar boven](#)

1.9 Doelgroepen kinderopvangtoeslag Klik voor dialoogscherf met permalink

Voor de kinderopvangtoeslag komen alleen ouders in aanmerking die (Wko, [artikel 1.6, lid 1](#)):

- [werken](#)
- [naar werk zoeken of een traject naar werk volgen](#)
- [studeren of inburgeren](#)

[Naar boven](#)

1.9.1 Werken Klik voor dialoogscherf met permalink

De wetgever wil het ouders mogelijk maken werk en zorg voor de kinderen te combineren door een bijdrage in de kosten van kinderopvang te geven. In het kader van de Wko worden mensen gezien als werkenden als zij:

- tegenwoordige arbeid (dienstbetrekking, onderneming, zzp-er) verrichten;
- zonder vergoeding meewerken in de onderneming van de partner.

[Naar boven](#)

1.9.1.1 Tegenwoordige arbeid verrichten [Klik voor dialoogscherm met permalink](#)

Tegenwoordige arbeid houdt in:

- feitelijk werken;
- inkomen uit werk en woning in de zin van de Wet inkomstenbelasting 2001 (“box 1” inkomen) genieten (Wko, [artikel 1.6](#), [lid 1](#), letter a).

Daarvan is geen sprake als iemand een oproepcontract heeft, maar nooit feitelijk is opgeroepen om te werken. Zie [ECLI:NL:RVS:2016:1644](#).

[Naar boven](#)

1.9.1.2 (Tijdelijk) niet werken, toch kot. [Klik voor dialoogscherm met permalink](#)

Bij de behandeling van de arbeid-urenkoppeling in de Wet kinderopvang per 2012 is in de Memorie van Toelichting vastgelegd dat contracturen bij ziekte, vakantie, zwangerschaps- en ouderschapsverlof doorlopen. Bij ziekte geldt een termijn van twee jaar, conform de sociale zekerheidswetgeving. Die situaties staan het recht op kinderopvangtoeslag dan niet in de weg. Voor ondernemers/zelfstandigen heeft de wetgever in de toelichting aangegeven dat bij ziekte e.d. een vergelijkbare situatie geldt. Een ondernemer die ziek wordt houdt daarom gedurende maximaal 2 jaar (vergelijkbaar met de periode tot arbeidsongeschiktheid bij werknemers) recht op kot op grond van de uren, gewerkt vóór de ziekte. Bij werknemers is het mogelijk dat het UWV de werkgever een sanctie oplegt van een jaar voortgezet dienstverband als de werkgever in de eerste twee jaar zijn verplichtingen om te werken aan re-integratie van de werknemer niet voldoende is nagekomen. Ook dan loopt het recht op basis van het dienstverband nog door. Bij ondernemers/zelfstandigen kan zich zo’n verlenging niet voordoen.

Voor ondernemers/zelfstandigen geldt bij ziekte e.d. dus een vergelijkbare situatie. Een ondernemer die ziek wordt houdt daarom gedurende maximaal 2 jaar (vergelijkbaar met de periode tot arbeidsongeschiktheid bij werknemers) recht op kot op grond van de uren, gewerkt vóór de ziekte (die urentoetsing geldt dus ook bij zwangerschap). Ook voor een meewerkende partner geldt bij ziek worden deze tweejaars-periode. Een ondernemer kan echter enkel zijn recht behouden indien zijn onderneming blijft bestaan. [Anders kan niet langer gesproken worden van ziekte maar van werkloosheid of beëindiging van de werkzaamheden als zelfstandige. In zo’n geval wordt een termijn van drie maanden gehanteerd waarin de ouder hetzelfde recht op kinderopvangtoeslag houdt als voorafgaand aan die werkloosheid of beëindiging, [artikel 1.6](#), vijfde lid, van de Wko]. Het is daarom aan de ondernemer om aan te tonen dat zijn onderneming in de periode van ziekte nog bestaat. De inschrijving van de onderneming bij de Kamer van Koophandel kan hiervoor een bewijs zijn. Daarbij is nog de vraag wanneer het moment van ziekte aanvangt voor een zelfstandige. Volgens [artikel 7:629](#), eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek heeft een werknemer alleen recht op doorbetaling van zijn loon wegens ziekte als voldaan is aan een drietal voorwaarden: de werknemer is door

1. ongeschiktheid ten gevolge van ziekte, zwangerschap of bevalling,
2. verhinderd om
3. de bedongen werkzaamheden te verrichten

Enerzijds is van belang dat een werknemer naar medische maatstaven ziek is, maar anderzijds door zijn ziekte verhinderd is om de bedongen werkzaamheden te verrichten. Bij een werknemer kan de daadwerkelijke ziekmelding als een goed peilmoment gelden. Bij een ondernemer/zelfstandige is het lastiger om te bepalen wanneer dat moment zich voordoet. Bij werknemers houdt de bedrijfsarts de voortgang in de gaten. Een dergelijke constructie is bij zelfstandigen niet voorhanden. Als een zelfstandige verzekerd is tegen ziekte (arbeidsongeschiktheid) dan zou de datum waarop de zelfstandige een uitkering wegens ziekte heeft aangevraagd kunnen dienen als ingangsdatum, mits er een uitkering wordt verstrekt. Indien er geen sprake is van zo'n verzekering (te denken is ook aan een zogenaamd "Broodfonds"), dan zou de burger met ander bewijs moeten komen waaruit blijkt dat de werkzaamheden voor de onderneming zijn gestopt wegens ziekte.

Voorbeeld 1

Een ambtenaar met een contract van 36 uren, waarvan deze er veertig werkt, krijgt voor zijn 36 contracturen betaald. Dat is ook de basis voor de opvanguren in geval van ziekte e.d. verlof. Ook bij levensloopverlof is deze 36 uren de basis. Idem bij ouderschapsverlof, al levert de ambtenaar dan bijvoorbeeld 5% salaris in.

Voorbeeld 2

Een werknemer met een contract van 40 uur/week heeft structureel 5 uren overwerk. Wanneer deze uren ook worden betaald is de basis bij ziekte e.d. 45 uren en geen 40. Werkt iemand aantoonbaar vijf uren meer zonder dat deze worden betaald, dan blijft de basis 40 uur.

Ook bij deeltijd ww en opname van ouderschaps- en levensloopverlof lopen de contracturen door. In het buitenland gelden soms heel andere ouderschapsregelingen. In Duitsland kan men bijvoorbeeld drie jaar ouderschapsverlof opnemen. Daar worden echter slechts gedurende het eerste jaar enige inkomsten verstrekt vanuit de gemeente waar men woont. Wanneer onbetaald ouderschapsverlof in Nederland leidt tot geen inkomen gedurende een volledig jaar, kan er ook recht blijven bestaan op kinderopvangtoeslag, als de arbeidsovereenkomst daarbij niet wordt gewijzigd. Zie RvS, 24 oktober 2018: [ECLI:NL:RVS:2018:3483](#)

Het ligt wel voor de hand dat de kinderopvangkosten afnemen als de ouder met (ouderschaps)verlof is. Noodzakelijk is dat echter niet (zie ook: [ECLI:NL:RVS:2018:313](#)). In die uitspraak over een Duitse situatie van ouderschapsverlof heeft de Afdeling geoordeeld dat na de uitbetaling van het Elterngeld (door B/T geaccepteerd als betaling voor ouderschapsverlof, recht gevende op kinderopvangtoeslag) gedurende de periode dat het Elterngeld wordt betaald de belanghebbende behoort tot de doelgroep van [artikel 1.6](#), eerste lid, letter a, Wko. Beschouwen we daarna de latere uitspraak van 24 oktober 2018, [ECLI:NL:RVS:2018:3483](#) waarin onbetaald ouderschapsverlof in de Nederlandse situatie aan de orde is en de Afdeling verklaart dat de ouder gedurende het onbetaalde ouderschapsverlof tot de doelgroep van [artikel 1.6](#), eerste lid, letter a, Wko blijft behoren. Over de uitspraak met het Elterngeld, waar B/T naar had verwezen, zegt de Afdeling dat die zaak ging over de toepassing van het kasstelsel en niet over de vraag of opgenomen uren onbetaald ouderschapsverlof kunnen worden aangemerkt als gewerkte uren in de zin van [artikel 8a](#) van het Besluit. Kortom: in die zaak is door belanghebbende niet de juiste rechtsvraag gesteld. Omdat in Duitsland ook het arbeidscontract gedurende de drie jaar dat een ouder ouderschapsverlof kan opnemen, blijft doorlopen, mogen we op basis van [ECLI:NL:RVS:2018:3483](#) wel aannemen dat de ouder die de volle drie jaar ouderschapsverlof opneemt, gedurende die gehele periode tot de doelgroep van [artikel 1.6](#), eerste lid, letter a, Wko blijft behoren.

Inkomen uit vroegere arbeid zoals bijvoorbeeld een pensioen of een lijfrente-uitkering, is loon in de zin van de inkomstenbelasting. Er wordt echter feitelijk niet gewerkt, zodat er ook geen noodzaak is voor kinderopvang. Daarom wordt in [artikel 1.6](#), eerste lid, onder a, en derde lid (sinds 2021) Wko ook expliciet gesproken over "tegenwoordige arbeid".

Het inkomensvereiste betekent dat vrijwilligerswerk niet onder de Wko valt. Iemand die werkt via de "[Wet sociale werkvoorziening](#)" is gewoon in dienstbetrekking en kan aanspraak maken op kinderopvangtoeslag.

[Naar boven](#)

1.9.1.3 Re-integreren via de werkgever Klik voor dialoogscherm met permalink

Het kan zijn dat iemand niet via gemeente of UWV re-integreert, maar via de werkgever. Er is dan geen sprake van een uitkering en dus ook niet van een doelgroeper. De re-integrant zal doorgaans een arbeidsovereenkomst met de werkgever hebben en dus voor de kinderopvangtoeslag gewoon worden aangemerkt als werkende.

[Naar boven](#)

1.9.1.4 Inkomen in de zin van de inkomstenbelasting Klik voor dialoogscherm met permalink

Alleen arbeid waaruit inkomen in de zin van de inkomstenbelasting wordt genoten, telt mee voor de kinderopvangtoeslag. Of sprake is van dergelijke arbeid wordt bepaald door de inspecteur. Heeft de inspecteur geen inkomen vastgesteld, dan bestaat er geen recht op kinderopvangtoeslag ([ECLI:NL:RVS:2014:1293](#)). Voor de partner lag dat tot 2021 iets anders, omdat daarbij tot 2021 niet expliciet in de wet stond dat het arbeid moest zijn waar inkomen in de zin van de inkomstenbelasting uit wordt genoten (zie ook [1.5.2.1](#)).

Een persoonsgebonden budget (pgb) geeft iemand de mogelijkheid om zorg in te kopen. Dit kan ook de zorg door een familielid zijn. De zorgverlener zal de inkomsten moeten opgeven voor de inkomstenbelasting, doorgaans als resultaat uit overige werkzaamheden. De zorgverlener voldoet hiermee aan het arbeidsvereiste.

De Wko kent geen minimuminkomenscriterium. Bij de invoering in 2005 was het idee dat de eigen bijdrage voor de kinderopvang dusdanig hoog is, dat het gebruik van kinderopvang zal worden vermeden als er geen noodzaak toe is. In 2006 en 2007 zijn de percentages in die mate verhoogd, dat de eigen bijdrage vaak een beperkte belemmering was om van meer kinderopvang gebruik te maken dan nodig is. Om overdadig gebruik van de opvang tegen te gaan heeft de Eerste Kamer bij de wetwijzigingen 2010 een amendement aangenomen om een koppeling tussen arbeid en kinderopvang te (gaan) leggen. Die koppeling is er per 2012 gekomen (zie verder paragraaf 4). Daarnaast zijn vanaf 2010 de percentages flink verlaagd. Dat alles heeft sindsdien geleid tot een afname van het beroep op de kinderopvang. Met ingang van 2016 zijn de percentages weer een stuk gunstiger geworden voor de ouders.

[Naar boven](#)

1.9.1.5 Meewerken in de onderneming van de partner Klik voor dialoogscherm met permalink

De inkomstenbelasting kent een voorziening voor iemand die zonder enige vergoeding meewerkt in de onderneming van de partner. Deze partner kan dan aanspraak maken op een aftrekpost. Dit wordt de meewerkaf trek genoemd ([artikel 3.78 Wet inkomstenbelasting 2001](#)). Ouders die zonder enige vergoeding meewerken in de onderneming van hun partner, hebben ook recht op kinderopvangtoeslag van het Rijk (Wko, [artikel 1.6, lid 1](#), onderdeel b). Dit geldt ook voor de partner die meewerkt in de onderneming van de ouder. (Met de aanscherping van de arbeidseis voor de partner per 2021 is dit expliciet in artikel 1.6, derde lid, Wko opgenomen. Daarvoor viel het onder het ruimere begrip arbeid verrichten.) Ook hier gaat het om arbeid die is verricht in het economisch verkeer. Het enkel verlenen van hulp en bijstand die onder echtgenoten gebruikelijk is, valt daar niet onder. [Artikel 3.78](#) kent een (minimum)uren criterium. Voor de kinderopvangtoeslag geldt dit niet. Er wordt immers niet als voorwaarde gesteld dat de ondernemer daadwerkelijk voor de meewerkaf trek in aanmerking komt, maar dat sprake is van arbeid die meetelt voor de beoordeling van de meewerkaf trek. De hoogte van de meewerkaf trek in de inkomstenbelasting hangt af van het aantal gewerkte uren.

Tot 525 uren – geen meewerkaf trek. Opvanguren maximaal 524 maal 70% of 140%.

Tussen 525 en 875 uren – aftrek IB 1,25% van de winst. Maximale opvanguren 874 maal 70% of 140%.

Tussen 875 en 1225 uren – aftrek IB 2% van de winst. Maximale opvanguren 1224 maal 70% of 140%.

Tussen 1225 en 1750 uren – aftrek IB 3% van de winst. Maximale opvanguren 1749 maal 70% of 140%.

1750 uren of meer – aftrek IB 4% van de winst.

Accepteert de inspecteur voor de inkomstenbelasting meewerkaftrek, dan gaat B/T er van uit dat de bijbehorende uren is gewerkt. Is er geen meewerkaftrek geclaimd voor de inkomstenbelasting, dan moet B/T zelf beoordelen of sprake is van meewerken in de onderneming en voor hoeveel uren ([ECLI:NL:RBARN:2012:BW8409](#)).

[Naar boven](#)

1.9.1.6 Inkomen nul, toch kot Klik voor dialoogscherm met permalink

Bij een inkomen van nul is toch kinderopvangtoeslag mogelijk. Het toetsingsinkomen kan namelijk nul zijn. Het kan immers best zijn, dat iemand gewoon arbeid heeft verricht, maar dat hier per saldo geen inkomen uit wordt genoten, bijvoorbeeld omdat de onderneming een slecht jaar heeft gedraaid. Ook kan het zijn dat er zoveel aftrekposten (bijvoorbeeld hypotheekrente) zijn, dat het inkomen op nul uitkomt.

[Naar boven](#)

1.9.2 Werkzoekenden Klik voor dialoogscherm met permalink

Er zijn nog meer groepen mensen die kinderopvang nodig hebben. Dat zijn b.v. zij die werkloos zijn en een re-integratietraject volgen. Ze proberen (b.v. door scholing of stage) in een arbeidsproces te komen.

Een re-integratietraject kan worden gevolgd via:

- gemeente
- UWV
- (ex-)werkgever
- verzekeringsmaatschappij

Vanaf 2013 heeft deze groep, gedurende de lengte van het traject maximaal recht op 230 uur opvang per maand. In 2012 (en daarvoor) speelde de lengte van het traject geen rol. Een koppeling met de uren dat de ouder actief bezig is met het traject is er niet.

[Naar boven](#)

1.9.2.1 Re-integratie via gemeente Klik voor dialoogscherm met permalink

De re-integratie via gemeente is geregeld in de Wko, [artikel 1.6, lid 1](#), onderdelen c, en f. Het gaat om ouders zonder werkgever, waarvoor kinderopvang noodzakelijk is in verband met een re-integratietraject, of activiteiten die bijdragen aan sociale activering en die geen uitkering ontvangen (letter f) of (letter c) een uitkering op grond van de:

- Participatiewet (PW, tot 2015: de Wet werk en bijstand - WWB)
- Algemene nabestaandenwet (ANW)
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)

Wat we tegenwoordig wel veel zien is dat gemeenten bijstandsgenieters opdragen om werk te verrichten opdat ze hun uitkering kunnen behouden. Zo'n verplichte tegenprestatie zal doorgaans niet hetzelfde zijn als het gebruik maken van een voorziening tot arbeidsinschakeling in de zin van [artikel 7](#), eerste lid onder a, van de PW in welk laatste geval ze doelgroeper zouden worden/zijn. Omdat de tegenprestatie nodig is om de uitkering te kunnen behouden ziet B/T deze gewerkte uren als tegenwoordige arbeid waaruit inkomen uit werk en woning wordt genoten. Voor die gewerkte uren (vermenigvuldigd met de factor voor do of bso) bestaat dan recht op kot. Kortom, eerst moet bekeken worden of sprake is van een gebruik maken van een voorziening gericht op arbeidsinschakeling als bedoeld in [artikel 7](#), eerste lid, onder a, van de PW. Is dat niet zo, dan mag gekeken worden of de arbeid aangemerkt kan worden als tegenwoordige arbeid waaruit inkomen in de zin van de IB wordt genoten. Dat het inkomen dan als uitkering wordt gekenmerkt maakt niet uit, als er maar een duidelijk verband tussen beide bestaat. Bij het einde van een dergelijke arbeidsverplichting is ook weer sprake van recht door de .

Een traject voor inburgeraars kan, ondanks het feit dat de gemeente zelf oordeelt dat geen sprake is van een artikel 7 PW traject - toch door de rechter anders worden bekeken. In principe volgen we in het algemeen de kwalificatie door de gemeente. Bij een negatief oordeel van de gemeente is het evenwel toch zaak, dat B/T zich een eigen oordeel vormt. In de hieronder aangehaalde rechtszaak was sprake van een vrijwillig (en gratis) programma voor nieuwkomers en gevestigde nieuwkomers, bestaande uit een combi van taalles, stage en netwerken. De vraag was of er recht op kinderopvangtoeslag bestond. De rechtbank is van oordeel van wel, omdat, gelet op de omstandigheden van dit geval, het door eiseres gevolgde traject een vorm van sociale activering betreft welke is gericht op arbeidsinschakeling dan wel op zelfstandige maatschappelijke participatie. De pilot heeft namelijk als doel (arbeids)participatie, waarbij de focus ligt op integratie, eigenwaarde, zelfstandigheid, het aanleren van verschillende vaardigheden en het opdoen van ervaring met de aspecten die samenhangen met het verrichten van arbeid. Rechtbank Den Haag, 24 september 2019, [ECLI:NL:RBDHA:2019:14182](#).

Vrijwilligerswerk kwalificeert niet: dus iemand met een PW uitkering die vrijwillig werk/vrijwilligerswerk verricht komt niet in aanmerking voor kot. Het moet werk zijn dat door de gemeente is opgedragen, ter behoud van de uitkering.

Vóór 2012 bestond er een uitkeringsregeling voor kunstenaars. De WWIK. Deze is per 1-1-2012 vervallen met een overgangsregeling tot 1 juli 2012. Voor degenen met de overgangsregeling bestond daardoor heel 2013 nog recht op kinderopvangtoeslag.

[Naar boven](#)

1.9.2.2 Re-integratie via WW en UWV [Klik voor dialoogscherm met permalink](#)

Voor sommige groepen loopt de re-integratie niet via de gemeente. Dit betreft re-integranten die een uitkering ontvangen op basis van de:

- Werkloosheidswet (WW)
- Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)
- Wet en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)
- Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ)
- Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering jonggehandicapten (Wajong)
- Ziektewet

Dat deze ouders recht hebben op kinderopvangtoeslag is geregeld in de Wko, [artikel 1.6](#), lid 1, onderdeel h en i. Het gaat om ouders voor wie kinderopvang noodzakelijk is door een re-integratietraject. Dat kan zijn:

- scholing;
- werken met behoud van uitkering;
- op andere wijze deelnemen aan een traject gericht op arbeidsinschakeling of
- werkzaamheden op een proefplaats verrichten

UWV keert op grond van de ZW uit als iemand met een tijdelijk arbeidscontract ziek wordt, en dan voor de periode na afloop van dat contract. Wordt er een traject naar werk gevolgd, dan kan er recht bestaan op kinderopvangtoeslag. Overigens geldt bij het einde van het contract ook nog de [uitlooptermijn](#) van drie maanden. Zie voor de gevolgen van kinderopvangtoeslag en mogelijke samenloop ook paragraaf [1.9.2.6](#).

Als het UWV de re-integratieverantwoordelijke is dan is er een trajectplan. Hierin zijn de te verrichten re-integratieactiviteiten in samenspraak met de ouder uitgewerkt. Ouder en UWV ondertekenen het trajectplan. Het plan komt in een bijlage bij de uitkeringsbeschikking.

Bij UWV is er vanaf 2011 weinig geld meer voor re-integratie. Het is mogelijk om iemand met behoud van uitkering enige tijd te laten werken of stage te laten lopen bij een werkgever. Dat zijn dan werkzaamheden op een proefplaats. Deze werkzaamheden zorgen immers voor werkervaring en mogelijk komt er een dienstbetrekking uit voort. Ook dan kan recht op kinderopvangtoeslag bestaan.

Re-integratie kan ook een verantwoordelijkheid van een verzekeringsmaatschappij zijn. Dat is b.v. het geval als een ondernemer een arbeidsongeschiktheidsverzekering heeft afgesloten.

In artikel 1.6, eerste lid, onder h, staat ook “op andere wijze deelnemen aan een traject gericht op arbeidsinschakeling”. Daarover is niet veel bekend. Deze zinsnede is in 2012 in de wet opgenomen zonder dat deze is toegelicht. Op die manier zou iemand zijn re-integratie zelf kunnen organiseren (wellicht) en op die wijze ook zijn recht op kinderopvangtoeslag behouden. Op 5 november 2019 heeft de rechtbank Midden Nederland een oordeel geveld over zo’n traject. Nadat belanghebbende haar baan verloor heeft zij een gesprek gehad met een medewerker van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV). Naar aanleiding daarvan heeft zij zelf een werkplan opgesteld om te re-integreren en heeft zij hier uitvoering aan gegeven. Zo heeft belanghebbende zich in de periode van 20 oktober 2016 tot 3 september 2018 onder andere georiënteerd op het vinden van een nieuwe baan in een voor haar nieuwe branche. Hiervoor is zij naar loopbaandagen geweest, heeft zij gesprekken gevoerd met haar oud-werkgever en een coach, heeft zij netwerkgesprekken gevoerd en heeft zij stage gelopen. Uiteindelijk heeft zij de opleiding tot klachtenfunctionaris in de zorg gevolgd en succesvol afgerond. Hiervoor heeft zij studiedagen gevolgd en is zij naar netwerkbijeenkomsten geweest. Vervolgens heeft zij gesolliciteerd en is sinds november 2018 weer aan het werk. Het verweer van B/T was dat het traject via het UWV moest lopen, dan wel dat er te weinig activiteiten waren verricht. Volgens de rechtbank ziet het eerste deel van artikel 1.6, eerste lid, aanhef en onder h, op de re-integratie via het UWV. Het 2e deel laat zien dat ook op een andere wijze – dus niet via het UWV – deelgenomen kan worden aan een traject op arbeidsinschakeling. De rechtbank gaat er vanuit dat met de term ‘traject’ wordt bedoeld: een reeks samenhangende, elkaar opvolgende deelhandelingen van een grotere handeling. In dit geval in het kader van re-integratie van uitkering naar werk. Uit het door eiseres overgelegde werkplan met bijlagen blijkt dat zij activiteiten heeft verricht. Dat zij dit werkplan zelf heeft opgesteld en heeft uitgevoerd, maakt niet dat het geen traject is, gericht op arbeidsinschakeling. De rechtbank verklaart het beroep gegrond: [ECLI:NL:RBMNE:2019:5094](#). B/T vindt de uitspraak niet onredelijk en is niet in hoger beroep gegaan. Dit betekent dat iemand die een WW-uitkering ontvangt dus ook zelf activiteiten kan verrichten om weer aan het werk te komen en dat deze dan onder de noemer “ander traject gericht op arbeidsinschakeling” recht kunnen geven op kinderopvangtoeslag. Daarbij kan ook worden gedacht aan outplacementtrajecten die ex-werkgevers nog wel eens aanbieden en vergoeden. Daar komt het UWV ook niet aan te pas.

In een andere uitspraak heeft dezelfde rechtbank ([ECLI:NL:RBMNE:2020:2361](#)) geoordeeld dat geen sprake was op ‘andere wijze deelnemen aan een traject gericht op arbeidsinschakeling’. Sec voldoen aan de sollicitatieplicht van het UWV is niet voldoende volgens de Rechtbank (en daaronder vallen ook

netwerkgesprekken), omdat die behoren tot de gebruikelijke verplichtingen van de ontvanger van een WW-uitkering.

[Naar boven](#)

1.9.2.3 Re-integratie via werkgever Klik voor dialoogscherm met permalink

Er zijn werkgevers die het risico van arbeidsongeschiktheid bij werknemers zelf dragen. Dat zijn de zgn. ‘eigenrisicodragers’. Wordt een werknemer van een eigenrisicodrager arbeidsongeschikt, dan is de werkgever zelf verantwoordelijk voor het re-integratietraject van de werknemer. Bij een dergelijk re-integratietraject hebben deze werknemers ook recht op kinderopvangtoeslag. Ook dit zijn zogenoemde doelgroepen: [artikel 1.6](#), eerste lid, letter i, 2e.

[Naar boven](#)

1.9.2.4 Overigen Klik voor dialoogscherm met permalink

Behalve voor en maakt de wetgever het recht op een kinderopvangtoeslag ook toegankelijk voor:

- inburgeringsplichtigen die een verplicht inburgeringsprogramma volgen
- studenten
- Minderjarige moeders die een bijstandsuitkering krijgen of kunnen krijgen terwijl ze scholing of een opleiding volgen.

[Naar boven](#)

Inburgeraars Klik voor dialoogscherm met permalink

Personen die moeten inburgeren komen in aanmerking voor kinderopvangtoeslag van het Rijk (Wko, [artikel 1.6](#), lid 1, onderdeel g). Vanaf 2013 is inburgeren de verantwoordelijkheid van de inburgeraar zelf. Kinderopvang kan nodig zijn om een inburgeringsprogramma te kunnen volgen. De inburgeringsopleiding moet [gecertificeerd](#) zijn om in aanmerking te komen voor kinderopvangtoeslag.

Vluchtelingenwerk verzorgt het traject voor een participatieverklaring. Dat traject is vanaf 1 oktober 2017 in de wet opgenomen en onderdeel van het inburgeringsexamen – dat traject valt daarmee ook onder de werking van de Wko.

Hoewel in [artikel 1.6](#), derde lid wel verwezen wordt naar inburgering betekent dit niet dat inburgeren in het buitenland (EU/EER-staten en Zwitserland) leidt tot een recht op kinderopvangtoeslag in Nederland. Die verwijzing staat er, omdat de partner ook in Nederland kan verblijven, en dan is inburgeren voor die partner wel mogelijk voor een recht op kinderopvangtoeslag. Het is ook niet mogelijk om in het buitenland te wonen en in Nederland een inburgeringscursus te volgen.

Iemand die moet inburgeren kan analfabeet zijn. Vanaf 1 oktober 2017 verwijst de Wko naar artikel 7, eerste lid, van de Wet inburgering. In letter a staat het inburgeringsexamen. Wanneer – om dat te behalen – een alfabetiseringscursus nodig is, kan zo’n cursus ook behoren tot het inburgeringstraject en recht geven op kinderopvangtoeslag. Tot 1 oktober 2017 was dat niet het geval. B/T heeft echter besloten ook tot dat ogenblik alfabetiseringscursussen bij inburgering te gedogen, omdat het zonder zo’n cursus onmogelijk is om aan de (noodzakelijke) inburgering te beginnen. Duidelijk moet zijn dat er een inburgeringsplicht is voor iemand die

een alfabetiseringscursus volgt. Een Nederlander die zo'n cursus volgt komt daarmee dus niet in aanmerking voor kot.

Is het verplichte inburgeringsexamen behaald, dan kunnen nog aanvullende (taal)cursussen worden gevolgd. Deze leiden echter niet meer tot het inburgeringsexamen en geven daarom geen recht meer op kinderopvangtoeslag.

[Naar boven](#)

Minderjarige moeders [Klik voor dialoogscherf met permalink](#)

Minderjarige moeders die nog scholing of een opleiding volgen komen in aanmerking voor kinderopvangtoeslag (Wko, [artikel 1.6](#), lid 1, onderdeel e). Ze moeten een bijstandsuitkering (Uitkering uit de Participatiewet) krijgen of kunnen krijgen. Dat laatste betekent dat ze ook in de aanvraagperiode van voor bijstand in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag.

[Naar boven](#)

Studenten [Klik voor dialoogscherf met permalink](#)

Een student kan in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag. Dit is opgenomen in [artikel 1.6](#), eerste lid, onder j, Wko. Tot 2020 stond daar dat het moet gaan om een student die is ingeschreven bij een school of instelling als bedoeld in paragraaf 2.4 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdragen en schoolkosten of de artikelen 2.8 tot en met 2.11 van de Wet studiefinanciering. Het gaat dan om iemand in het voorgezet onderwijs, hoger onderwijs en wetenschappelijk onderwijs. Een Nederlandse instelling moet genoemd worden in de WTOS of in de Wet Studiefinanciering 2000. De student hoeft echter geen studiefinanciering te ontvangen om in aanmerking te komen voor kinderopvangtoeslag.

Bij een wetwijziging is per augustus 2015 per abuis het middelbaar beroepsonderwijs buiten de boot gevallen. Per 2021 is dit met terugwerkende kracht gerepareerd. In de praktijk was al die jaren echter wel gewoon kinderopvangtoeslag toegekend.

Per 2021 is de bepaling daarnaast herschreven. Er wordt nu verwezen naar de wetten waarin het onderwijs zelf is gedefinieerd. Voor de doelgroep heeft dit echter geen gevolgen.

Een rechtbank heeft in 2014 uitgesproken dat het niet in overeenstemming is met Europese regelgeving (vrij verkeer) om studenten die een opleiding in een andere lidstaat volgen uit te sluiten van de kinderopvangtoeslag. Bij studie aan een onderwijsinstelling binnen de EU bestaat daarom volgens de rechter ook recht op kinderopvangtoeslag (Rb Zeeland – West-Brabant, BRE 13/7061, 10 juni 2014, tussenuitspraak). Die uitspraak is besproken met het Ministerie en SZW is het met de rechter eens. Met Nederland vergelijkbare opleidingen binnen de EU kunnen dus leiden tot een recht op kot. Ook als een opleidingsinstelling vergelijkbaar is met de Nederlandse situatie en de opleiding mogelijk niet in Nederland wordt gegeven, mits het diploma hier wel wordt aanvaard. Voor België zijn in de [databank](#) van de NVAO (Nederlands-Vlaamse accreditatie organisatie) opleidingen te vinden die erkenning hebben gekregen.

Als onderwijs wordt gevolgd bij een particuliere onderwijsinstelling, dan bestaat recht op kinderopvangtoeslag als de instelling door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) is erkend (Denk aan Luzac, of, bij hoger onderwijs, Nijenrode). Uiteindelijk kwalificeren alleen erkende opleidingen. De instelling moet een BRIN nummer hebben. BRIN staat voor: Basisregistratie instellingen – deze wordt door DUO bijgehouden. Daarnaast beheert DUO de Basisregistratie Onderwijs. Daarin staan alle studenten en de opleidingen die ze volgen. Al die studenten komen, als ze opvang nodig hebben, in aanmerking voor kinderopvangtoeslag. Daarnaast kan de toets of een opleiding of cursus erkend is, aan de hand van de VAVO, CREBO of CROHO lijst worden gecontroleerd. Andere registers, zoals het Centraal register kort beroepsonderwijs (een particulier initiatief) geven geen recht.

Het doet er niet toe of het om voltijd- of deeltijdstudie gaat. Bij de invoering in 2005 was dat onderscheid er wel in de toelichting op het artikellid. In een brief aan de Tweede Kamer van 13 april 2012 is SZW daarvan afgestapt. Afzonderlijke modules van een opleiding volgen geeft strikt genomen geen recht op kinderopvangtoeslag omdat het niet om een volledige opleiding gaat.

Er zijn drie lijsten voor erkende onderwijsinstellingen:

- een register voor particulier voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo);
- een register voor mbo-opleidingen (crebo);
- een register voor opleidingen in het hoger onderwijs (croho).

Voor het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs zijn geen aparte registers.

Informatie van de rijksoverheid over erkende opleidingen vindt je [hier](#). Nog wat meer over specifieke opleidingen:

Promotie-onderzoek valt niet onder de wet studiefinanciering en wordt ook niet genoemd in bij de nieuwe formulering vanaf 2021. Bij promotie-onderzoek is alleen kinderopvangtoeslag mogelijk als de promovendus wordt betaald en dus via het verrichten van arbeid recht op kinderopvangtoeslag kan hebben. Zie daarvoor [1.5.2.1](#) over inkomsten uit werk.

Een pre-master (om lacunes in kennis aan te vullen) kan gevolgd worden zowel via een verkorte (erkende) bachelor opleiding als via een apart traject. Alleen in het eerste geval bestaat recht op kot.

Een onzelfstandige (= thuiswonend, kan geen bijstand krijgen) minderjarige moeder die een opleiding volgt kan (ook) in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag door dit studentenartikel.

Iemand die is ingeschreven bij een Regionaal opleidingscentrum (ROC) komt ook in aanmerking mits sprake is van het volgen van beroepsonderwijs of een opleiding voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (VAVO).

Voor de lengte van de studie geldt de inschrijving bij DUO. Een meerjarige opleiding die niet af is of niet doorloopt, is een opleiding die gedurende het gehele jaar recht geeft op maximaal 230 uren opvang per maand. De (grote) vakantie wordt daarvan niet uitgesloten. Bij het einde van een studie (Bachelor, Master) bepaalt de datum van uitschrijving het einde van de studie.

[Naar boven](#)

1.9.2.5 Wlz (AWBZ)-gerechtigden Klik voor dialoogscherm met permalink

[Artikel 1.6](#), lid 1, Wko kent twee onderdelen k en l die nog niet in werking zijn getreden. Deze zijn gereserveerd voor zogenaamde Wlz-gerechtigden (tot 2015: AWBZ gerechtigden):

- Ouders met een sociaal-medische indicatie. Ouders komen in aanmerking voor een sociaal-medische indicatie als zij lichamelijke, verstandelijke of psychische beperkingen hebben die kinderopvang noodzakelijk maken (Wko, [artikel 1.6](#), lid 1, onderdeel k)
- Ouders met een kind waarbij is vastgesteld dat kinderopvang noodzakelijk is voor een gezonde en goede ontwikkeling van het betrokken kind (Wko, [artikel 1.6](#), lid 1, onderdeel l).

Deze groep is er bij de invoering van de Wet kinderopvang buiten gelaten. De uitvoering was niet rond. De bedoeling is, dat gemeenten deze ouders dan een tegemoetkoming in hun kosten kinderopvang geven. Bij een sociaal-medische indicatie, bijvoorbeeld bij arbeidsongeschiktheid zonder re-integratietraject, ontstaat nooit recht op kinderopvangtoeslag. Deze ouders moeten daarvoor naar hun eigen gemeente. Elke gemeente kan hierin

eigen beleid voeren. Een aanvrager die niet voldoet aan de voorwaarden van de gemeente krijgt geen tegemoetkoming. Deze aanvrager kan ook niet terecht bij Belastingdienst/Toeslagen en zal daarom een andere oplossing voor de kinderopvang moeten vinden. Een gemeente kan de kosten kinderopvang op grond van sociaal medische redenen deels betalen. Heeft de aanvrager ook zelf recht op kinderopvangtoeslag, dan is dat recht er alleen voor het deel van de kosten dat hij van de gemeente niet vergoed krijgt.

Let op: deze bepaling is gelijk aan de bepaling voor mensen een Wlz-indicatie die per 2021 is ingevoerd in [artikel 1.6](#), achtste en negende lid, Wko. De niet ingevoerde bepaling van [artikel 1.6](#), eerste lid, onder k en l, voegt de Wlz-gerechtigde toe als doelgroep voor de kinderopvangtoeslag, terwijl de in 2021 ingevoerde bepaling alleen recht geeft als naast een Wlz-gerechtigde ook sprake is van iemand (ouder of partner) die doelgroeper is.

[Naar boven](#)

1.9.2.6 Buitenland situaties **Klik voor dialoogscherm met permalink**

Wonen in het buitenland

Een ouder die niet in Nederland woont heeft aanspraak op kinderopvangtoeslag als hij/zij in een andere lidstaat of Zwitserland woont. Een lidstaat is volgens [art. 2, eerste lid, letter d Awir](#)) een EU-lidstaat, Noorwegen, IJsland, of Liechtenstein. De ouder moet dan:

- in Nederland arbeid verrichten of
- in Nederland een uitkering ontvangen en een re-integratietraject volgen.

Heeft de ouder een partner dan hoeft deze geen band met Nederland te hebben. Het is voldoende dat de partner werkt en woont in Nederland of in een andere lidstaat of Zwitserland. Dit is geregeld in de Wko, [artikel 1.6](#), leden 2 en 3.

Buiten lidstaten en Zwitserland gold bovenstaande ook, als met zo'n staat een sociaal zekerheidsverdrag is gesloten (verdragsstaat) waarin het recht op gezinsbijdragen is geregeld. Verdragsstaten zijn: Australië, Nieuw Zeeland, Verenigde Staten, Canada, Israël, Japan, Kaapverdië; Kanaaleilanden; Man; Zuid-Korea, India, Chili, Kroatië, Macedonië, Egypte, Marokko, Tunesië, Turkije, Bosnië-Herzegovina, Montenegro, Servië en Uruguay. In die verdragen is ook een paragraaf over gezinsbijlagen opgenomen. Dat de partner in zo'n verdragsland woont mag er dan niet toe leiden dat geen aanspraak op kinderopvangtoeslag bestaat. Belastingdienst/Toeslagen heeft deze lijn gevolgd tot 1 januari 2012. Vanaf dat moment wordt bij deze landen bij nieuwe aanvragen geen kinderopvangtoeslag meer verleend. Voor op 1 januari lopende voorschotten is de kinderopvangtoeslag gestopt per 1 oktober 2012.

Bij detachering naar een lidstaat kan ook recht op kot (blijven) bestaan (en tot 1-1-2012 ook bij detachering naar Verdragsstaten - zie hiervoor). Dat is het geval als men in Nederland sociaal verzekerd blijft. Dat recht wordt afgeleid uit de verordening EU 1408/71, art. 73 (Deze Verordening is op 1 mei 2010 opgevolgd door de [Verordening 883/2004](#) (op grond van de toepassingsverordening 987/2009 – bevat uitvoeringsbepalingen voor V 883/2004). De Wet kinderopvang is hier niet op aangepast.

Nederlandse militair, in Duitsland gelegerd, gaat daar wonen. Hij blijft sociaal verzekerd in Nederland. Hij kan in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag. Is hij gehuwd en gaat zijn vrouw mee met de kinderen dan is behandelsoort 3 van toepassing als zij in Duitsland werkt (zie verderop).

Ouders die in Nederland wonen en beiden in het buitenland werken zijn waarschijnlijk sociaal verzekerd in het buitenland en kunnen daarom daar aanspraak maken op uitkeringen in dat land. Dat is beslist zo, als dat buitenland een lidstaat is. Dit is geregeld in de EU-verordening. Door de verordening hebben deze ouders in Nederland in beginsel geen recht meer op de sociale uitkeringen. De kinderopvangtoeslag is hier een uitzondering op. Dat komt omdat bij wonen in Nederland en werken in een andere lidstaat het recht op kinderopvangtoeslag wordt verleend op grond van de Wko zelf. De Wko sluit het recht op kinderopvangtoeslag

in die gevallen niet uit en de Verordening verbiedt het verstrekken van een uitkering alleen ook niet. Wel verbiedt de Verordening dat er premies worden geheven, maar dat speelt bij de kinderopvangtoeslag niet.

Hoe staat het met wonen of werken op Curaçao, St. Maarten en Aruba? Dat is geen wonen of werken in Nederland. Ook vallen deze eilanden niet onder de werking van de EU-verordening. Er is dan dus geen recht op kinderopvangtoeslag omdat er binnen de Europese landsgrenzen van Nederland gewoond of gewerkt moet worden. Dat geldt ook voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba (de zogenaamde BES-eilanden), óók nu deze in 2010 de status van Nederlandse gemeente hebben gekregen.

Woont of werkt de ouder of de eventuele partner niet in een lidstaat of Zwitserland, dan bestaat er geen recht op kinderopvangtoeslag. Dat er dan geen recht bestaat is niet in strijd met [artikel 14](#) EVRM. Zie [ECLI:NL:RVS:2017:2540](#) voor een zaak waarbij een van de ouders in Pakistan woonde. Uit [ECLI:NL:RVS:2018:2491](#) weten we ook, dat er geen strijd is met [artikel 8](#) EVRM. In dat geval verbleef de echtgenoot in Egypte, waar hij de inburgeringscursus volgde. “aan [artikel 8](#) van het EVRM kan geen positieve verplichting tot verstrekking van kinderopvangtoeslag voor de opvang van de minderjarige kinderen van [appellante] kan worden ontleend. Uit hetgeen zij over haar situatie heeft gesteld blijkt niet van zeer bijzondere omstandigheden op grond waarvan in dit geval een dergelijke positieve verplichting moet worden aangenomen”.

Bij emigratie en einde dienstbetrekking/werkzaamheden geldt in beginsel wel de uitlooptermijn bij werkloosheid. Het recht op kinderopvangtoeslag vervalt ondanks de uitlooptermijn altijd bij emigratie naar een niet lidstaat. Bij emigratie naar een lidstaat hoeft dat niet zo te zijn. Gesteld dat een van de gehuwde ouders zijn werkzaamheden in Nederland staakt en alvast in Duitsland gaat wonen op zoek naar werk, terwijl de andere ouder nog drie maanden in Nederland achterblijft, terwijl de kinderen hier wonen en naar de kinderopvang blijven gaan, dan bestaat nog steeds recht op kinderopvangtoeslag.

Samenloop [Klik voor dialoogscherm met permalink](#)

De [EU verordening 883/2004](#) over sociale zekerheid regelt samenloopgevallen tussen lidstaten. Daarbij gelden prioriteitsregels: deze voorkomen dat een gezin bijvoorbeeld uit twee lidstaten kinderbijslag ontvangt omdat de ene ouder in de ene en de andere ouder in een andere lidstaat werkt. Die prioriteitsregels bepalen welke lidstaat de staat is die de gezinsuitkering moet betalen. De SVB bepaalt of een belanghebbende onder buitenlands recht valt en geeft dit door aan B/T. Dit bericht noemen we de behandelsoort. Een behandelsoort kan binnen één jaar meerdere keren wijzigen. Bijvoorbeeld: iemand woont en werkt eerst in Nederland maar gaat in de loop van het jaar in het buitenland werken.

Als een belanghebbende vragen heeft over de behandelsoort, dan moet hij worden doorverwezen naar de Sociale Verzekeringsbank.

De Sociale Verzekeringsbank beoordeelt de vraag of er recht bestaat op gehele of gedeeltelijke uitbetaling van Nederlandse gezinsbijslagen. De Sociale Verzekeringsbank informeert Belastingdienst/Toeslagen in termen van ‘behandelsoorten’ 1 tot en met 4.

Behandel- soort	Omschrijving
----------------------------	---------------------

Bs 1	Er is alleen recht op Nederlandse gezinsbijslagen. Belastingdienst/Toeslagen handelt de kinderopvangtoeslag geheel zelf af.
------	---

Behandelsoort	Omschrijving
---------------	--------------

Bs 2	Er is samenloop met buitenlandse gezinsbijslag en Nederland betaalt de gezinsbijslag geheel uit. Belastingdienst/Toeslagen handelt de kinderopvangtoeslag geheel zelf af. De SVB meldt het bedrag van de kinderopvangtoeslag aan de andere lidstaat.
Bs 3	Er is samenloop met buitenlandse gezinsbijslag en het andere land betaalt de gezinsbijslag volledig. Nederland vult aan voor zover alleen de hoogte van de kinderopvangtoeslag. De SVB bepaalt de hoogte van de aanvulling en betaalt deze uit.
Bs 4	Gezinsbijslag voor kinderen in Marokko moet aan de verzorger in Marokko worden overgemaakt (Omdat er geen recht voor kinderopvangtoeslag bestaat als het kind in Marokko op de opvang zit, zal deze behandelsoort bij de kinderopvangtoeslag in beginsel niet voorkomen.)

Toelichting behandelsoorten: [Klik voor dialoogscherm met permalink](#)

Hieronder volgt een korte algemene beschrijving van de behandelsoorten. Welke behandelsoort van toepassing is moet echter steeds per geval (door de SVB) beoordeeld worden.

Behandelsoort 1 - Alleen Nederlands recht

Deze behandelsoort kent twee categorieën:

- wonen en werken in Nederland
- wonen in het buitenland, werken in Nederland, geen recht op buitenlandse gezinsbijslag

Belastingdienst/Toeslagen beschikt en betaalt de kinderopvangtoeslag.

Behandelsoort 2 - In Nederland uitbetalen

Deze behandelsoort kent ook twee categorieën:

- wonen in Nederland: een van beiden werkt in Nederland en de ander in het buitenland;
- wonen in het buitenland, werken in Nederland, wel recht op buitenlandse gezinsbijslag;

Hoofdregel is dat er alleen recht op buitenlandse gezinsbijslag is op grond van werken in het buitenland. Uitzondering hierop zijn landen waar recht op buitenlandse gezinsbijslag bestaat op grond van wonen (zoals bijvoorbeeld Duitsland).

Belastingdienst/Toeslagen beschikt en betaalt de kinderopvangtoeslag en verstuurt een signaal ‘berekende kinderopvangtoeslag’ aan de Sociale Verzekeringsbank.

Behandelsoort 3 - Nederland vult gezinsbijslag aan

Deze behandelsoort kent drie categorieën:

- Aanvrager en partner wonen in Nederland en één van beiden werkt in het buitenland en de ander werkt niet (maar is doelgroep).
- Aanvrager en partner wonen in het buitenland en één van beiden werkt in Nederland en de ander werkt in het woonland.
- Aanvrager en partner wonen in het buitenland en één van beiden werkt in Nederland en de ander werkt in het buitenland, maar niet in het woonland en niet in Nederland

De SVB betaalt per kwartaal achteraf de aanvulling gezinsbijslag uit. Tot einde 2017 stuurde Belastingdienst Toeslagen de beschikking niet zelf naar de ouder, maar deed de SVB dat. Vanaf dat moment verstuurt B/T de beschikking wel zelf naar de ouder. Eventuele verrekeningen en terugvorderingen doet de SVB. Behandelsoort 3 wordt volledig door de SVB behandeld.

[Naar boven](#)

1.10 Hoogte van de kinderopvangtoeslag

 Klik voor dialoogschermd met permalink

1.10.1 Criteria hoogte kinderopvangtoeslag **Klik voor dialoogschermd met permalink**

De hoogte van de kinderopvangtoeslag (Wko, [artikel 1.7](#), lid 1) is afhankelijk van:

1. de draagkracht die wordt bepaald door het van de aanvrager en de partner
(indien aanwezig)
2. de van de kinderopvang, te weten aantal uren en de uurprijs;
3. de arbeid die worden verricht of de lengte van het traject van iemand die niet in staat is met arbeid inkomen te verdienen.

Deze criteria worden hierna alle in afzonderlijk behandeld.

[Naar boven](#)

1.10.2 Toetsingsinkomen **Klik voor dialoogschermd met permalink**

De tegemoetkoming is afhankelijk gesteld van de gezamenlijke draagkracht van de ouder en de eventuele partner. Om die draagkracht te bepalen wordt uitgegaan van het toetsingsinkomen (Awir, [artikel 8](#)) van ouder en partner.

Zie voor verdere informatie over de bepaling van het inkomen [hoofdstuk 10](#).

Het gezamenlijke toetsingsinkomen bepaalt de hoogte van de toeslag. Bij een hoger inkomen bestaat recht op een lagere toeslag. Bij de kinderopvangtoeslag wordt hiervoor gewerkt met inkomensgroepen. De verdeling in de verschillende inkomensgroepen is voor verschillende berekeningsjaren in de bijlagen van het Besluit opgenomen. Deze bijlagen bevatten ook de van toepassing zijnde [percentages](#) (Besluit, [artikel 6](#) en [artikel 8](#)).

Berekeningstechnisch speelde tot 2013 de huishoudsituatie (alleenstaand of met partner) naast het hogere toetsingsinkomen ook nog een rol. Tot en met 2012 was het nog van belang of de kinderen werden verzorgd door twee ouders (of een ouder met partner) of dat sprake was van een alleenstaande ouder. In het laatste geval is het t/m 2012 zo dat het Rijk boven de reguliere kinderopvangtoeslag een bedrag bijdraagt dat overeenkomt met een zesde deel van de kosten van kinderopvang (t/m 2012: Besluit, [artikel 11](#)). Dit is een vaste,

inkomensonafhankelijke vergoeding. Bij de berekening van dat zesde deel van de kosten van kinderopvang, wordt wel rekening gehouden met de maximum-uurprijs ([art. 4](#), lid 2, Besluit). Vanaf 2013 is voor iedereen het werkgeversgedeelte in de kinderopvangtoeslag opgenomen en is de gehele toeslag inkomensafhankelijk. Sindsdien is het voor de berekening van het vergoedingspercentage niet meer van belang of het gaat om een eenouder- of tweeoudergezin.

[Naar boven](#)

1.10.3 De kosten van kinderopvang **Klik voor dialoogscherm met permalink**

1.10.3.1 Kosten **Klik voor dialoogscherm met permalink**

Ouder en kinderopvangorganisatie zijn vrij zelf te bepalen welke kosten ze voor de kinderopvang afspreken. Voor de kinderopvangtoeslag zijn in artikel 1.7, eerste lid, onder b, Wko de kosten gedefinieerd. Deze worden bepaald door:

1. het aantal uren kinderopvang per kind in het berekeningsjaar
2. de voor die opvang te betalen, met in achtneming van de maximale uurprijs en
3. de soort kinderopvang.

[Naar boven](#)

1.10.3.2 Kosten kinderopvang en acties **Klik voor dialoogscherm met permalink**

Kinderopvanginstellingen kunnen adverteren met acties om ouders te bewegen voor hen te kiezen. Dergelijke acties kunnen invloed hebben op de kosten die een ouder voor de opvang maakt. De minister van Sociale zaken en werkgelegenheid heeft hierover [gezegd](#):

Voor het recht op kinderopvangtoeslag geldt als uitgangspunt dat elk op geld waardeerbaar voordeel dat verband houdt met het contract dat ouders met een instelling afsluiten, verdisconteerd moet zijn in de uurprijs op jaarbasis.

De volgende situaties zijn bekend:

- gratis opvang. Gratis opvang is alleen gratis als daarvoor een uurtarief van nul euro geldt. Het is voorgekomen dat een kinderopvangorganisatie heeft gezegd dat er geen eigen bijdrage betaald hoeft te worden. Dit klopt niet. Het niet rekenen van de “eigen bijdrage” is eigenlijk het geven van een korting op de prijs. Voor de kinderopvangtoeslag moet dan uitgegaan worden van deze lagere prijs, waardoor de kinderopvangtoeslag ook lager wordt en alsnog een eigen bijdrage resulteert.
- acties waarbij de ouders bij inschrijving geld terugkrijgen of producten in natura. De waarde daarvan moet worden verrekend in de uurprijs. Een voorbeeld. Een ouder mag bij inschrijving van een kind in de dagopvang kiezen tussen € 100 boodschappen per maand gedurende een jaar, een bakfiets of een flatscreen TV van 42 inch. Zijn de kosten per uur € 6,25 voor 200 uren opvang per maand, ofwel € 1.250 dan moet bij de keuze voor de boodschappen € 100 per maand worden afgetrokken. De kosten kinderopvang worden dan € 1.150 per maand.

Een actie waarbij een ouder een vergoeding krijgt voor het aanbrengen van een andere ouder heeft geen invloed op de kosten kinderopvang. Deze vergoeding houdt namelijk geen verband met de opvang die de ouder afneemt, maar met het feit dat er opvang voor een andere ouder tot stand komt.

[Naar boven](#)

1.10.3.3 Inschrijf- en begeleidingskosten Klik voor dialoogscherm met permalink

Bij contracten over kinderopvang hebben eventuele inschrijfkosten geen relatie met de kosten kinderopvang. Bij gastouderopvang vormen de bemiddelings- / begeleidingskosten wel een onderdeel van de uurprijs.

[Naar boven](#)

1.10.3.4 Andere kosten Klik voor dialoogscherm met permalink

Wanneer opvangcentra kosten op hun facturen specificeren is niet altijd helder welke kosten tot de uurprijs horen en welke niet. Uitgangspunt is dat alleen de kosten die direct kunnen worden toegerekend aan de opvang gerekend mogen worden tot de uurprijs. Kosten voor extra activiteiten (zoals kosten voor het aanbieden van zwembles of een bezoek aan de dierentuin), zijn niet direct toe te wijzen aan de opvang. Wel mogen vervoerskosten van het kind van school naar de opvang tot de kosten van buitenschoolse opvang worden gerekend.

[Naar boven](#)

1.10.3.5 Aantal kinderen Klik voor dialoogscherm met permalink

Als in een gezin meer dan één kind gebruik maakt van kinderopvang, worden de kosten per kind berekend. Dit is nodig omdat de tabel met de percentages kinderopvangtoeslag onderscheid maakt tussen eerste en tweede (en volgende) kinderen. Het kind met het hoogste aantal uren kinderopvang wordt als eerste kind beschouwd; andere kinderen als tweede en volgende (Besluit, [artikel 3](#)). Als er sprake is van meerdere kinderen met hetzelfde aantal uren, wordt het kind met de hoogste kosten voor kinderopvang als eerste kind beschouwd. (Voor 2015 was dat het kind met de laagste kosten.)

Als de kosten per kind gelijk zijn bij een gelijk aantal uren kinderopvang, stelt Belastingdienst/Toeslagen vast welk kind als eerste moet worden beschouwd. Welk kind dat is maakt dan voor de hoogte van de toeslag geen verschil.

Het kind dat de hoogste kosten heeft wordt maandelijks bepaald. Dat vloeit voort uit [artikel 2](#) van het Besluit en dit is in een niet gepubliceerde uitspraak van de Rechtbank Den Haag bevestigd. Het komt niet zoveel voor dat er verschil is tussen een jaarberekening en een maandberekening. Een verschil zal zich al snel voordoen als er een kind bij komt met een andere opvangvorm dan de overige kinderen. En wanneer kinderen een opvangvorm volgen en – afhankelijk van de situatie - niet het gelijke aantal uren hebben (meestal zullen ze wel een gelijk aantal uren hebben).

Voorbeelden Klik voor dialoogscherm met permalink

1. Een kind gaat naar de dagopvang voor 120 uren per maand en per 1 september naar de bso voor 70 uren per maand. Het tweede kind gaat het gehele jaar naar de bso voor 70 uren/mnd. Een berekening op het aantal uren per jaar levert hier dezelfde toeslag op als een berekening naar uren opvang per maand.
2. Een kind gaat naar de dagopvang voor 120 uren per maand en per 1 mei naar de bso voor 70 uren per maand. In april wordt een kind geboren dat vanaf 1 juli voor 120 uren naar de dagopvang gaat. In dit geval heeft het eerstgenoemde kind op jaarbasis de meeste uren (1040). Per maand gezien heeft het kind dat vanaf 1 juli naar de opvang gaat vanaf dat moment echter de meeste uren ($120 > 70$).

[Naar boven](#)

1.10.3.6 Aantal uren Klik voor dialoogscherm met permalink

Declarabele uren kinderopvang Klik voor dialoogscherm met permalink

Welke uren komen voor kinderopvangtoeslag in aanmerking? Deze vraag speelt bijvoorbeeld wanneer de kinderopvang uren in rekening brengt, terwijl het kind die uren niet naar de opvang is geweest. Dat kan zich voordoen bij een kinderopvang die niet per uur factureert, maar bijvoorbeeld per dagdeel. Omdat de ouder niet altijd de keuze heeft voor een kinderopvang die wel per uur factureert, bestaat er recht voor alle uren. Voorwaarde is wel dat de kinderopvang ook daadwerkelijk open is. Anders gezegd, er bestaat recht op kinderopvangtoeslag voor uren die afgesproken, beschikbaar en betaald zijn.

Voorbeeld

De ouder heeft een afspraak met de kinderopvang dat een kind op maandagochtend en donderdag naar de opvang gaat. De kinderopvang rekent met dagdelen. Voor maandochtend is dit van 7.30 tot 12.30 (dus 5 uren) en voor donderdag van 7.30 tot 17.30 (dus 10 uren). Als het kind dan op maandag feitelijk van 8.00 tot 12.30 (4,5 uren) en op donderdag van 8.00 tot 17.00 (9 uren) op de opvang zit, dan bestaat er toch recht op kinderopvangtoeslag voor 15 uren.

Worden er extra uren afgenomen en in rekening gebracht bovenop een dagdeel, dan tellen deze extra uren gewoon mee, ook als een het kind niet het eerder afgesproken dagdeel geheel naar de opvang is geweest.

10.2.d

Bij beschikbaar zijn gaat het om structureel beschikbaar zijn. Als de opvang incidenteel niet beschikbaar is, betekent dit niet dat voor deze uren niet meetellen. In de “Handreiking uurprijzen voor kinderopvangorganisaties” van het Implementatiebureau in 2004 is opgenomen dat feestdagen in rekening mogen worden gebracht terwijl de opvang gesloten is. Bij een latere gelegenheid heeft de Minister duidelijkheid geschapen over vervoerskosten en voorbereidingstijd onder schooltijd. Per 2012 komen deze uren niet voor kinderopvangtoeslag in aanmerking. Per 2013 heeft de Minister in artikel 1a van het Besluit vastgelegd dat de uren van voorschoolse opvang moeten eindigen als de school met het laatste aanvangstijdstip begint. Voor de naschoolse opvang geldt het omgekeerde: deze mag beginnen op het tijdstip dat de eerste school haar deuren sluit ([art. 1a Besluit](#)). Voor de feestdagen is niet bepaald dat deze niet in rekening gebracht mogen worden.

[Naar boven](#)

Berekeningsjaar Klik voor dialoogscherm met permalink

De vaststelling van de kinderopvangtoeslag gebeurt per berekeningsjaar. De hoogte van de kinderopvangtoeslag wordt per maand bepaald (Besluit, [artikel 2](#)). Dat laatste is o.a. () van belang bij partnermutaties. Gedurende een deel van een berekeningsjaar kan er namelijk sprake zijn van een partner en een ander deel van het jaar niet. De wijze waarop rekening moet worden gehouden met de aanwezigheid van een partner is daarom ook in de Awir geregeld ([art. 5](#)). Dit artikel was tot 2012 niet van toepassing op de kinderopvangtoeslag. Inmiddels is de systematiek voor alle toeslagen gelijk en werkt een partnerwijziging ook met ingang van de volgende maand door.

Voor de kinderopvangtoeslag geldt nog wel een uitzondering op artikel 5 Awir wanneer het gaat om de kosten van kinderopvang (artikel 1.3, tweede lid, Wko). Onder deze uitzondering vallen ook wijzigingen die een direct verband hebben met de kosten, zoals het afsluiten van een overeenkomst of het wijziging van opvanglocatie.

Omdat de kinderopvangtoeslag wordt berekend per berekeningsjaar maakt het soms niet uit of de uren exact worden meegenomen of dat de uren per jaar (of per deel-partner-jaar) worden gemiddeld. In een normaal jaar kan het totaal van de jaaropgave daarom door 12 worden gedeeld om de uren aan de maanden toe te rekenen. Soms is het echter nodig om precies per maand de opgave van de kinderopvanginstelling te volgen. TVS vraagt hele uren dus een breukdeel wordt zodanig afgerond dat de aanvrager daarvan geen nadeel ondervindt.

Voorbeeld

Het aantal uren is 608 en de uurprijs € 6,25 (stel dit is ook het maximum). Totaal kosten dus € 3.800. Gedeeld door 12 levert 608 uren per maand een aantal uren van 50,67. Dit aantal wordt afgerond naar boven: naar 51 uren per maand. De kosten worden dan € 3.825 (12 x 51 x € 6,25). De uurprijs wordt door B/T niet aangepast.

[Naar boven](#)

Ingangsdatum **Klik voor dialoogscherf met permalink**

De ingangsdatum van de kinderopvang bepaalt vanaf welk moment de kosten in aanmerking komen voor de kinderopvangtoeslag. Startpunt is daarbij de overeenkomst. Voorwaarde voor de kinderopvangtoeslag is dat deze plaats vindt op basis van een schriftelijke overeenkomst met de kinderopvang (zie bijvoorbeeld [ECLI:NL:RVS:2011:BR3264](#)). Daarbij moet natuurlijk ook aan de overige voorwaarden zijn voldaan, zoals dat opvang plaats moet vinden bij een geregistreerde kinderopvang.

Om misbruik te voorkomen en om te benadrukken dat de toeslag bedoeld is om ouders financieel te ondersteunen wanneer de kosten worden gemaakt geldt een beperking in de terugwerkende kracht waarmee een aanvraag ingediend kan worden. In afwijking van artikel 15 Awir bestaat er (vanaf berekeningsjaar 2014) geen recht op kinderopvangtoeslag tot de eerste dag van de kalendermaand die drie kalendermaanden is gelegen voor de datum van de aanvraag kinderopvangtoeslag (artikel 1.3, tweede lid, onder b, Wko).

Voorbeeld

Als een ouder op 15 mei een aanvraag kinderopvangtoeslag indient, bestaat er pas recht op kinderopvangtoeslag vanaf 1 februari, ook als er in januari wel gewoon opvang is geweest en daarvoor kosten zijn gemaakt.

[Naar boven](#)

Opzegtermijn **Klik voor dialoogscherf met permalink**

De meeste kinderopvangorganisaties hanteren een opzegtermijn. Zegt een ouder de opvang tijdig op, dan zullen de kosten en de opvang tegelijk eindigen. Is een ouder te laat, dan kan het zijn, dat er nog betaald moet worden terwijl er geen opvang meer plaatsvindt. Als er geen opvang is, bestaat er ook geen recht op kinderopvangtoeslag. In de praktijk zal het niet zo vaak voorkomen dat de ouder plotseling met de opvang stopt.

10.2.d . Stapt de ouder over naar een ander kindercentrum terwijl ze bij het vorige kindercentrum niet tijdig opzegt, dan heeft deze ouder elkaar overlappende kosten. In dat geval is er automatisch detectie, als de ouder de dubbele kosten zou opvoeren. Dat kan niet, want het kind kan maar naar een opvang gaan. Alleen de kosten van de opvang waar het kind dan feitelijk naar toe gaat komen dan in aanmerking voor kinderopvangtoeslag. Wel kunnen de kosten van de opzegtermijn worden toegeschreven aan de periode dat er nog wel opvang was bij de oude opvang. Dit zal doorgaans maar beperkt helpen vanwege de maximale uurprijs (zie hieronder).

[Naar boven](#)

1.10.3.7 De uurprijs Klik voor dialoogscherf met permalink

Volgens artikel 1.7, eerste lid, onder b, Wko worden de kosten voor kinderopvang bepaald door het aantal uren opvang en de daarvoor te betalen prijs en de soort opvang. Dat met de te betalen prijs wordt bedoeld op de uurprijs, blijkt uit het tweede lid. Omdat het om civiele afspraak gaat tussen ouder en kinderopvang, mogen ze in principe zelf bepalen welke prijs er betaald wordt voor de opvang.

[Naar boven](#)

1.10.3.8 Maximum uurtarief voor de kinderopvangtoeslag Klik voor dialoogscherm met permalink

De prijzen voor dagopvang en buitenschoolse opvang zijn, voor de berekening van de kinderopvangtoeslag, gebonden aan een maximum. Uitgangspunt is dat voor die maximumprijs een kwalitatief behoorlijke kinderopvang kan worden geboden. Kosten die boven het maximum uitgaan, komen daarom volledig voor rekening van de ouder.

Alleen bij een kindercentrum wordt het onderscheid tussen dagopvang en buitenschoolse opvang gemaakt. Dit onderscheid is gemaakt omdat de kosten van beide soorten opvang verschillen, bijvoorbeeld omdat naarmate de kinderen ouder zijn, er mindere beroepskrachten aanwezig hoeven te zijn.

Omdat de lonen en prijzen aan verandering onderhevig zijn, wordt jaarlijks door de verantwoordelijke Minister beoordeeld of de maximumprijs moet worden herzien. Ook wordt dan nagegaan of de indeling in inkomensklassen moet worden gewijzigd (Besluit, [artikel 5](#) en [artikel 7](#)).

Overzicht maximum prijzen:

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Dagopvang	€ 6,70	€ 6,84	€ 6,89	€ 7,18	€ 7,45	€ 8,02	€ 8,17	€ 8,46
Bso	€ 6,25	€ 6,38	€ 6,42	€ 6,69	€ 6,95	€ 6,89	€ 7,02	€ 7,27
Gastouderopvang	€ 5,37	€ 5,48	€ 5,52	€ 5,75	€ 5,91	€ 6,15	€ 6,27	€ 6,49

[Naar boven](#)

1.10.3.9 Kosten kinderopvang en verschillen in uurprijzen Klik voor dialoogscherm met permalink

Het is mogelijk dat een kind naar twee kindercentra gaat. Of naar een kindercentrum en naar een gastouder. Het is de vraag wat dan geldt als “kosten kinderopvang”. De kosten per contract zijn maatgevend, dan wel de uren en de uurprijs binnen dat contract. Bij een kinderopvang die bij het afsluiten van het contract een maand opvang van € 0 aanbiedt, en daarna betaalde maanden heeft de ouder over de eerste maand geen recht op kinderopvang: alleen over de latere maanden. Er zijn twee uurprijzen: de eerste maand is deze nihil, de tweede maand positief. Ligt die uurprijs boven het maximum, dan moet deze worden afgetopt. Worden verschillende uurprijzen gerekend, dan mag er gemiddeld worden, maar alleen binnen eenzelfde soort opvang en binnen een en dezelfde koo. Stel er is een voor- en een naschoolse opvang (beide bso) met verschillende tarieven. Die mogen worden gemiddeld (mits er geen opvang bij is die niets kost). Dat geldt ook voor de opvangsoort gastouderopvang, mits via hetzelfde gob afgenomen

Bij gastouderopvang komt het voor dat de gastouder een bedrag per uur rekent als deze op de kinderen in één gezin oppast. Als er kinderen zijn die niet naar school gaan en kinderen die wel naar school gaan is de vraag hoe de uurprijs per kind dan berekend moet worden. De gastouder past immers veel meer uren op de kinderen die niet naar school gaan. B/T staat een eenvoudige berekeningswijze toe. De gastouder mag het totaal aan oppasuren voor alle kinderen delen door haar kosten.

Voorbeeld

Een gastouder past elf uren op, waarbij op twee kinderen de gehele dag en op twee voor vier uren na schooltijd. Ze rekent € 15 per uur. De kosten zijn dan € 165 (11 x € 15) waarvoor ze 30 (twee maal elf en twee maal vier) oppassuren aanbiedt. De kosten per kind zijn dan € € 165/30 ofwel € 5,50 per kind.

[Naar boven](#)

1.10.4 Urenkoppeling Klik voor dialoogscherm met permalink

Het doel van de kinderopvangtoeslag is om ouders te ondersteunen bij het combineren van arbeid en de zorg voor kinderen. Tot 2010 was er echter geen link tussen de hoeveelheid arbeid en het aantal uren waarvoor kinderopvangtoeslag kan bestaan. Als een ouder die bijvoorbeeld één dag in de week werkte, het kind de hele week naar de opvang bracht, konden alle opvanguren in aanmerking kinderopvangtoeslag komen. Vanaf 2010 zijn stapsgewijs beperking ingevoerd:

2010: een algemeen maximum van 230 uren per maand voor iedere soort opvang;

2012: een koppeling tussen het aantal uren arbeid en de opvanguren en een maximum van 230 per maand voor alle opvangsoorten gezamenlijk;

2013: een koppeling met de lengte van het traject dat een doelgroeper doorloopt.

Maximaal uren 230

Het maximaal aantal uren per maand is beperkt tot 230 per kind, ongeacht de opvangsoort en ongeacht of ze werken of doelgroeper zijn. (Voor het jaar 2012 gold een maximum van 230 uur per maand per opvangsoort per kind.) Wanneer in een maand meer uren worden afgenomen, bestaat over het teveel geen recht op kinderopvangtoeslag. De uren mogen niet worden toegeschreven aan maanden waarin de grens van 230 uur niet bereikt wordt. Uren boven de 230 uur, worden afgetopt naar de goedkoopste opvang (voor de situatie tot 2012 zie verder [bijlage 7](#)). Zie ook de uitspraak van de Afdeling van 27 december 2018, [ECLI:NL:RVS:2018:4252](#).

[Naar boven](#)

1.10.4.1 Bij arbeid Klik voor dialoogscherm met permalink

Vanaf 2012 is er een verband tussen het aantal – al dan niet in dienstverband – gewerkte uren, de daarvoor benodigde reistijd, en het aantal uren kinderopvang waar een tegemoetkoming kan worden gekregen. De relatie arbeid en uren opvang is vanaf 2012 geregeld in [art. 8a](#) van het Besluit. Is het aantal uren te hoog in relatie tot de verrichte arbeid, dan komt een deel ervan niet voor kinderopvangtoeslag in aanmerking.

Het Besluit bepaalt in [artikel 8a](#) vanaf 2012, dat bij dagopvang het maximale aantal uren opvang 140% van de arbeidsuren op jaarbasis mag zijn, en bij buitenschoolse opvang, 70% daarvan. Daarbij is het aantal uren van de partner die het minste werkt, bepalend. Strikt genomen moeten, om te bepalen wie de minstwerkende ouder is, de uren van beide ouders wel worden berekend met inachtneming van de do/bsa factoren van 140 en 70%. Vaak zal dat niet nodig zijn omdat meteen aan de hand van de arbeidsuren wel duidelijk is wie de minstwerkende van de ouders is. Is een deel van het jaar sprake van een toeslagpartner, dan wordt voor de partnerperiode, bij toetsing aan art. 8a, tweede lid, Besluit, voor deze partner uitgegaan van het aantal gewerkte uren op jaarbasis. Die relatie – met een minstwerkende – is ook aanwezig in 2013 en verder, als de andere partner doelgroeper is. In 2012 is dat niet het geval: is een van de partners doelgroeper, dan geldt de urenkoppeling niet maar bestaat het gehele jaar recht op basis van het maximale aantal uren van 230 per maand.

In [artikel 8a](#) van het Besluit wordt gesproken over gewerkte uren, maar er wordt niet nader ingevuld wat hieronder wordt verstaan. In artikel 1.7, derde lid, Wko, de koppeling met gewerkte uren en daar wordt gesproken over arbeid verrichten en in artikel 1.6 Wko is arbeid verrichten nader ingevuld als tegenwoordige arbeid verrichten waaruit inkomen in de zin van de inkomstenbelasting wordt genoten. Hieruit volgt dat voor de

urenkoppeling uitgegaan moet worden van betaalde gewerkte uren. In veel gevallen bepaalt het arbeidscontract dus het aantal uren dat meetelt voor de urenkoppeling. Bij een contract met 36 uren, waarbij 40 uren per week wordt gewerkt, is het aantal arbeidsuren per week: 36. Bij een flexcontract kijken we naar het aantal uren dat gedurende het gehele jaar is gewerkt (of voor het voorschot vermoedelijk zal worden gewerkt). Een zelfstandige c.q. ondernemer heeft geen arbeidsovereenkomst of loonaufdracht, dus deze zal het aantal gewerkte uren op een andere manier aannemelijk moeten maken. Dat kan aan de hand van een agenda met afspraken, aantal offertes, opdrachten, uitgeschreven facturen met werkzaamheden, openingstijden van de winkel etc.

Een directeur-groootaandeelhouder (DGA) van een eigen BV heeft net als een werknemer verloonde uren. Omdat een DGA als aandeelhouder zijn eigen salaris kan beïnvloeden, is er voor de loonheffing een regeling die er voor zorgt, dat de DGA zichzelf een bepaald passend minimaal loon (gebruikelijk loon genoemd) toekent. Het kan voorkomen dat de BV slecht draait, of in een opbouwperiode zit. In dat geval hoeft de DGA zich, als de inspecteur daar mee instemt, geen loon te laten uitbetalen, maar is er toch arbeid verricht die kwalificeert voor het recht op kinderopvangtoeslag. Geen loon (of weinig loon) laten uitbetalen mag (fiscaal) alleen als de inspecteur daar mee instemmen. In dat geval moet de DGA zelf bewijs aanleveren over de omvang van de verrichte arbeid.

In de zaak die leidde tot de RvS uitspraak van 6 juni 2018, [ECLI:NL:RVS:2018:1694](#), was er bij een flexwerker als het ware sprake van afkoop van vakantie-uren door een hoger uurtarief. In dat geval is er geen ongelijke behandeling met werknemers die vakantie doorbetaald krijgen. In die zaak heeft de Afdeling ook uitgesproken dat de controle door B/T aan de hand van verloonde uren, prima is.

Bij dagopvang geldt een ophogingspercentage 40% bovenop de gewerkte uren. Dit is, om rekening te houden met noodzakelijke reistijd en pauzes. In totaal geldt voor een ouder bij dagopvang dus een recht van maximaal 140% van het aantal gewerkte uren. Bij een werkdag van 8 uur is dit percentage voldoende om kinderopvang van 11 uur mogelijk te maken, wat, volgens de Minister, aansluit bij vaker voorkomende contracten.

Bij buitenschoolse opvang is sprake van opvang buiten de schooluren. Daarom zijn er minder opvanguren nodig. De wetgever was van mening dat daarom een percentage van 30% voldoende is. Het gemiddeld gebruik in uren in de dagopvang is, volgens de toelichting bij artikel 8a, twee maal zo hoog als het gebruik in de buitenschoolse opvang. Om die reden is het percentage recht op kinderopvangtoeslag van 140% in de dagopvang voor de buitenschoolse opvang gehalveerd naar 70%.

In de praktijk zijn er echter situaties waarin de gewerkte uren en de schooltijden niet samenvallen, waardoor het percentage van 70% onvoldoende is voor de benodigde opvang. De Afdeling heeft 23 november 2016 ([ECLI:NL:RVS:2016:3120](#)) geoordeeld dat dit niet betekent dat Belastingdienst/Toeslagen niet uit mocht gaan van het maximum van 70%. De wetgever heeft, aldus de Afdeling, in redelijk tot dit percentage kunnen komen. De ouder heeft ook een eigen verantwoordelijkheid en er wordt nog steeds kinderopvangtoeslag toegekend tot het maximum.

De koppeling van arbeid aan opvanguren wordt op jaarbasis getoetst. [Artikel 8a](#), eerste lid, onder b, van het Besluit kinderopvangtoeslag spreekt immers van “per berekeningsjaar”. Dat is ook het geval bij de uren voor een (eerste) kind dat in een jaar geboren wordt: de werkuren voor de geboorte tellen gewoon mee. Datzelfde geldt voor werkuren nadat het laatste kind naar het voortgezet onderwijs is gegaan: deze tellen ook mee. Ook telt de periode dat een partner in een ander land werkt(e: ook buiten de EU) mee bij de beantwoording van de vraag of er sprake is van een combinatie van arbeid en zorg. De in het buitenland gewerkte uren tellen gewoon mee voor de opgebouwde uren omdat [artikel 8a](#) Besluit hier geen beperking geeft. Wel kan gelden dat er geen recht is voor de periode dat de partner in het buitenland woont of werkt, wanneer het wonen of werken in een niet-lidstaat betreft. Zie voorbeeld 9 in [bijlage 8](#).

Buffering

De jaartoetsing maakt een verschijnsel mogelijk dat bekend staat als buffering. Als een ouder in een kalendermaand minder uren gebruik maakt van kinderopvang dan het aantal uren dat op basis van de urenkoppeling voor kinderopvangtoeslag in aanmerking komt, dan kunnen de niet gebruikte uren op een ander

moment in het berekeningsjaar alsnog voor kinderopvangtoeslag worden gebruikt. Ook uren die gewerkt worden in een periode dat er geen opvang is tellen mee. Het kan immers een keuze van de ouder zijn om de uren op te sparen en op een ander moment te gebruiken.

De opvanguren en de gewerkte uren lopen dus niet altijd helemaal parallel. Zo kan het ook zijn dat er bijvoorbeeld in de vakanties meer uren worden afgenomen dan er op basis van de gewerkte uren recht bestaat, terwijl er in andere periodes in het jaar een overschot is.

Voorbeeld

Een ouder werkt 100 uren per maand en heeft daarom recht op 140 uren dagopvang voor zijn kind. Hij gebruikt er maar 70. Per maand “spaat” hij op die wijze 70 uren. Wanneer hij vanaf juli in plaats van 70 uren ineens 170 uren aan kinderopvang gaat afnemen dan heeft hij op jaarbasis toch voldoende gewerkt voor al die uren opvang, hoezeer in de tweede helft van het jaar het aantal uren ook hoger is dan 140. Voor het hele jaar is zijn maximale recht immers 12 maal 140 uren, ofwel 1680 uren. Hij gebruikt er 6 maal 70 is 420 en 6 maal 170 is 1.020. Samen 1.440 uren. Minder dan zijn jaarmaximum van 1.680.

De buffering geldt wel per kind. Het is niet mogelijk om, bij meer kinderen, uren die je bij het ene kind over hebt (b.v. 10 uren meer aan dagopvang zou mogelijk zijn) om die over te hevelen naar een kind met bso-uren (waarvoor de ouder er misschien op basis van het urencriterium 6 te kort komt). Het Besluit kinderopvangtoeslag spreekt in artikel 8a immers over “voor ieder kind”.

Let op!

Als er al uren kinderopvang worden afgenomen, voordat er rechten worden opgebouwd, is het voor rekening en risico van de aanvrager of hij later in het jaar wel voldoende rechten gaat opbouwen.

Let op!

De kinderopvangtoeslag is bedoeld om de combinatie van werken (in de brede zin) en de zorg voor de kinderen te vergemakkelijken. Een voorwaarde voor kinderopvangtoeslag is dan ook dat in principe in een bepaalde periode werk en zorg wel gecombineerd moeten worden. Dat hoeft niet het gehele jaar het geval te zijn. Als iemand echter werkt tot en met mei en het kind pas in september voor eerst naar de opvang gaat, is geen sprake van deze combinatie.

Voorbeeld

Een ouder werkt tot 31 juli. Vanaf 1 september gaat het kind naar de kinderopvang. Dan bestaat er alleen recht op kinderopvangtoeslag, als de ouder in september (of later dat jaar) aan de “werkeis” voldoet. Het omgekeerde doet zich voor wanneer een kind naar het voortgezet onderwijs gaat. Als er sprake is van een kind, en er wordt gedurende het eerste halfjaar, wanneer het kind naar school (en naar de opvang) gaat niet gewerkt, en nadien wel, dan is geen sprake van het combineren van arbeid en zorg en bestaat er geen recht op kinderopvangtoeslag.

[Naar boven](#)

1.10.4.2 Bij doelgroepers Klik voor dialoogscherm met permalink

Voor de zogenoemde doelgroepouders (traject naar werk, studie of inburgering) bestond er ook in 2012 nog geen maximum.

Voor 2013 en volgende jaren zijn er twee veranderingen:

1. Bij een doelgroep er wordt het maximale aantal uren opvang door de lengte van het traject bepaald. Per maand dat een traject loopt kan maximaal 230 uren opvang worden vergoed. Daarbij kijken we naar de feitelijke duur van een traject van startdatum tot einddatum. Dat zetten we om in hele maanden, afgerond naar boven.
2. Is sprake van een ouder met een partner en is een van beiden doelgroep er of zijn beiden dat, dan geldt dat de ouder die de minste uren werkt/doelgroep er is bepalend.

De zogenaamde doelgroep ouders (traject naar werk, studie of inburgering) worden in 2012 niet geraakt door deze koppeling omdat ze niet werken. Dat geldt ook voor de combinatie doelgroep ouder met een ouder die arbeid verricht. Er is in 2012 naast een doelgroep er geen minst werkende partner: er wordt niet getoetst aan de urenkoppeling.

Voor 2013 en volgende jaren zijn er twee veranderingen:

1. er moet wel rekening gehouden worden met een minst werkende partner (als die er is) én
2. bij een doelgroep er wordt het maximale aantal uren opvang door de lengte van het traject bepaald. Per maand dat een traject loopt kan maximaal 230 uren opvang worden genoten. Daarbij kijken we naar de feitelijke duur van een traject van startdatum tot einddatum. Dat zetten we om in hele maanden, afgerond naar boven.

Voorbeeld

Een traject loopt van 15 januari t/m 18 mei. Dat is 4 maanden plus enkele dagen: de lengte van het traject stellen we op 5 maanden: een maximaal recht van 5 maal 230 uren.

Bij einde van het traject loopt het recht niet – zoals bij werkloosheid – nog drie (tussen 2015 - 2017: zes) maanden door. Het einde van een traject is vaak minder onverwacht dan werkloosheid, zodat een ouder ook vaak beter kan anticiperen op de periode na het traject. De maximale 230 uur per maand die een doelgroep er maximaal aan opvang kan vragen biedt een doelgroep er tegenover iemand die arbeid verricht, maandelijks een ruimere mogelijkheid om te bufferen.

[Naar boven](#)

1.10.4.3 Urenberekening Klik voor dialoogscher met permalink

De urenberekening volgt twee stappen:

1. Hoeveel uren in het berekeningsjaar is er maximaal recht?
2. Zijn er meer uren afgenomen dan het maximale recht?

Soms is meteen duidelijk, dat het aantal uren lager is dan het maximale recht. Denk bijvoorbeeld aan de situatie dat het kind maar een dag naar de opvang gaat, terwijl de ouder fulltime werkt. Dan is het niet nodig om exact uit te rekenen wat het maximale recht is.

- **Let op:** naast de berekening van het jaarrecht, geldt ook het maximum van 230 per maand.

[Naar boven](#)

Berekening jaarrecht Klik voor dialoogscher met permalink

Samenloop arbeid en doelgroep er

Als bij iemand sprake is van samenloop door het tegelijk verrichten van arbeid en het zijn van doelgroeper, dan wordt uitgegaan van de situatie die het meeste recht oplevert (artikel 8a, derde lid van het Besluit). Dan zal doorgaans de doelgroep bepalend zijn. Er wordt dan 230 uren per maand opgebouwd voor de betreffende periode.

Voorbeeld

Iemand werkt van 1 januari tot en met 31 mei 100 per maand. Vanaf 1 april tot en met 31 december wordt ook een rechtgevendende opleiding gevolgd. Gedurende het hele jaar gaat het kind naar de dagopvang.

Vanaf 1 april tot en met 31 december (9 maanden), is deze persoon doelgroeper. Er wordt dus 9 maal 230 uur (= 2.070) opgebouwd. Daarnaast wordt voor de periode 1 januari tot en met 31 maart (3 maanden) nog 3 maal 140% van 100 (= 420) opgebouwd. Op jaarbasis bestaat dus maximaal recht op 2.490 uren KOT.

Toeslagpartner

Als de aanvrager een toeslagpartner heeft, geldt het aantal uren van degene die op jaarbasis het minste aantal uren heeft opgebouwd (artikel 8a, tweede lid van het Besluit). Wanneer sprake is van partnerschap telt het maximum aantal uren van de partner alleen mee voor de partnerperiode. Het maximum aantal uren van de aanvrager geldt voor het gehele jaar, dus inclusief partnerperiode.

Overigens betekent dit niet dat het altijd nodig is dat zowel bij de aanvrager als de toeslagpartner precies berekend wordt hoeveel uren er is gewerkt. Als duidelijk is dat een van beiden de minste uren opbouwt, is het niet nodig om ook bij de ander nog de uren te bepalen. Dit blijkt ook uit de [toelichting](#) op het Besluit. Dit is anders, wanneer slechts voor een deel van het jaar sprake is van partnerschap.

Voorbeeld

Een aanvrager werkt het hele jaar 150 uur per maand. De toeslagpartner is doelgroeper voor de periode 1 augustus tot en met 31 december. Het kind gaat het hele jaar naar de dagopvang.

Het maximale aantal uren voor de aanvrager is 2.520 (12 maal 140% van 150). Het maximale aantal uren voor de toeslagpartner is 1.150 (5 maal 230). Het aantal uren van de toeslagpartner is dus bepalend voor het recht op kinderopvangtoeslag.

Voorbeeld

Een aanvrager werkt het hele jaar 140 uur per maand. De toeslagpartner is partner voor de periode 1 september tot en met 31 december en werkt in dat jaar vanaf augustus 96 uren/maand. Als de aanvrager het hele jaar geen partner zou hebben, is het maximale aantal uren opvang bij bso op jaarbasis 1.176 (70% van 1.680).

Het totaal in het jaar aan opvanguren bso mag deze 1.176 dus niet overschrijden. Omdat er echter ook sprake is van een partner voor de periode september t/m met december, moet voor deze periode een aanvullende berekening gemaakt worden. Het maximale aantal uren gekoppeld aan de partner is 336 (5 maal 70% van 96). Het maximum voor de periode september tot en met december, de partnerperiode, is dus 336. Daarnaast blijft het jaarmaximum van de aanvrager gelden. Is er bijvoorbeeld in de periode sept-dec 176 uren gebruikt, dan blijven voor jan-sept 1000 uren over. Zijn er vanaf september 400 uren gebruikt dan worden deze gekort met 64 uren. Voor de periode t/m september blijft 840 (1176 - 336) over. Zijn er meer dan 1176 uren op jaarbasis gebruikt, dan moet worden nagegaan op welke periode gekort moet worden. Stappen voor de uitvoering:

1. Kijk of voor het deeljaar met partner teveel uren zijn geclaimd:

1. Nee, ga door naar 2.

2. Ja, verlaag de uren in het deeljaar dan naar het maximum voor het deeljaar en ga door na 3.

2. Kijk, of voor het gehele jaar teveel uren zijn geclaimd.

1. Nee, geen enkele correctie nodig

2. Ja, verlaag de uren naar het maximum van het jaar. Deze correctie mag in beide deeltjaren plaatsvinden, afhankelijk van wat het meest gunstig is voor de aanvrager.

3. Kijk, of het aantal uren over het hele jaar, minus de correctie van 1b, hoger is dan het jaarmaximum

1. Nee, geen nadere correctie nodig

2. Ja, verlaag nu de uren naar het maximum van het jaar. Deze correctie mag in beide deeltjaren plaatsvinden, afhankelijk van wat het meest gunstig is voor de aanvrager. Het kan dus zijn dat de uren in het deeltjaar nog verder verlaagd worden.

Wat betekent het voor de urenkoppeling als het kind naar school gaat?

Het maximum aantal uren opvang verschilt tussen dagopvang en buitenschoolse opvang. Voor de eerste geldt een percentage van 140% en voor de tweede een percentage van 70%. Bij gastouderopvang gelden dezelfde percentages afhankelijk van of het kind wel of niet naar school gaat. Wanneer in een berekeningsjaar een kind van beide opvangsoorten gebruik maakt, moet per periode (dagopvang of bso) bekeken worden hoeveel uren recht er wordt opgebouwd.

Voorbeeld

Een kind gaat tot en met augustus naar de dagopvang. De aanvrager werkt in deze periode 100 uur per maand. Vanaf september gaat het kind naar de buitenschoolse opvang. De aanvrager werkt in deze periode 150 uur per maand.

Over de maanden januari tot en met augustus wordt dus 1.120 uur opgebouwd (8 maal 140% van 100). Over de maanden september tot en met december is dit 420 (4 maal 70% van 150). Het maximale jaarrecht is dus 1.540.

Zou het kind in bovenstaand voorbeeld van mei tot september niet worden opgevangen, dan doet dit aan het berekende aantal uren niet af. Dat blijft 1.540. De factor 140% wordt toegepast zolang sprake is van dagopvang, dus tot het moment dat het kind naar school gaat.

[Naar boven](#)

Gebruik jaarrecht [Klik voor dialoogscherm met permalink](#)

Als berekend is wat het maximale aantal uren op jaarbasis is waarvoor recht kan bestaan op KOT, wordt dit vergeleken met het aangevraagde aantal uren. Als er voor meer uren is aangevraagd dan het maximale aantal uren, dan wordt het recht verlaagd tot dit maximum.

Deze berekening gebeurt op jaarbasis. Hierbij wordt niet meer gekeken naar in welke periode het maximale aantal uren is opgebouwd. Het kan dus zijn dat iemand wel recht heeft op KOT voor een bepaalde periode in het jaar, terwijl hij in die periode niet werkt en geen doelgroeper is, als hij in de periode in dat jaar dat hij wel werkt of doelgroeper is niet alle opgebouwde uren gebruikt.

Voorbeeld 1

Een kind gaat tot en met augustus naar de dagopvang. De aanvrager werkt in deze periode 100 uur per maand. Vanaf september gaat het kind naar de buitenschoolse opvang. De aanvrager werkt in deze periode 150 uur per maand. Over de maanden januari tot en met augustus wordt dus 1.120 uur opgebouwd (8 maal 140% van 100).

Over de maanden september tot en met december is dit 420 (4 maal 70% van 150). Het maximale jaarrecht is dus 1.540.

Tot en met augustus wordt 150u/mnd aan dagopvang afgenomen en vanaf september 85u/mnd bso. Totaal precies 1.540 uren. Geen correctie, hoewel in de dagopvangperiode per maand 10 uren teveel opvang valt te constateren, ten opzichte van de in die maanden verrichte arbeid. Dat wordt in dit geval netjes gecompenseerd door minder uren bso dan op basis van arbeid in die periode mogelijk zou zijn.

Voorbeeld 2

Iemand volgt een opleiding van 1 januari tot en met 30 september. Het maximaal aantal uren is dus 2.070 (9 maal 230).

Het kind gaat het gehele jaar 150 uur per maand naar de opvang. Op jaarbasis zijn dit dus 1.800 uren. Omdat dit lager is dan het maximaal aantal uren van 2.070 komen alle uren in aanmerking voor KOT. Dat de ouder van 1 oktober tot en met 31 december geen doelgroeper meer is en dus geen uren meer opbouwt maakt niet uit.

Wanneer gecorrigeerd wordt omdat er voor meer uren is aangevraagd dan waarop recht bestaat, wordt gekort op de uren met het laagste uurtarief. Verder wordt het aantal uren naar boven afgerond.

Let op!

De berekening gebeurt per berekeningsjaar. Wanneer in een jaar minder uren opvang plaatsvindt dan maximaal mogelijk, dan vervallen die niet gebruikte uren. Deze kunnen niet meegenomen worden naar een volgend berekeningsjaar.

Het maximaal aantal uren van 230 per maand blijft wel staan. Wanneer in een maand meer dan 230 uur aan kinderopvang wordt afgenomen, wordt dus maximaal 230 uur vergoed. Een teveel aan uren dat in zo'n afgetopte maand is afgenomen kan niet aan andere maanden worden toegerekend, als in die andere maanden minder dan 230 uur wordt afgenomen.

Beperking terugwerkende kracht (vanaf 2014)

Vanaf 2014 is in [artikel 1.3](#) Wko een beperking opgenomen in de mogelijkheid om met terugwerkende kracht aan te vragen. Er bestaat pas recht vanaf de eerste dag van de kalendermaand die drie kalendermaanden is gelegen voor de datum van aanvraag. De opvang die vóór die drie maanden plaats heeft gevonden, wordt dus niet meegenomen voor de berekening van de KOT. De beperking is niet van het kind afhankelijk, maar gekoppeld aan de aanvraag. Er kan dus later een kind worden toegevoegd met een grotere terugwerkende kracht dan drie maanden – tot maximaal de uiterste begindatum op basis van de datum van indiening van de aanvraag. Zie ook [bijlage 2](#) bij dit hoofdstuk.

De beperking in de terugwerkende kracht heeft ook geen gevolgen voor het aantal gewerkte uren dat meetelt bij de berekening van de kinderopvangtoeslag.

Voorbeeld

Iemand werkt het hele jaar 130 uur per maand en het kind gaat het hele jaar 100 per maand naar de buitenschoolse opvang. De aanvraag KOT wordt pas op 5 juni gedaan.

Het maximale uren op jaarbasis is dus 1.092 (12 maal 70% van 130). Het totale aantal afgenomen uren is 1.200 (12 maal 100). Bij een tijdige aanvraag zou het aantal uren dus worden vastgesteld op het maximum van 1.092.

Omdat de aanvraag KOT echter pas op 5 juni is gedaan, telt de opvang van voor 1 maart niet mee. Het aantal afgenomen uren wordt dus 1.000 (10 maal 100). Omdat dit lager is dan het maximum van 1.092 worden al deze 1000 uren meegenomen voor de berekening van de KOT.

Wanneer een kind is vergeten mee te nemen in de aanvraag, dan kan de burger dat kind nog toevoegen op een veel latere datum (b.v. december) maar in dit geval dus niet verder dan met een ingangsdatum van 1 maart (ook al liep de opvang al vanaf 1 januari).

Overgang naar de basisschool

Wanneer tussen dagopvang en de start van de bso het kind een aantal maanden zonder opvang zit, dan begint de uren-toetsing met 70% op het moment dat de school start. De gewerkte uren tot dat moment houden de dagopvang-toets van 140%.

Voor de kosten vóór 2012 zie [bijlage 7](#).

[Naar boven](#)

1.10.4.4 Arbeidstijd Klik voor dialoogscherm met permalink

Loondienst

De gewerkte uren moeten, desgevraagd, aannemelijk worden gemaakt. Bij dienstbetrekkingen wordt in eerste instantie uitgegaan van de contracturen. Er wordt niet gecontroleerd of iemand ook al deze uren heeft gewerkt. Werkt iemand meer én worden deze uren verloond, dan tellen deze uren mee bovenop de contracturen. Reistijd telt niet mee. De reistijd is immers al meegenomen in het percentage van 140% en 70%.

Ondernemers en zzp-ers

Bij ondernemers en zzp-ers is het aannemelijk maken van de arbeidsuren lastiger. Er is immers geen arbeidscontract waarin de werkuren zijn vastgelegd. Er moet dan dus gekeken worden naar andere bewijsmiddelen. Heeft de inspecteur de zelfstandigenaftrek voor de inkomstenbelasting (art 3.76 wet IB 2001) geaccepteerd, dan gaan wij er van uit dat in ieder geval 1.225 uren is gewerkt in dat jaar. Ook kunnen er documenten zijn waaruit de gewerkte uren blijken, bijvoorbeeld facturen met daarin arbeidsuren of gewoon de agenda van de ondernemer/zzp-er. Ook andere elementen dan een concrete urenverantwoording kunnen meegenomen worden. De aard van de onderneming en de omzet kunnen bijvoorbeeld een indicatie zijn. Bij een winkelier met een winkel die zes dagen per week open is, is al snel aannemelijk dat deze ook deze zes dagen aan het werk is.

M.n. bij iemand die, anders dan in loondienst, werkzaam is in de onderneming van de partner, is het bewijs voor de gewerkte uren soms lastig. Wordt de meewerkaftrek in de IB geclaimd, dan volgt B/T die uren. Zie ook [1.9.1.5](#). Is er geen meewerkaftrek in de IB dan moet de partner een urenregistratie overleggen of op andere objectief verifieerbare wijze de gewerkte uren aantonen. Dat dit niet altijd eenvoudig is blijkt uit de uitspraak van de Afdeling van 29 november 2017: [ECLI:NL:RVS:2017:3264](#). Het bewijs dat B/T vraagt ging verder dan de toets die de inspecteur IB aanlegt.

Wachturen zijn problematisch. Wachturen leiden soms – of altijd – tot feitelijke arbeid. Gedurende een aantal uren per maand (b.v. in het weekend of 's avonds) is iemand oproepbaar. In hoeverre tellen deze uren mee? Aandachtspunten voor de beoordeling van dergelijke uren zijn:

- wordt er voor die uren betaald (ook als er geen oproep volgt)? Bij betaling tellen ze mee.
- wachturen om iemand (mogelijk) te vervangen kunnen anders worden benaderd dan standby-uren;
- is er een noodzaak om per direct te werken of weet iemand het een dag (of langer) van te voren.
- Wachturen waarbij iemand “op de zaak” moet zijn (b.v. brandweerman op de kazerne) gelden als gewerkte uren.

Reistijd: ook voor een ondernemer of zzp-er geldt dat reistijd naar de (vaste) werkplek niet als gewerkte uren voor de kinderopvangtoeslag worden meegenomen. Andere reistijd, b.v. om klanten te bezoeken, geldt wel als arbeidstijd. Bij iemand in loondienst zullen deze uren doorgaans ook gewoon betaald worden.

Opleidingsuren: voor een ondernemer of zzp-er gelden deze als gewerkte uren als de opleiding in lijn van de activiteiten van de onderneming ligt. De kosten ervan kunnen immers ook in aftrek van de winst worden gebracht. Ligt de opleiding te ver van de activiteiten van de onderneming en kunnen de kosten niet in aftrek worden gebracht, dan tellen die uren niet mee. Wanneer zo'n opleiding kwalificeert onder het studentenartikel (art. 1.6, eerste lid, letter j) dan is de belanghebbende een doelgroep en geldt voor hem een maximum aantal van 230 uren per maand.

[Naar boven](#)

Werkeloosheid [Klik voor dialoogscherm met permalink](#)

Bij werkeloosheid (vrijwillig of onvrijwillig) behoudt de ouder nog drie maanden ([artikel 1.6](#), lid 5, Wko) dezelfde aanspraak op kinderopvangtoeslag als die, voorafgaande aan de werkeloosheid. Deze uitlooptermijn eindigt niet bij het einde van het berekeningsjaar. Is iemand bijvoorbeeld werkloos per 1 december, dan blijft er recht bestaan voor december van dat jaar en januari en februari van het volgende jaar. Bij eindigt de termijn ook niet. Betreft het echter migratie naar een niet-lidstaat, dan bestaat er geen recht meer omdat de ouder (of partner) niet meer in een rechtgevend land woont.

Op grond van [het zevende lid was de termijn in 2015 en 2016 zes maanden](#) voor degenen die in die berekeningsjaren werkloos werden. Vanaf 2017 is het [zevende lid](#) aangepast en wordt de termijn bij Besluit geregeld. Voor 2017 stelt [artikel 9](#) van het Besluit kinderopvangtoeslag de termijn opnieuw vast op zes maanden. In het Besluit is voor 2018 geen termijnverlenging opgenomen. Daardoor wordt de termijn weer de wettelijke drie maanden. Vanaf 2019 gaan we weer uit van drie maanden (tenzij anders aangegeven).

Bij iemand die onbetaald verlof neemt is de vraag of er ook dan sprake is van de uitlooptermijn. De tekst van de wet “de ouder verricht niet langer arbeid als bedoeld in [artikel 1.6](#), eerste lid, onder a of b” zou daar aanleiding toe kunnen geven. Die tekst hebben we vanaf 2013. In 2012 was deze: “indien een ouder of partner wegens werkloosheid niet langer arbeid als bedoeld in [artikel 1.6](#), eerste lid, onderdeel a of b, van de wet verricht”. Hij lijkt in 2013 dus wat ruimer geworden, “wegens werkloosheid” staat er immers niet meer in. In de toelichting is echter opgenomen: “In het huidige [artikel 8a](#) (= Besluit: red) is reeds een koppeling van de kinderopvangtoeslag aan gewerkte uren, een maximum voor alle opvangsoorten gezamenlijk en een termijn van drie maanden bij werkloosheid opgenomen. [Artikel 8a](#) is opnieuw geformuleerd, waarbij deze elementen behouden blijven (in het eerste lid, onderdeel a, en onderdeel b, eerste en tweede subonderdeel, en in het vierde lid van artikel 8a). Wel is voor de formulering in het vierde lid van de termijn van drie maanden bij werkloosheid aangesloten bij hetgeen daarover is opgenomen in [artikel 1.6](#), vijfde lid, van de Wko. Dit laatste leidt overigens niet tot een inhoudelijke wijziging.” Conclusie: bij het opnemen van onbetaald verlof geldt de uitlooptermijn niet.

Let op!

Wanneer er geen aanspraak (of recht) bestaat voorafgaande aan het moment van werkloos worden dan is er ook geen uitlooptermijn (Zie: [ECLI:NL:RVS:2019:1250](#)). Wanneer tijdens de uitlooptermijn de toeslag stop wordt gezet blijft er (mogelijk) een deel van het aantal opvanguren waarop (door de arbeidskoppeling) recht bestaat, over. De toeslag kan later in het jaar eventueel weer worden hervat, als er weer opvang is.

Er bestaat gewoon recht op de uitlooptermijn wanneer iemand voorafgaande aan het stoppen met werken nog (betaald) verlof opneemt. Niet het moment waarop de burger met verlof gaat, maar het moment van einde arbeidscontract bepaalt de aanvang van de uitlooptermijn.

Gedurende de uitlooptermijn behoudt de ouder dezelfde aanspraak. Heeft iemand een vast aantal gewerkte uren, bijv. 32 uur per week, dan is duidelijk wat voor de uitlooptermijn geldt, namelijk ook deze 32 uur per week.

De vraag is hoe de uren voor de uitlooptermijn moeten worden berekend als er sprake is van wisselende uren, bijvoorbeeld bij een flexcontract. Staan de uren niet vast, b.v. bij een nul-uren contract of bij een flexcontract dan kijkt B/T terug naar de werkelijk gewerkte uren: in beginsel kijken we eenvoudshalve een maand terug. Bij een gunstiger uitkomst voor de burger kijken we meer maanden terug: tot maximaal zes maanden (de termijn die het UWV hanteert bij het bepalen van de WW-uitkering). Zie ook de uitspraak van de rechtbank Overijssel van 6 december 2018: [ECLI:NL:RBOVE:2018:4686](#). Stopt een ondernemer of zzp-er met werken, dan geldt hetzelfde. Alleen speelt dan weer het probleem dat voor een ondernemer of zzp-er de gewerkte uren vaak lastiger vast te stellen zijn.

Er wordt gekeken naar het aantal uren in de maand (of maanden) voorafgaand aan het werkloos worden.

Voorbeeld

Een ouder begint op 15 februari aan een baan voor 20 uur per week. Na twee weken zegt hij per 28 februari zijn baan op. De uitlooptermijn begint dan op 1 maart. Omdat de ouder in de maand voorafgaand aan 1 maart 40 (2 x 20) uren heeft gewerkt, geldt een uitlooptermijn van maart tot en met mei voor 40 uur per maand.

Let op!

Artikel 1.6, vijfde lid, Wko heeft het over het beëindigen van arbeid. Daar is geen sprake van als iemand binnen een flexcontract tijdelijk minder werkt. Dit geldt ook voor een ondernemer of zzp-er die (tijdelijk) minder werkt. Wel is sprake van het beëindigen van arbeid, wanneer iemand twee banen heeft en stopt met één van beide. De arbeid van die ene baan is dan beëindigd. De uitloop bij werkloos worden geldt dus per baan. Iemand met twee (deeltijd)banen kan in één ervan werkloos worden. Dan geldt bij die baan ook de bewuste uitlooptermijn van drie maanden. Volledig stoppen met alle arbeid is dus geen voorwaarde voor het starten van de uitlooptermijn. In feite gaat de uitlooptermijn dus ook bij deeltijd-WW lopen, wanneer het aantal uren in het contract wordt verminderd. De arbeid is dan immers voor een gedeelte (definitief) beëindigd. Bij flexcontracten is deeltijd-WW gewoonlijk niet aan de orde, maar is sprake van tijdelijk minder werken.

De drie maanden regel wil overigens niet zeggen dat drie maanden na werkloos worden de kinderopvangtoeslag altijd zou moeten eindigen. De uitlooptermijn ziet namelijk alleen op het opbouwen van gewerkte uren. Neemt een ouder minder uren af, dan mag op basis van de gewerkte uren, dan mogen de gespaarde uren op een ander moment binnen het berekeningsjaar worden ingezet, dus ook na afloop van de uitlooptermijn.

Bij overlijden kan er geen sprake zijn van een uitlooptermijn. Deze termijn is persoonsgebonden. Als de burger er niet meer is, is er ook geen uitlooptermijn (meer).

Voorbeeld (2015-2017: zes maanden uitloop)

A heeft kinderopvangtoeslag (dagopvang) voor 20 uren per week. Hij werkt er ook 20. Hij zou recht hebben op 20 maal 140% ofwel 28 uren per week. Als A werkloos wordt op 1 april dan loopt zijn urenaanspraak op basis van 20 werkuren nog tot oktober door. A laat de opvang doorlopen tot 31 december. Hij heeft recht op 9 maanden van 28 uren per week wat neer komt op 1.092 uren. Hij gebruikte er 52 maal 20, ofwel op jaarbasis: 1.040. Dus heeft A – ondanks slechts drie maanden werken – in dit geval toch het hele jaar recht op kinderopvangtoeslag over de 20 uur daadwerkelijke opvang/week die hij betaalt.

In de wet tot en met 2014 werd enkel gesproken over de ouder die werkloos wordt. Met die ouder wordt ook de partner bedoeld. SZW heeft de wet 2015 op dit punt nog verduidelijkt.

[Naar boven](#)

Werkloos en werkhervatting binnen drie maanden [Klik voor dialoogscherm met permalink](#)

Het kan zijn dat iemand binnen de uitlooptermijn aan een nieuwe baan begint. Dit betekent niet dat de uitlooptermijn op dat moment eindigt. De uitlooptermijn blijft gewoon doorlopen. De uren van de uitlooptermijn en van de nieuwe baan worden dan niet bij elkaar opgeteld, maar het hoogste aantal uren van de driemaandstermijn of van de nieuwe werkzaamheden geldt. De uitlooptermijn is immers bedoeld om de ouder in de gelegenheid te stellen een nieuwe baan te vinden. Vindt een ouder een baan met minder uren, dan mag de ouder de extra uren van de uitlooptermijn gebruiken om een baan met evenveel uren als voorheen te vinden. Eindigen de nieuwe werkzaamheden, dan start een nieuwe uitlooptermijn van drie maanden. Deze kan samenvallen met een eerdere uitlooptermijn. Ook dan geldt dat de uitlooptermijn met het hoogste aantal uren bepalend is.

Voorbeeld

Iemand met 36 contracturen per week wordt werkeloos per 1 januari. Die uren (36 per week, dus 156 per maand) lopen nu nog drie maanden door (tot 1 april). Aan het einde van de eerste maand, dus in de laatste week van januari, werkt deze persoon weer één week, te weten 32 uren. Per 1 februari is deze persoon opnieuw werkloos. De oorspronkelijke uitlooptermijn loopt na die week nog gewoon door, maar er start ook een nieuwe uitlooptermijn en dan tot 1 mei. Voor de kinderopvangtoeslag geldt dan voor de maand januari de uitlooptermijn (156). De gewerkte uren (32) zijn immers lager. Voor februari en maart is sprake van samenloop van twee uitlooptermijnen (156 en 32). Dan geldt de hoogste uitlooptermijn. Voor april geldt alleen nog de nieuwste uitlooptermijn van 32 per maand.

[Naar boven](#)

Ziekte, zwangerschapsverlof en werkeloosheid [Klik voor dialoogscherf met permalink](#)

Wordt iemand in loondienst ziek, dan blijft het arbeidscontract gewoon in stand en blijft de werknemer ook gewoon loon ontvangen. Hoewel er feitelijk geen arbeid meer wordt verricht, loopt het recht op kinderopvangtoeslag gewoon door. Er is nog wel sprake van inkomen box 1 (als bewijs voor het feit dat er arbeid wordt verricht). Bij ziekte eindigt in de meeste gevallen het arbeidscontract na twee jaar ziekte. Dat is het moment dat de uitlooptermijn begint. Overigens zal bij het einde van het arbeidscontract bij ziekte, de ouder mogelijk een WIA-uitkering krijgen. Dit betekent dat de ouder dan doelgroeper wordt, als hij ook deelneemt aan een traject naar werk.

Bij tijdelijke contracten kan het voorkomen dat tijdens zwangerschaps- of bevallingsverlof het contract eindigt. Of dat gedurende de uitlooptermijn een zwangerschapsperiode begint. Dat roept de vraag op hoe het zit als sprake is van samenloop tussen zwangerschapsverlof en de drie maanden uitloop bij werkloosheid. In 2018 heeft de rechter overwogen, dat als sprake is van een dergelijke samenloop de (aanstaande) moeder geen effectief gebruik kan maken van de uitlooptermijn om een nieuwe baan te vinden en dat dit in strijd is met het VN-vrouwenverdrag. Daarom heeft de rechter geoordeeld dat de uitlooptermijn wordt opgeschort voor de periode van de samenloop. Zie Rb Overijssel, 6 december 2018, nr. ZWO 17/1886, [ECLI:NL:RBOVE:2018:4686](#). Tegen deze uitspraak is B/T na overleg met SZW, niet in hoger beroep gegaan. In overleg met SZW is afgesproken dat deze uitspraak zo uitgelegd moet worden, dat de uitlooptermijn gedurende de samenloop niet wordt opgeschort, maar dat de uitlooptermijn wordt verlengd met de periode van de samenloop. Anders zou het kind tijdens de zwangerschapsperiode niet naar de opvang kunnen en afloop van het bevallingsverlof wel weer. Per 2021 is deze lijn gecodificeerd door een aanpassing van artikel 1.6, vijfde lid, Wko.

[Naar boven](#)

Deeltijd WW, ouderschapsverlof, levensloopverlof, onbetaald verlof [Klik voor dialoogscherf met permalink](#)

Bij de urenkoppeling wordt uitgegaan van de contracturen. Dat betekent dat het opnemen van (betaalde) vakantie geen invloed heeft op het recht op kinderopvangtoeslag. Datzelfde geldt ook bij ouderschapsverlof: dat heeft geen invloed op de gewerkte uren voor de urenkoppeling. Datzelfde principe speelt ook aan bij

levensloopverlof. Dat is anders bij onbetaald verlof: dan is geen sprake meer van arbeid waarvoor inkomen wordt genoten. Bij deeltijd-WW lopen de contracturen nog drie maanden door. Zie ook [1.9.1.2](#).

Een aantal andere voorbeelden van de urenkoppeling staan in [bijlage 8](#).

[Naar boven](#)

[Naar boven](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Inhoud Handboek Toeslagen](#)
  - [31.00.00 Kinderopvangtoeslag](#)
    - [1 Kinderopvangtoeslag](#)
      - [1.1 Inleiding met historisch overzicht](#)
      - [1.2 Achtergrond](#)
      - [1.3 Gebruikte afkortingen](#)
      - [1.4 Kinderopvang](#)
        - [1.4.1 Inleiding](#)
        - [1.4.2 Soorten kinderopvang](#)
          - [1.4.2.1 Kindercentrum](#)
            - [Dagopvang](#)
            - [Buitenschoolse opvang](#)
            - [Dagopvang, bso of einde kinderopvang](#)
          - [1.4.2.2 Gastouderopvang](#)
          - [1.4.2.3 Uitzonderingen kinderopvang](#)
      - [1.5 Voorwaarden recht op kinderopvangtoeslag](#)
        - [1.5.1 Voorwaarden persoonlijke situatie:](#)
        - [1.5.2 Arbeidseis](#)
          - [1.5.2.1 Inkomsten uit werk](#)
          - [1.5.2.2 Geen werk en toch recht op kinderopvangtoeslag](#)
          - [1.5.2.3 Mogelijke alternatieven bij geen recht kinderopvangtoeslag](#)
      - [1.6 De aanvrager en/of partner](#)
        - [1.6.1 Verblijfstatus](#)
          - [1.6.1.1 Vreemdelingen](#)
          - [1.6.1.2 Werken bij een internationale organisatie](#)
        - [1.6.2 De \(pleeg\)ouder](#)
          - [1.6.2.1 Bloed- of aanverwant](#)
          - [1.6.2.2 Pleegouder](#)
          - [1.6.2.3 Minderjarige ouder](#)
        - [1.6.3 Partner](#)
          - [1.6.3.1 Inkomen van het huishouden](#)
          - [1.6.3.2 Wijzigend partnerschap](#)
        - [1.6.4 Gevolgen scheiding](#)
          - [1.6.4.1 Kind behoort tot twee huishoudens](#)
          - [1.6.4.2 Bewijs dat het kind tot twee huishoudens behoort](#)
      - [1.7 De kinderopvang is geregistreerd](#)
        - [1.7.1 Inleiding](#)
        - [1.7.2 Landelijk register kinderopvang](#)
        - [1.7.3 Een invalgastouder](#)
        - [1.7.4 De-registratie](#)
          - [1.7.4.1 Buitenlandse instellingen](#)
        - [1.7.5 Contract met houder van de opvangorganisatie](#)
      - [1.8 De ouder betaalt de kosten kinderopvang](#)
        - [1.8.1 Betaalde kosten kinderopvang](#)

- [1.8.2 Toetsing aanvraag](#)
- [1.8.3 Bewijzen van betaling](#)
- [1.8.4 Gevolgen niet betalen](#)
- [1.8.5 Geen jaaropgave kinderopvang](#)
- [1.8.6 Schenken van de eigen bijdrage](#)
- [1.8.7 Andere situaties van betaling eigen bijdrage](#)
- [1.8.8 Tijdstip betaling](#)
  - [1.8.8.1 Betalingsregeling](#)
  - [1.8.8.2 Betaling bij gastouderopvang](#)
- [1.9 Doelgroepen kinderopvangtoeslag](#)
  - [1.9.1 Werken](#)
    - [1.9.1.1 Tegenwoordige arbeid verrichten](#)
    - [1.9.1.2 \(Tijdelijk\) niet werken, toch kot](#)
    - [1.9.1.3 Re-integreren via de werkgever](#)
    - [1.9.1.4 Inkomen in de zin van de inkomstenbelasting](#)
    - [1.9.1.5 Meewerken in de onderneming van de partner](#)
    - [1.9.1.6 Inkomen nul, toch kot](#)
  - [1.9.2 Werkzoekenden](#)
    - [1.9.2.1 Re-integratie via gemeente](#)
    - [1.9.2.2 Re-integratie via WW en UWV](#)
    - [1.9.2.3 Re-integratie via werkgever](#)
    - [1.9.2.4 Overigen](#)
      - [Inburgeraars](#)
      - [Minderjarige moeders](#)
      - [Studenten](#)
    - [1.9.2.5 Wlz \(AWBZ\)-gerechtigden](#)
    - [1.9.2.6 Buitenland situaties](#)
- [1.10 Hoogte van de kinderopvangtoeslag](#)
  - [1.10.1 Criteria hoogte kinderopvangtoeslag](#)
  - [1.10.2 Toetsingsinkomen](#)
  - [1.10.3 De kosten van kinderopvang](#)
    - [1.10.3.1 Kosten](#)
    - [1.10.3.2 Kosten kinderopvang en acties](#)
    - [1.10.3.3 Inschrijf- en begeleidingskosten](#)
    - [1.10.3.4 Andere kosten](#)
    - [1.10.3.5 Aantal kinderen](#)
    - [1.10.3.6 Aantal uren](#)
      - [Declarabele uren kinderopvang](#)
      - [Berekeningsjaar](#)
      - [Ingangsdatum](#)
      - [Opzegtermijn](#)
    - [1.10.3.7 De uurprijs](#)
    - [1.10.3.8 Maximum uurtarief voor de kinderopvangtoeslag](#)
    - [1.10.3.9 Kosten kinderopvang en verschillen in uurprijzen](#)
  - [1.10.4 Urenkoppeling](#)
    - [1.10.4.1 Bij arbeid](#)
    - [1.10.4.2 Bij doelgroepers](#)
    - [1.10.4.3 Urenberekening](#)
      - [Berekening jaarrecht](#)
      - [Gebruik jaarrecht](#)
    - [1.10.4.4 Arbeidstijd](#)
      - [Werkeloosheid](#)
      - [Werkeloos en werkhervatting binnen drie maanden](#)
      - [Ziekte, zwangerschapsverlof en werkeloosheid](#)

- [Deeltijd WW, ouderschapsverlof, levensloopverlof, onbetaald verlof](#)
- [2 Bijlage 1: Geschiedenis op hoofdlijnen en schematisch](#)
- [3 Bijlage 2: Kinderopvang en de Awir](#)
- [4 Bijlage 3: Contract/Rechtshandeling](#)
- [5 Bijlage 4: Eisen digitale contracten](#)
- [6 Bijlage 5: Vereenvoudigde procedure buitenlandse kindercentra t/m 2013](#)
- [7 Bijlage 6: verschillen gastouderopvang en kindercentrum t/m 2009](#)
- [8 Bijlage 7: uren en kosten tot 2012](#)
- [9 Bijlage 8: \(meer\) voorbeelden urenkoppeling](#)
- [10 Bijlage 9: Vier rekenvoorbeelden \(2015\)](#)
- [11 Bijlage 10: De regeling dienstverlener aan huis](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

Handboek Toeslagen (HTS)

[Naar tekstnavigatie](#)

[Belastingnet](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Handboek Toeslagen](#)
- [31.00.00 - Kinderopvangtoeslag](#)
- 1 Kinderopvangtoeslag

[Naar tekstnavigatie](#)

Direct naar:

- [de inhoud van deze pagina](#)
- [de inhoudsopgave van deze pagina](#)
- [de algemene informatie Handboek Toeslagen](#)
- [zoeken](#)
- [het kruimelpad](#)

31.00.00 Kinderopvangtoeslag

2Bijlage 1: Geschiedenis op hoofdlijnen en schematisch

 Klik voor dialoogscherm met permalink

Geschiedenis op hoofdlijnen

Sinds 2005 kennen we een tegemoetkoming voor kinderopvangkosten. Naast de tegemoetkoming werd ook de kwaliteit van de kinderopvang geregeld. De bedoeling van de wet was, om voor ouders en andere verzorgers de combinatie van arbeid en zorg voor de kinderen te vergemakkelijken en de toegankelijkheid van de kinderopvang te vergroten.

De kosten werden verdeeld over drie partijen:

- de overheid (tegemoetkoming)
- de werkgever (werkgeversbijdrage)
- de ouders zelf (eigen bijdrage)

In 2006 doet de zorg- en huurtoeslag haar intrede. Voor die wetten is de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir) in het leven geroepen. Ook de Wet kinderopvang (Wko) valt dan onder de Awir. De uitvoering wordt daarbij van de inspecteur overgedragen aan Belastingdienst/Toeslagen.

Rijk betaalt werkgeversbijdrage

Een jaar later, in 2007, betaalt het Rijk de werkgeversbijdrage. Betalen de werkgevers dan helemaal niets meer? Sindsdien betalen werkgevers hun deel (eerst) door een opslag op de WW-premie, met ingang van 2014 door een opslag op de WAO/IVA/WGA premie. Zie [art. 1.10 Wko](#) dat verwijst naar [art. 36 Wfsv](#).

Gemeenten en UWV betalen voor niet werkenden nog wel een substituut (werkgevers) bijdrage (1/6 voor alleenstaande, 1/3 bij partners). De gemeente/het UWV was niet verplicht voor alle kinderopvang een vergoeding te verstrekken. Alleen voor kinderopvang die echt nodig is voor een traject, of voor inburgering. Ook is de tegemoetkoming van de gemeente niet zonder meer voor een heel kalenderjaar. Het kan voor een deel van het jaar zijn, of voor een deel van de week (b.v. wanneer de scholing dat vereist). In het t/m 2012 geldende [artikel 1.22 Wko](#) stond het begrip “voor zover”. Daardoor kon de gemeente de tegemoetkoming alleen laten gelden voor de periode dat een aanvrager of zijn partner tot de gemeentelijke doelgroep behoort. Gaat een ouder weer werken, dan ontvangt de ouder vanaf dat moment van het Rijk de (doorgesluisde) bijdrage van de werkgever in de kosten van kinderopvang als extra tegemoetkoming.

Wijzigingen om misbruik te voorkomen

In 2010 scherpt de overheid de wet aan om het kinderopvangstelsel betaalbaar en toegankelijk te houden.

De meeste wijzigingen slaan op de gastouderopvang. De overheid probeert zo misbruik en verkeerd (“oneigenlijk”) gebruik van deze toeslag te voorkomen.

Ook een belangrijke wijziging in dat jaar: een maximum aantal uren waarvoor ouders een tegemoetkoming in de kosten kunnen vragen.

Per 1 augustus 2010 zijn er aan de wet kwaliteitseisen voor peuterspeelzalen toegevoegd. Ook past de wetgever dan de naam van de wet en de nummering van de wetsartikelen aan. Dat komt er vooral op neer dat er voor wetsartikelen die met Toeslagen te maken hebben een ‘1’ komt te staan.

Per 2012 is het aantal uren kinderopvang waarvoor ouders kinderopvangtoeslag kunnen vragen afhankelijk van hoeveel uren ze werken.

Rijk betaalt werkgeversbijdrage doelgroepers

Tot slot verandert er in 2013 nog wat voor [doelgroepers](#). Ouders uit deze groep krijgen tot die tijd een zogenaamde werkgeversbijdrage. Waarom een ‘zogenaamde’? Omdat ze niet echt een werkgeversbijdrage kunnen krijgen omdat ze werkeloos zijn. Gemeenten en het UWV betalen daarom tot 2013 die bijdrage als een soort van werkgever. Vanaf 2013 betaalt het Rijk die bijdrage.

Tot en met 2012 betaalt het Rijk bij werkenden minimaal een zesde (twee werkende partners: een derde) van de kosten kinderopvang als zogenaamde werkgeversbijdrage. Dit is een inkomensafhankelijke bijdrage (art. 1.8 Wko). Per 2013 is deze bijdrage integraal onderdeel geworden van de kinderopvangtoeslag en is de kinderopvangtoeslag volledig inkomensafhankelijk geworden. Tot en met 2012 kon een aanvrager een miljoen of meer verdienen en deze kreeg voor het eerste kind toch minimaal een derde van de kosten kinderopvang vergoed. Vanaf 2017 is dat opnieuw het geval. In 2013 was bij een eerste kind de kinderopvangtoeslag vanaf een gezamenlijk toetsingsinkomen van € 118.189 nihil. In 2014 was bij een inkomen van € 103.574 (2015: € 105.594) en hoger de minimale bijdrage voor het eerste kind 18%. Dat werd in 2016 23,8% bij een inkomen van € 177.403 en hoger.

Jaaroverzicht 2005 - 2019 Klik voor dialoogscherm met permalink

In dit overzicht staat hoe de Kinderopvangtoeslag vanaf 2005 jaarlijks is aangepast.

Jaar Aanpassing

2005 Start Wet kinderopvang(Wko). Ouders kunnen een tegemoetkoming kinderopvang aanvragen.

Wko valt onder Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir).

2006

De tegemoetkoming kinderopvang heet voortaan Kinderopvangtoeslag.

2007 De werkgeversbijdrage voor kosten kinderopvang wordt door het Rijk betaald.

Jaar Aanpassing

2008 Geen wijzigingen.

2009 Geen wijzigingen.

Strengere regels voor gastouderopvang om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen.

Controle via GGD.

Bij gastouderopvang wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen dagopvang en buitenschoolse opvang.

Verplichte registratie voor kinderopvanginstellingen (kinderopvangcentra, gastouderbureaus en gastouders) in Landelijk Register Kinderopvang (LRK).

2010

Maximum opvanguren: 230 uur per kind per maand per opvangsoort (kindercentrum of gastouderopvang).

Per 1 augustus 2010 zijn er aan de wet kwaliteitseisen voor peuterspeelzalen toegevoegd.

De naam van de Wet kinderopvang wijzigt in de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen.

Citeertitel wordt Wkcp

Tot en met het toeslagjaar 2011 wordt voor de kinderopvangtoeslag geen rekening gehouden met het partnerschap in de maand waarin dit partnerschap beëindigd werd.

2011

Maximaal aantal opvanguren :230 uur per kind per soort kinderopvang (kindercentrum of gastouderopvang).

Jaar Aanpassing

De aanvraag kinderopvangtoeslag vanaf 2012 kreeg een maximale terugwerkende kracht van een kalendermaand. Bij brief aan de Tweede Kamer van 29 maart 2013 accepteert de Minister van Sociale Zaken voor de kinderopvangtoeslag alsnog dezelfde regeling als bij de overige toeslagen. De beperking van de terugwerkende kracht komt voor 2012 en 2013 te vervallen.

Met de komst van TVS in 2012 is het beëindigen van het partnerschap gelijk getrokken met de andere toeslagen.

Het aantal uren kinderopvang waarvoor kinderopvangtoeslag kan worden gevraagd, wordt gekoppeld aan het aantal uren arbeid van de minst werkende ouder. 140% voor dagopvang en 70% voor buitenschoolse opvang. Dit geldt niet voor doelgroepers, die kunnen uitgaan van het aantal opvanguren in het contract met een maximum van 230 uur per kind per maand.

2012 Maximum opvanguren: 230 uur per kind per maand voor alle opvangsoorten samen.

Geen werk meer? Dan nog 3 maanden recht op kinderopvangtoeslag vanaf de eerste dag zonder werk voor hetzelfde aantal uren als toen men werkte. Daarna stopzetten (rekening houden met gespaarde uren) of als men doelgroeper wordt maximaal 230 uur per kind per maand.

WWIK vervalt: kunstenaars vallen niet meer onder de doelgroepers en kunnen geen kinderopvangtoeslag meer krijgen (in de praktijk pas jaar later geëffectueerd)

Gastouders kunnen alleen kinderopvangtoeslag voor zichzelf aanvragen als ze naast de inkomsten uit gastouderopvang nog ander inkomen hebben.

Landelijk Register Kinderopvang wijzigt in Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen (LRKP). Voor kinderopvang die via geregistreerde peuterspeelzalen wordt aangeboden is kinderopvangtoeslag mogelijk.

De “werkgeversbijdrage” die gemeenten en Uvv betalen aan doelgroepers wordt onderdeel van de kinderopvangtoeslag van het Rijk.

2013 Geen kinderopvangtoeslag meer voor het kind met de meeste opvanguren (eerste kind) bij een (gezamenlijk) toetsingsinkomen boven de € 118.000.

Alleen recht op kinderopvangtoeslag gedurende de doelgroepperiode (rekening houden met gespaarde uren).

Jaar Aanpassing

Kinderopvangtoeslag aanvragen met terugwerkende kracht is beperkt tot 3 maanden (maand van aanvraag en max 3 maanden daarvoor).

2014 Ouders met een (gezamenlijk) toetsingsinkomen van € 47.812 of meer krijgen een hogere bijdrage voor het kind met de meeste opvanguren (eerste kind).

Weer 18% kinderopvangtoeslag voor kind met de meeste opvanguren (eerste kind) bij een (gezamenlijk) toetsingsinkomen vanaf € 103.574.

Wie stopt met werken , kan nog 6 maanden kinderopvangtoeslag krijgen. Dit geldt voor 2015 en 2016.

2015 Ook bij werkloosheid van de toeslagpartner (die geen ouder is) blijft er recht op doorbetaling.

Voor de berekening van de kinderopvangtoeslag wordt bij een gelijk aantal uren het kind met de hoogste kosten aangemerkt als het eerste kind.

2016 Geen wijzigingen. Financieel: de eigen bijdrage voor minimuminkomens daalt van 9,7 naar 6% (tweede kind: 5%). De minimale toeslag voor hogere inkomens wordt 23,8% (tweede kind: 64%)

2017 Uitlooptermijn bij werkloosheid wordt nu jaarlijks in het Besluit vastgesteld. Voor 2017 is deze wederom zes maanden. Verder – behoudens percentages, geen wijzigingen. De minimale toeslag eerste kind bij hogere inkomens wordt 33,3%. Bij het tweede kind blijft deze 64%.

2018 Uitlooptermijn bij werkloosheid terug naar 3 maanden
Peuterspeelzalen geïntegreerd in de Wko (nieuwe citeertitel)

2019 Geen wijzigingen

2020 Als gevolg van [beleidsbesluit](#) wordt na [ECLI:NL:RVS:2019:3535](#) proportioneel toekennen op basis van betalingen mogelijk. Ook wordt een betalingsregeling afgesloten voor 1 maart jaar t+1 met een maximale looptijd van een jaar goedgekeurd.

2021 Codificatie proportioneel toekennen
Recht op kinderopvangtoeslag als sprake is van een ouder met één partner en een van beiden werkt of is doelgroeper en de ander heeft een permanente Wlz-indicatie
Ook voor de partner die meewerkt, moet sprake zijn van tegenwoordige arbeid in de zin van de IB
Technische aanpassing omschrijving studenten

[Naar boven](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Inhoud Handboek Toeslagen](#)
  - [31.00.00 Kinderopvangtoeslag](#)
    - [1 Kinderopvangtoeslag](#)
    - [2 Bijlage 1: Geschiedenis op hoofdlijnen en schematisch](#)
    - [3 Bijlage 2: Kinderopvang en de Awir](#)
    - [4 Bijlage 3: Contract/Rechtshandeling](#)
    - [5 Bijlage 4: Eisen digitale contracten](#)
    - [6 Bijlage 5: Vereenvoudigde procedure buitenlandse kindercentra t/m 2013](#)
    - [7 Bijlage 6: verschillen gastouderopvang en kindercentrum t/m 2009](#)
    - [8 Bijlage 7: uren en kosten tot 2012](#)
    - [9 Bijlage 8: \(meer\) voorbeelden urenkoppeling](#)
    - [10 Bijlage 9: Vier rekenvoorbeelden \(2015\)](#)
    - [11 Bijlage 10: De regeling dienstverlener aan huis](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

Handboek Toeslagen (HTS)

[Naar tekstnavigatie](#)

[Belastingnet](#)

Zoeken

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Handboek Toeslagen](#)
- [31.00.00 - Kinderopvangtoeslag](#)
- 2 Bijlage 1: Geschiedenis op hoofdlijnen en schematisch

[Naar tekstnavigatie](#)

Direct naar:

- [de inhoud van deze pagina](#)
- [de inhoudsopgave van deze pagina](#)
- [de algemene informatie Handboek Toeslagen](#)
- [zoeken](#)
- [het kruimelpad](#)

31.00.00 Kinderopvangtoeslag

3Bijlage 2: Kinderopvang en de Awir

 Klik voor dialoogscherm met permalink

3.1 Kinderopvang en de Awir

 Klik voor dialoogscherm met permalink

In [artikel 1.3](#) van de Wko staan een aantal situaties waarin de kinderopvangtoeslag voor Belastingdienst/Toeslagen afwijkt van de Awir. (Tot en met 2012 was dat [artikel 1.1a](#).) Dat zijn:

1. Wijzigingen kinderopvangkosten gaan direct in. [Artikel 5 Awir](#): wijzigingen gaan in per de eerste van de volgende maand. Deze regel geldt niet voor de kosten van kinderopvang. Kosten die worden verhoogd of verlaagd kunnen meteen worden meegenomen. Ook al is dat halverwege de maand.

Kosten wordt hierbij breed uitgelegd, zodat ook het aangaan van een opvangcontract hieronder valt.

2. Pleegouders met een pleegvergoeding krijgen ook kinderopvangtoeslag. Een kind moet in belangrijke mate worden onderhouden. Een pleegouder kan een vergoeding krijgen voor het ontvangen een kind op basis van de Wet op de Jeugdzorg. Er is dan vaak geen sprake van in belangrijke mate onderhouden. Door de uitzondering op de Awir staat die vergoeding dus niet in de weg van de aanspraak op kinderopvangtoeslag. Een pleegouder met een pleegvergoeding mag dus kinderopvangtoeslag aanvragen. [Artikel 1.1](#), Wko (ouder) , [artikel 4](#), derde lid Awir (kind).
3. Partnerschap telt door in maand van beëindiging. Tot en met het toeslagjaar 2011 wordt in [artikel 1.1a](#), lid 1 een andere uitzondering gemaakt op [artikel 5](#) van de Awir. Voor de kinderopvangtoeslag houden we tot 2012 geen rekening met het partnerschap in de maand waarin dit partnerschap stopt. Dat wijkt af met wat er in de Awir staat. In 2012 vervalt dit onderscheid. (zie ook Hoofdstuk 5)
4. Aanvragen toeslag met terugwerkende kracht. Per 2014 is [artikel 1.3](#), lid 2 onder b van de Wko aangepast. Wat is het gevolg? Ouders kunnen volgens de Awir een aanvraag met terugwerkende kracht doen, maar voor de kinderopvangtoeslag wordt een afwijkende grens ingevoerd. Ouders kunnen kinderopvangtoeslag met terugwerkende kracht aanvragen tot drie maanden tot en met de 1e van de kalendermaand die drie maanden ligt voor het moment van aanvraag. Vanaf 2012 gold eerst een maximale terugwerkende kracht van een maand. De Minister van Sociale Zaken bepaalt echter in 2013 dat voor de kinderopvangtoeslag voor 2012 en 2013 alsnog dezelfde regeling geldt, als bij de overige toeslagen. De minister accepteert dat in een brief aan de Tweede Kamer van 29 maart 2013. Daardoor komt voor 2012 en 2013 de beperking van de terugwerkende kracht van maximaal een maand te vervallen. De wijziging staat in de overgangsbepaling van [artikel 3.8i Wko](#). In dit artikel staat een afwijking op artikel 1.1a. Daarin stond vanaf 2012 de maximale terugwerkende kracht van een maand. Op die manier geldt [artikel 15 Awir](#) eerste lid voor de aanvragen kinderopvang toch zonder beperking voor 2012 en 2013.

Hoe werkt deze regeling met de beperkte terugwerkende kracht?

Er is vanaf 2014 drie kalendermaanden terugwerkende kracht mogelijk, en wel naar maximaal de eerste van de maand. Een aanvraag met een ingangsdatum van 1 januari moet dan uiterlijk op 30 april zijn ingediend.

Situaties rondom de terugwerkende kracht kinderopvangtoeslag

Terugwerkende kracht geldt alleen voor aanvragen, dus niet voor wijzigingen.

Stel we hebben een tijdige aanvraag aan het begin van het jaar met weinig uren. De ouder kan in december van datzelfde jaar de aanvraag aanpassen voor veel meer uren. Met als ingangsdatum 1 januari van dat jaar. De ouder kan later ook een kind toevoegen met een terugwerkende kracht van meer dan drie maanden

Terugwerkende kracht geldt niet (meer) als een aanvraag in een voorafgaand jaar alsnog wordt toegewezen.

Een ouder heeft een aanvraag over jaar t-1. Die wordt in de eerste instantie afgewezen, maar wordt later alsnog toegewezen. Dat leidt er toe dat een aanvraag gedaan in mei of later van jaar t, met terugwerkende kracht naar 1 januari jaar t, alsnog wordt gehonoreerd. De aanvrager kan namelijk terugvallen op de aanvraag over t-1, die vóór jaar t is gedaan. Op grond van [artikel 15 Awir](#) geldt die voor alle volgende jaren. Als deze aanvraag op tijd zou zijn goedgekeurd, zou B/T deze immers hebben verlengd naar jaar t.

Terugwerkende kracht na automatisch verlengen over 2013, voor of na 1 mei 2014.

Ook tijdig – voor 2013 – is j een aanvraag ná het automatisch verlengen, maar vóór 1 mei 2014. Er is voor dat jaar geen beperking van terugwerkende kracht (meer). Die aanvraag geldt ook voor 2014. En omdat deze is ingediend vóór 1 mei 2014 is de terugwerkende kracht naar 1 januari 2014 voldoende om geen periode te missen. Dat wordt anders als de aanvraag 2013 op 1 mei 2014 of later binnenkomt. Voor 2013 is deze dan wel op tijd (want voor 1 september 2013, voor of 2014), maar voor 2014 is het te laat voor het heel het jaar. Dat komt omdat de bijzondere wet (Wko) in zo'n situatie vóór de algemene wet (Awir) gaat. [Artikel 15, vierde lid, Awir](#) moet wijken voor de beperkende maatregel van [artikel 1.3, lid 2 onder b](#) uit de Wko.

[Naar boven](#)
[Naar boven](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Inhoud Handboek Toeslagen](#)
  - [31.00.00 Kinderopvangtoeslag](#)
    - [1 Kinderopvangtoeslag](#)
    - [2 Bijlage 1: Geschiedenis op hoofdlijnen en schematisch](#)
    - [3 Bijlage 2: Kinderopvang en de Awir](#)
      - [3.1 Kinderopvang en de Awir](#)
    - [4 Bijlage 3: Contract/Rechtshandeling](#)
    - [5 Bijlage 4: Eisen digitale contracten](#)
    - [6 Bijlage 5: Vereenvoudigde procedure buitenlandse kindercentra t/m 2013](#)
    - [7 Bijlage 6: verschillen gastouderopvang en kindercentrum t/m 2009](#)
    - [8 Bijlage 7: uren en kosten tot 2012](#)

- [9 Bijlage 8: \(meer\) voorbeelden urenkoppeling](#)
- [10 Bijlage 9: Vier rekenvoorbeelden \(2015\)](#)
- [11 Bijlage 10: De regeling dienstverlener aan huis](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

Handboek Toeslagen (HTS)

[Naar tekstnavigatie](#)

[Belastingnet](#)

Zoeken

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Handboek Toeslagen](#)
- [31.00.00 - Kinderopvangtoeslag](#)
- 3 Bijlage 2: Kinderopvang en de Awir

[Naar tekstnavigatie](#)

Direct naar:

- [de inhoud van deze pagina](#)
- [de inhoudsopgave van deze pagina](#)
- [de algemene informatie Handboek Toeslagen](#)
- [zoeken](#)
- [het kruimelpad](#)

31.00.00 Kinderopvangtoeslag

4Bijlage 3: Contract/Rechtshandeling

 Klik voor dialoogschermd met permalink

Ernst van het contract **Klik voor dialoogschermd met permalink**

De Raad van State is aanvankelijk erg streng naar aanvragers over het contract. Er moeten in ieder geval met de houder afspraken in staan over de uren en kosten kinderopvang. Zo niet, dan telt het contract niet als basis voor de kinderopvangtoeslag. Zie echter ook de alinea boven de “meerzijdige rechtshandeling”, hieronder.

Ook op algemene vereisten uit het Burgerlijk Wetboek over contracten is de Raad van State scherp: zo moeten de partijen de overeenkomst:

- dagtekenen
- en ondertekenen

Ontbreekt het daar aan, dan is er geen recht op de kinderopvangtoeslag.

Uit rechtspraak na 2010 – in dat jaar is de Wko aangescherpt – komt naar voren dat het betalen van de kosten meer bepalend geworden is geworden voor het recht op kinderopvangtoeslag dan gebreken aan het contract. Zo zijn de volgende gebreken aanvaardbaar (mits de betaling in overeenstemming is met wat op papier is vastgelegd):

- de gastoudergegevens hoeven niet op/in de overeenkomst met het gastouderbureau te staan. Dat mag ook in een apart document;
- of sprake is van dagopvang of bso hoeft er niet in te staan (wat van toepassing is wordt immers ook bepaald door de wet en niet door hoe ouder en kinderopvang het noemen);
- adres van de kinderen (aanne: adres ouders is adres kinderen);- de duur van de overeenkomst – indien niet genoemd, onbepaalde tijd aannemen ([ECLI:NL:RVS:2014:4711](#));
- als de ouder de overeenkomst overlegt is de ondertekening door enkel de koi of het gob voldoende, mits aannemelijk is dat er wel een juist ondertekende overeenkomst is (geweest),
- worden uren kinderen alsmede uurprijs gastouder vermeld dan is de uurprijs per kind daaruit af te leiden. Een prijs per uur per kind is dan niet noodzakelijk.

In een uitspraak van 29 november 2017 heeft de Afdeling het belang van het contract verder versoepeld. Voor de volledigheid volgt daarom thans een overzicht van de jurisprudentie.

De RvS heeft diverse keren geoordeeld dat voorwaarde voor kinderopvang is, dat er een overeenkomst tussen de vraagouder en de houder van de gastouderbureau is, waarin alle gegevens staan vermeld genoemd in artikel 11, derde lid, aanhef en onder c, van de Regeling Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (hierna: de Regeling), zie bijvoorbeeld de uitspraak van 27 juli 2011 ([ECLI:NL:RVS:2011:BR3264](#)).

Vervolgens heeft de RvS bij herhaling geoordeeld dat het feit dat bepaalde gegevens langs een andere weg bekend zijn, niet betekent dat het gebrek aan de overeenkomst daarmee geheeld is, onder andere in de uitspraak van 24 juli 2013 ([ECLI:NL:RVS:2013:441](#)).

In de uitspraak van 2 april 2014 ([ECLI:NL:RVS:2014:1114](#)) heeft de RvS het belang van de overeenkomst nogmaals bevestigd, maar is de RvS tevens meegegaan met de lijn dat zich na het ondertekenen van de overeenkomst wijzigingen in de opvangkosten kunnen voordoen en dat het voor de kinderopvangtoeslag dan niet noodzakelijk is, dat de overeenkomst op die wijzigingen wordt aangepast, als uit andere stukken, bijvoorbeeld de jaaropgaaf, maar duidelijk blijkt wat de wijziging is geweest. De kinderopvangtoeslag wordt dan berekend op basis van de gewijzigde opvangkosten.

Op 29 november 2017 ([ECLI:NL:RVS:2017:3264](#)) heeft de RvS de lijn bijgesteld. Voortbordurend op de uitspraak van 2 april 2014 heeft de RvS geoordeeld dat een overeenkomst wel een voorwaarde is voor het hebben van recht op kinderopvangtoeslag, maar dat de overeenkomst niet doorslaggevend is voor de hoogte van het recht. Daarom is de RvS nu van mening dat de overeenkomst in samenhang moet worden gezien met, bijvoorbeeld, maandelijkse facturen en jaaropgaven. Gelet daarop mag B/T aan de ouder niet tegenwerpen dat de overeenkomst niet alle vereiste gegevens bevat, indien uit de overige overgelegde stukken duidelijk blijkt dat de kinderen zijn opgevangen, voor hoeveel uren en tegen welk tarief, en dat de kosten voor de opvang tijdig en volledig zijn voldaan.

Analyse

Hoewel de oude lijn van de RvS formeel was, dat de overeenkomst alle gegevens uit [artikel 11](#), derde lid, aanhef en onder c, van de Regeling moet bevatten, ging B/T daar in de praktijk al soepeler mee om. Minimumeis was wel dat ten minste de opvanggegevens, dus aantal uren, uurtarief en opvangsoort, in de overeenkomst vermeld waren.

Daarnaast betekende de oude lijn van de RvS niet dat alle gegevens ook daadwerkelijk in de overeenkomst moesten staan. De gegevens mochten ook staan in bijvoorbeeld een bijlage bij de overeenkomst of andere stukken, mits maar duidelijk was dat de stukken onderdeel uitmaken van de overeenkomst en die stukken er ook vooraf waren. Wanneer bijvoorbeeld in de overeenkomst tussen ouder en houder werd gezegd dat de ouder met de gastouder een aparte overeenkomst sluit en deze valt onder de overeenkomst tussen ouder en houder, dan was het ook goed als bijvoorbeeld de opvanguren in de overeenkomst tussen ouder en gastouder staan.

In de [uitspraak van 29 november](#) 2017 laat de RvS los dat de overeenkomst alle gegevens moet bevatten, mits uit andere stukken maar blijkt wat de kosten zijn geweest. Voor het recht op kinderopvangtoeslag is daarnaast ook nodig dat die kosten ook wel daadwerkelijk zijn betaald. Dit laatste is geen verandering ten opzichte van eerdere jurisprudentie.

De vraag is nu welke andere stukken voldoen. De RvS heeft het zelf over maandelijkse facturen en jaaropgaven. Dat waren de stukken die in dat dossier aanwezig waren. Er kan echter ook gedacht worden aan andere stukken, zoals offertes, e-mails, algemene voorwaarden of een internetsite. Een limitatieve lijst is dus niet te geven.

Verder kan de vraag gesteld worden wanneer de stukken opgemaakt moeten zijn. De Afdeling laat zich hier niet over uit in de uitspraak. Er wordt enkel verwezen naar de facturen en jaaropgaven. Facturen worden maandelijks afgegeven, terwijl de jaaropgaaf pas achteraf, dus na de betalingen wordt opgemaakt. Zijn enkel jaaropgaven (of andere na afloop opgemaakte stukken) ook voldoende om het gebrek in de overeenkomst zelf te helen? Het lijkt, gezien de lijn van de jurisprudentie, het meest logisch om deze vraag bevestigend te beantwoorden. Uiteraard moeten de kosten die uit deze jaaropgaven of stukken blijken, wel betaald zijn. Die kosten van de jaaropgaaf zijn dan wel gewoon gemaakt, zodat het logisch is om over dat bedrag kinderopvangtoeslag toe te kennen. Als grens

kan hierbij dan gesteld worden dat de stukken er in beginsel wel moeten zijn als de DT-uitvraag gedaan wordt. Dit is ook in lijn met [de uitspraak van 2 april 2014](#).

Overigens is de overeenkomst natuurlijk niet alleen bedoeld om B/T inzicht te geven in wat de kosten zullen zijn. Primair is de overeenkomst bedoeld om het voor de partijen, dus ouder en kinderopvangorganisatie, duidelijk te maken welke afspraken er zijn gemaakt. Wanneer deze afspraken niet in de overeenkomst zelf staan, zullen er in de praktijk veelal wel andere stukken zijn waaruit de uitspraak blijkt.

Conclusie

1. De aanwezigheid van een overeenkomst tussen ouder en houder van de kinderopvanginstelling blijft een voorwaarde.
2. Als uit andere stukken dan de overeenkomst blijkt wat de kosten voor de kinderopvang (uren, uurtarief en opvangsoort) zijn, kan dit ook voldoende zijn

Meerzijdige rechtshandeling

Klik voor dialoogscherm met permalink

Een overeenkomst is een meerzijdige rechtshandeling. Omdat de Wko als voorwaarde stelt dat het een schriftelijke overeenkomst is, moeten twee verschillende partijen ondertekenen. Dat betekent dat een ouder die ook houder is van een kinderopvangorganisatie (niet zijnde een eigen juridische entiteit) niet met zichzelf een overeenkomst kan sluiten. Dat heeft de Afdeling voor de ouder die houder is van een kinderopvangorganisatie ook geregeld bevestigd: zie b.v. [ECLI:NL:RVS:2015:47](#). Eind 2018 ging de Afdeling “om” bij het eenoudergezin. De belanghebbende in die zaak deed een beroep op ongelijke behandeling tussen, in haar geval een eenoudergezin, en daarnaast het tweeoudergezin, waarin de partner van de houder de overeenkomst kan tekenen, zodat er dan wel een rechtsgeldige overeenkomst tot stand kan komen (Zie AbRvS, 1 aug 2012, [ECLI:NL:RVS:2012:BX3308](#)). De belanghebbende vond dat zo een ongerechtvaardigd onderscheid ontstaat tussen het een- en het tweeoudergezin, wat in strijd is met de [artikelen 14](#) en [8](#) van het EVRM en met [artikel 26](#) van het IVBPR. De Afdeling herhaalt dan dat niet iedere ongelijke behandeling door artikel 14 EVRM dan wel art. 26 IVBPR wordt verboden, maar wel die behandeling die als een ongerechtvaardigd onderscheid moet worden beschouwd. Van een ongerechtvaardigd onderscheid is sprake als voor het gemaakte onderscheid geen redelijke en objectieve rechtvaardiging bestaat. Dit doet zich voor indien dat onderscheid geen legitiem doel dient of er geen redelijke, proportionele verhouding is tussen de gebruikte middelen en het doel dat daarmee wordt beoogd. De Afdeling vindt de situatie van belanghebbende, in een eenoudergezin, vergelijkbaar met die in een tweeoudergezin. Het onderscheid vindt zijn grondslag in de wet. Met de toepassing van het vereiste van het sluiten van een overeenkomst wordt een legitiem doel gediend, namelijk de controle op een juiste besteding van overheids gelden en het waarborgen van de kwaliteit van kinderopvang. De vereiste overeenkomst stelt B/T in staat na te gaan of de (financiële) afspraken tussen ouder, gastouderbureau en gastouder voldoen aan de wettelijke eisen en of de betalingen die tussen partijen hebben plaatsgevonden hiermee in overeenstemming zijn. De Wkcp staat er niet aan in de weg dat kinderopvangtoeslag wordt toegekend voor de kosten van opvang via het gastouderbureau van één van de ouders, zijnde een eenmanszaak. Zie [ECLI:NL:RVS:2012:BX3308](#). Naar het oordeel van de Afdeling is het niet toekennen van kinderopvangtoeslag aan de ouder, tevens houder in een éénoudergezin, een onevenredig middel om het hiervoor vermelde doel (controle op juiste besteding overheids gelden) te bereiken. Daarom moet in dit bijzondere geval [artikel 1.52](#) (over de overeenkomst) van de Wkcp buiten toepassing blijven. AbRvS, 27 december 2018, [ECLI:NL:RVS:2018:4270](#). Er is wat dit betreft geen verschil tussen een alleenstaande ouder met een kinderopvanginstelling en een alleenstaande ouder met een gastouderbureau.

Dat betekent niet dat er geen overeenkomst meer nodig is: er moet wel duidelijk zijn wat er over de opvang is afgesproken anders kan B/T dat niet controleren. De overeenkomst hoeft – in geval van een eenoudergezin,

waarbij de ouder ook houder is van de kinderopvang – alleen niet meer ondertekend te zijn door twee verschillende partijen.

Een overeenkomst kan een ouder als houder altijd sluiten met de BV waarvan zij groot aandeelhouder is. Een BV in oprichting kan niet achteraf een met de ouder/houder gesloten overeenkomst bekrachtigen, aldus de Afdeling op 6 september 2017: [ECLI:NL:RVS:2017:2418](#), vanuit het idee dat een niet rechtsgeldig gesloten overeenkomst daardoor niet ineens ook rechtsgeldig kan worden. Deze uitspraak kan gelet op de hiervoor behandelde [ECLI:NL:RVS:2018:4270](#) ook bij het oud papier. De ouder moet de BV wel de overeenkomst laten bekrachtigen, uiterlijk wanneer de BV tot stand is gekomen. Of de ouder gaat een nieuwe overeenkomst met de BV aan.

Vennootschap onder firma Klik voor dialoogschermd met permalink

Op grond van een arrest van de Hoge Raad van 4 december 2009 ([ECLI:NL:HR:2009:BB8345](#)) oordeelt ook de Afdeling dat een vennootschap onder firma (vof), hoewel geen rechtspersoon, wel een zelfstandige juridische entiteit is. Er is dan sprake van een houder in de zin van de Wko ([ECLI:NL:RVS:2014:176](#))

Een vof kan dus met (een van) de vennoten rechtsgeldig een overeenkomst sluiten.

Als een vof een eenmanszaak wordt kan het contract dat de ouder met de vof heeft, zomaar ineens waardeloos worden. Dat is het geval als degene die de vof voortzet als ouder tekende. De partner tekende namens de vof. In de eenmanszaak vallen de ouder en de houder dan samen.

Direct contracten laten zien Klik voor dialoogschermd met permalink

De ouders en de opvang moeten de rechter meteen contracten kunnen laten zien. Als dat niet gebeurt dan lopen ouders de kans dat de rechter de authenticiteit van het contract in twijfel trekt. Die kans lopen ze ook als ze later met een ander contract komen.

Uit een rechtszaak: In beroep is een contract overgelegd over het jaar 2007 en verder. Daarop staan een dagtekening, een handtekening van de gastouder en het adres en de woonplaats van het kind, alsmede gegevens over de kosten kinderopvang. De belanghebbende heeft niet aannemelijk gemaakt waarom zij dit contract niet eerder heeft kunnen overleggen. Ook is niet verklaard waarom er in beroep wel een gedagtekend en ondertekend contract is overgelegd en in een eerder stadium een contract zonder dagtekening, handtekening en gegevens over de kosten. De rechtbank heeft daarom de voor het eerst in beroep overgelegde akte ten onrechte toereikend geacht voor het kunnen toekennen van de kinderopvangtoeslag. AbRvS, 23 januari 2013 ([ECLI:NL:RVS:2013:BY9185](#))

Uitzondering contracten Klik voor dialoogschermd met permalink

Wel bekijkt de rechter de zaak opnieuw als de ouders of opvang een goede verklaring hebben voor een latere overeenkomst. Dat kan bijvoorbeeld zijn als ze eerst wél, en later niet een dagtekening hadden. Dit is weleens gebeurd. De verklaring was dat er eerst een eigen, ongedateerd exemplaar was verzonden en later een gedagtekende kopie uit het dossier van het gastouderbureau. AbRvS, 19 maart 2014, [ECLI:NL:RVS:2014:938](#).

De rechtbank Rotterdam was het er niet mee eens dat [artikel 11](#) van de Regeling wet kinderopvang de inhoud van de overeenkomst bepaalt. Volgens de rechtbank gaat dit artikel alleen maar over de administratie van de instelling. Dat heeft de rechtbank Rotterdam in een aantal uitspraken in het najaar van 2013 duidelijk gemaakt. B/T is daar met succes tegen in [Hoger beroep](#) gegaan. De rechtbank Rotterdam ging in haar uitspraken voorbij aan de Afdeling die al [eerder](#) heeft gewezen op die samenhang.

Jaarlijkse prijsaanpassingen

Klik voor dialoogscherm met permalink

De kinderopvang moet per brief de jaarlijkse prijsaanpassingen melden. Dat staat in de algemene voorwaarden van de brancheorganisatie De ouders kunnen dergelijke brieven gebruiken om de wijziging van de afgesproken prijs te laten zien.

Knipkaart **Klik voor dialoogscherm met permalink**

Er zijn kinderopvanginstellingen die voor de opvang een knipkaart gebruiken. Dat is vaak voor ouders die af en toe kinderopvang gebruiken. De knipkaart heeft mogelijk geen ondertekening, maar toch geldt het als een geldige overeenkomst. Voor een knipkaart voor b.v. tien dagdelen betaalt de ouder een bedrag ineens. Voor dit bedrag kan een ouder ineens kinderopvangtoeslag vragen: datum van ingang de eerste van de maand, datum einde, de eerste van de volgende maand. Zo krijgt de ouder ineens het bedrag aan kot dat bij zijn uitgave hoort. Wanneer de knipkaart per jaar geldt en de ouder krijgt voor ongebruikte knippen niets terug van de koi, dan doet dit er voor het recht op kot niet toe.

[Naar boven](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Inhoud Handboek Toeslagen](#)
  - [31.00.00 Kinderopvangtoeslag](#)
    - [1 Kinderopvangtoeslag](#)
    - [2 Bijlage 1: Geschiedenis op hoofdlijnen en schematisch](#)
    - [3 Bijlage 2: Kinderopvang en de Awir](#)
    - [4 Bijlage 3: Contract/Rechtshandeling](#)
    - [5 Bijlage 4: Eisen digitale contracten](#)
    - [6 Bijlage 5: Vereenvoudigde procedure buitenlandse kindercentra t/m 2013](#)
    - [7 Bijlage 6: verschillen gastouderopvang en kindercentrum t/m 2009](#)
    - [8 Bijlage 7: uren en kosten tot 2012](#)
    - [9 Bijlage 8: \(meer\) voorbeelden urenkoppeling](#)
    - [10 Bijlage 9: Vier rekenvoorbeelden \(2015\)](#)
    - [11 Bijlage 10: De regeling dienstverlener aan huis](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

Handboek Toeslagen (HTS)

[Naar tekstnavigatie](#)

[Belastingnet](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Handboek Toeslagen](#)
- [31.00.00 - Kinderopvangtoeslag](#)
- [4 Bijlage 3: Contract/Rechtshandeling](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

Direct naar:

- [de inhoud van deze pagina](#)
- [de inhoudsopgave van deze pagina](#)
- [de algemene informatie Handboek Toeslagen](#)
- [zoeken](#)
- [het kruimelpad](#)

31.00.00 Kinderopvangtoeslag

5Bijlage 4: Eisen digitale contracten

Klik voor dialoogschermd met permalink

Digitale contracten **Klik voor dialoogschermd met permalink**

We leven in een digitaal tijdperk en dat is te zien bij kinderopvanginstellingen of gastouderbureaus. Er zijn er die proberen de overeenkomst volledig digitaal te regelen.

Formeel is dat niet eenvoudig vanwege het vaststellen van de identiteit van partijen. Dat betekent dat er:

- of een elektronische handtekening nodig is
- of dat ouders een kopie van hun identiteitsbewijs naar de instelling sturen.

In het laatste geval stuurt de kinderopvang daarna een getekend contract terug

Zonder digitale handtekening kan het dus niet volledig digitaal. Omdat de ouders op basis van een plaatsingsovereenkomst de kinderen brengen en halen gebeurt dat meestal ook niet. In die gevallen zou er dus geen geldig contract zijn (zie echter slotalinea).

Eisen digitale contracten **Klik voor dialoogschermd met permalink**

Naast de identiteitseis zijn er nog 3 eisen:

- Je moet de overeenkomst kunnen raadplegen
- Je moet de authenticiteit van de overeenkomst kunnen waarborgen
- Het moment van de totstandkoming moet voldoende duidelijk zijn.

Een digitale ingevulde plaatsingsovereenkomst is authentiek als de ouder via een bevestigingsmail van de instelling hoort dat de overeenkomst akkoord is.

Inloggen niet rechtsgeldig **Klik voor dialoogschermd met permalink**

Het is een ander verhaal als de instelling de overeenkomst pas accepteert, nadat de ouder met een inlogcode zijn fiat eraan heeft gegeven. Dan is het nog maar de vraag of de overeenkomst rechtsgeldig is. De identiteit van de ouder is dan nog niet vastgesteld.

Tijdens een zitting van de Afdeling over een digitaal contract in februari 2015 heeft B/T de procedure ingetrokken nadat de Afdeling liet doorschemeren meer belang te hechten aan de betalingen die in overeenstemming waren met wat op papier stond. Er bleef enkel over het ontbreken van een digitale handtekening en om daaraan strikt vast te houden vond men te formeel geredeneerd.

Ook voor digitale contracten geldt dus de lijn van de Afdeling, dat bepaalde formele gebreken gepasseerd kunnen worden als deze niet noodzakelijk zijn om het recht op kinderopvangtoeslag vast te stellen.

[Naar boven](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Inhoud Handboek Toeslagen](#)
  - [31.00.00 Kinderopvangtoeslag](#)
    - [1 Kinderopvangtoeslag](#)
    - [2 Bijlage 1: Geschiedenis op hoofdlijnen en schematisch](#)
    - [3 Bijlage 2: Kinderopvang en de Awir](#)
    - [4 Bijlage 3: Contract/Rechtshandeling](#)
    - [5 Bijlage 4: Eisen digitale contracten](#)
    - [6 Bijlage 5: Vereenvoudigde procedure buitenlandse kindercentra t/m 2013](#)
    - [7 Bijlage 6: verschillen gastouderopvang en kindercentrum t/m 2009](#)
    - [8 Bijlage 7: uren en kosten tot 2012](#)
    - [9 Bijlage 8: \(meer\) voorbeelden urenkoppeling](#)
    - [10 Bijlage 9: Vier rekenvoorbeelden \(2015\)](#)
    - [11 Bijlage 10: De regeling dienstverlener aan huis](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

Handboek Toeslagen (HTS)

[Naar tekstnavigatie](#)

[Belastingnet](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Handboek Toeslagen](#)
- [31.00.00 - Kinderopvangtoeslag](#)
- 5 Bijlage 4: Eisen digitale contracten

[Naar tekstnavigatie](#)

Direct naar:

- [de inhoud van deze pagina](#)
- [de inhoudsopgave van deze pagina](#)
- [de algemene informatie Handboek Toeslagen](#)
- [zoeken](#)
- [het kruimelpad](#)

31.00.00 Kinderopvangtoeslag

6Bijlage 5: Vereenvoudigde procedure buitenlandse kindercentra t/m 2013

 Klik voor dialoogscherm met permalink

De meeste (in de zin van de Wko) geregistreerde buitenlandse kinderopvangcentra en gastouderbureaus staan in België en Duitsland. De eisen die deze landen stellen aan kinderopvang lijken erg op die van Nederland. Net als hier houdt ook daar de overheid toezicht op het naleven van de regels.

Daarom hoefden ouders die gebruik maakten van kinderopvang uit die landen geen verzoek tot registratie te doen bij het ministerie. De regel gold van 1 oktober 2007 tot 1 januari 2014.

Voor heel België, verdeeld in:

- Vlaanderen
- Wallonië
- Brussel

En voor Duitsland, verdeeld in:

- Nordrhein-Westfalen
- De rest van Duitsland voor gastouders

De eisen per streek zijn ongeveer hetzelfde, specifiek:

- Voor Vlaanderen en Brussel: Het kindercentrum of de gastouder moet een geldige erkenning van toezicht hebben. Die komt via de website van Kind & Gezin. (www.kindengezin.be) Of via e-mail: info@kindengezin.be.
- Wallonië en Brussel: Het kindercentrum of de gastouder moet een attestation de qualité hebben. Verleend door l'Office de la Naissance et de l'Enfance. Ze zijn ook per mail bereikbaar. (www.one.be, mail naar info@one.be)
- Nordrhein-Westfalen: Het kindercentrum of de gastouder moet een geldige Betriebslerlaubnis hebben. Die is dan verleend door het [Landesjugendamt](#).
- Rest van Duitsland: In Duitsland moet de gastouder een Pflegeerlaubnis hebben van het Jugendamt van een lokale of regionale overheid.

Voor gastouderopvang in Duitsland gold van 2011-2014 geen registratieverplichting.

Zelfstandige onthaalouders (zo noemen de Belgen gastouders) in België krijgen geen erkenning voor het oppassen bij de ouders thuis. Alleen als ze zelf thuis oppassen. In Nederland kan beide. Dat kan tot interessante situaties leiden.

Oppassen bij ouders thuis in België

 Klik voor dialoogschermd met permalink

B/T heeft in het verleden een toeslag geweigerd waarbij er oppas was bij de ouders thuis in België. Het ging om een Nederlands gastouderbureau en een Nederlandse gastouder. Deze laatste kon zich niet in Nederland inschrijven, omdat het oppasadres in België is. En de gastouder kon bij onze zuiderburen geen wettelijke erkenning krijgen.

Rechtbank Utrecht: De ouder valt binnen de werkingssfeer van de EU Verordening [883/2004](#). De kinderopvangtoeslag valt onder de gezinsbijslagen van dezelfde Verordening. Omdat de ouder in Nederland werkt is in dit geval de Nederlandse wetgeving van toepassing. De ouder kan door het oppassen van de gastouder bij hem thuis, in België, niet voldoen aan artikel 16a van de Regeling kinderopvang. Zou de ouder in Nederland wonen dan zou er wel recht op kinderopvangtoeslag hebben bestaan. In dat geval wordt de ouder minder gunstig behandeld dan Nederlanders die verder in dezelfde omstandigheden verkeren als eiser zodat naar het oordeel van de rechtbank een vermoeden van indirecte discriminatie naar woonplaats bestaat. Het stellen van de eis van een geldig attest is dan in strijd met artikel 7 van de Verordening [883/2004](#). B/T moet een nieuw besluit nemen (Rb Utrecht: 28 december 2012: SBR 11/3867).

B/T is, na overleg met SZW, niet in hoger beroep gegaan.

SZW hoefde echter ook niet apart iets te regelen dat dergelijke gastouders in het register buitenland moeten worden opgenomen. Dat komt omdat de vereenvoudigde procedure een uitzondering op de hoofdregel is, dat een ouder een opvang in het buitenland moet laten registreren in het register buitenland. In deze casus is deze gastouder in België uiteindelijk alsnog opgenomen in het register buitenland.

De vereenvoudigde procedure is per 1 januari 2014 vervallen.

[Naar boven](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Inhoud Handboek Toeslagen](#)
  - [31.00.00 Kinderopvangtoeslag](#)
    - [1 Kinderopvangtoeslag](#)
    - [2 Bijlage 1: Geschiedenis op hoofdlijnen en schematisch](#)
    - [3 Bijlage 2: Kinderopvang en de Awir](#)
    - [4 Bijlage 3: Contract/Rechtshandeling](#)
    - [5 Bijlage 4: Eisen digitale contracten](#)
    - [6 Bijlage 5: Vereenvoudigde procedure buitenlandse kindercentra t/m 2013](#)
    - [7 Bijlage 6: verschillen gastouderopvang en kindercentrum t/m 2009](#)
    - [8 Bijlage 7: uren en kosten tot 2012](#)
    - [9 Bijlage 8: \(meer\) voorbeelden urenkoppeling](#)
    - [10 Bijlage 9: Vier rekenvoorbeelden \(2015\)](#)
    - [11 Bijlage 10: De regeling dienstverlener aan huis](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

Handboek Toeslagen (HTS)

[Naar tekstnavigatie](#)

[Belastingnet](#)

Zoeken

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Handboek Toeslagen](#)
- [31.00.00 - Kinderopvangtoeslag](#)
- 6 Bijlage 5: Vereenvoudigde procedure buitenlandse kindercentra t/m 2013

[Naar tekstnavigatie](#)

Direct naar:

- [de inhoud van deze pagina](#)
- [de inhoudsopgave van deze pagina](#)
- [de algemene informatie Handboek Toeslagen](#)
- [zoeken](#)
- [het kruimelpad](#)

31.00.00 Kinderopvangtoeslag

7Bijlage 6: verschillen gastouderopvang en kindercentrum t/m 2009

 Klik voor dialoogscherm met permalink

Tot en met 2009 onderscheidt gastouderopvang zich als volgt van de opvang in een kindercentrum:

1. Gastouders mogen maximaal vier kinderen tegelijkertijd opvangen (exclusief eigen kinderen)
2. De opvang komt tot stand door tussenkomst van - en wordt begeleid door - een geregistreerd gastouderbureau

Toelichting punt 1: Bij meer dan vier kinderen geldt de opvang als opvang in een kindercentrum.

Vanaf 2010 stijgt het aantal kinderen dat mag worden opgevangen van vier naar zes.

Voor experimentele vormen van opvang is vóór 2010 ook al opvang tot zes kinderen mogelijk ([Wko, art. 87, tweede lid](#)).

Toelichting gastouder tot en met 2009

De gastouder:

- Hoeft niet geregistreerd te zijn
- Mag jonger dan 18 jaar zijn
- Kan iemand zijn die bij zijn (gehuwde) kind inwoont
- Kan een ouder zijn met onder toezicht gestelde kinderen

Vanaf 2010 zijn deze regels veranderd om misbruik en oneigenlijk gebruik tegen te gaan.

[Naar boven](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Inhoud Handboek Toeslagen](#)
  - [31.00.00 Kinderopvangtoeslag](#)
    - [1 Kinderopvangtoeslag](#)
    - [2 Bijlage 1: Geschiedenis op hoofdlijnen en schematisch](#)

- [3 Bijlage 2: Kinderopvang en de Awir](#)
- [4 Bijlage 3: Contract/Rechtshandeling](#)
- [5 Bijlage 4: Eisen digitale contracten](#)
- [6 Bijlage 5: Vereenvoudigde procedure buitenlandse kindercentra t/m 2013](#)
- [7 Bijlage 6: verschillen gastouderopvang en kindercentrum t/m 2009](#)
- [8 Bijlage 7: uren en kosten tot 2012](#)
- [9 Bijlage 8: \(meer\) voorbeelden urenkoppeling](#)
- [10 Bijlage 9: Vier rekenvoorbeelden \(2015\)](#)
- [11 Bijlage 10: De regeling dienstverlener aan huis](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

Handboek Toeslagen (HTS)

[Naar tekstnavigatie](#)

[Belastingnet](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Handboek Toeslagen](#)
- [31.00.00 - Kinderopvangtoeslag](#)
- 7 Bijlage 6: verschillen gastouderopvang en kindercentrum t/m 2009

[Naar tekstnavigatie](#)

Direct naar:

- [de inhoud van deze pagina](#)
- [de inhoudsopgave van deze pagina](#)
- [de algemene informatie Handboek Toeslagen](#)
- [zoeken](#)
- [het kruimelpad](#)

31.00.00 Kinderopvangtoeslag

8Bijlage 7: uren en kosten tot 2012

Klik voor dialoogscherm met permalink

Het aantal uren kinderopvang was tot 2010 niet gemaximeerd. Vanaf 2010 tot 2012 is er een maximum van 230 uren in het Besluit opgenomen voor elke soort kinderopvang (Wko, [art. 1.7, lid 4](#), jo. [Besluit, art 8a](#)). Dat maximum van 230 uren is afgeleid van 48 weken werken van 40 uren per week plus enige reistijd. Er is sprake van maximering per soort opvang. Dat betekent dat bij een combinatie van beide opvangsoorten (gastouderopvang en opvang via een kindercentrum) theoretisch nog 460 uren opvang mogelijk is. Ook bij buitenschoolse opvang – normaliter minder uren nodig dan bij dagopvang – is het maximum 230. Dit heeft te maken met het feit dat in de grote vakantie de buitenschoolse opvang ook hele dagen beslaat en in die maand dus veel hoger kan zijn. Wel geldt het maximum per kind. Als een kind tot twee huishoudens behoort (artikel 4, tweede lid, Awir: Hoofdstuk 8) en beide ouders vragen kinderopvangtoeslag aan dan kunnen beide ouders niet voor hetzelfde kind 230 uren aanvragen. Samen mag het aantal uren niet uitgaan boven het maximum van 230.

Vanaf 2012 is het maximum gekoppeld aan de soort opvang (dagopvang of bso) in combinatie met (steeds) de gastouderopvang. Dat betekent dat cumulatief boven de 230 uren niet meer mogelijk is. Bij dagopvang van 150 uren voor € 6,00 en 100 uren gastouderopvang van € 5,50 ligt het totaal aantal uren boven de 230. De uren gastouderopvang worden dan afgetopt, zowel in aantal als ook (hier) in prijs. Die wijze van aftopping is wettelijk niet geregeld – B/T kiest dan voor de voor de aanvrager voordeligste oplossing. En dat is die, waarbij hij kinderopvangtoeslag krijgt over de hoogste kosten kinderopvang.

Een aanvraag wordt verleend op basis van het aantal uren in het contract. Het contract is de basis van waaruit de Belastingdienst/Toeslagen bij de verlening werkt. Tot 2010 was bij kinderopvanginstellingen een contract van ca. 260 uren niet ongebruikelijk. Dat zijn 52 weken van 12 uren per dag. Daarbij hanteert het kindercentrum blokken van twee keer zes uren tussen b.v. 7 uur 's ochttens en 7 uur 's avonds. Feestdagen mogen ook doorgeteld worden al is de instelling dicht. Ouders hebben vaak geen keuze om uren in de vakantie niet af te nemen. Ook moeten ze uren die ze per dag niet nodig hebben, toch betalen. Als een kind om acht uur wordt gebracht en om vijf uur wordt gehaald dan heeft een ouder eigenlijk maar negen uur nodig, terwijl de ouder voor twaalf uur moet betalen. Per 2010 is in de Wko opgenomen dat:

- er een maximum aan het aantal uren is gesteld van 230. Belastingdienst/Toeslagen is geconfronteerd met situaties van uitzonderlijk hoge uren over een langere periode. Die aantallen zijn niet aan te merken als een redelijk gebruik, dat past bij het arbeidspatroon van de ouders. Vandaar de maximering;
- er bij Algemene maatregel van bestuur regels gesteld kunnen worden over een redelijke verhouding tussen het aantal, al dan niet in dienstverband, gewerkte uren van de ouder en zijn partner alsmede de in verband daarmee benodigde reistijd, en het aantal uren kinderopvang waarvoor toeslag kan worden aangevraagd (Wko art. 1.7, derde lid). Dit laatste heeft voor 2012 geleid tot een koppeling van aantal uren arbeid en opvang. Dit is in de Wko opgenomen op grond van een aanpassing van de wet door een in 2009 ingediend amendement, met de volgende toelichting:

Het kan gebeuren dat ouders toeslag aanvragen voor veel meer uren kinderopvang dan zij op grond van het aantal gewerkte uren redelijkerwijs nodig hebben. Naar de mening van de indieners is de kinderopvangtoeslag niet bedoeld om het mogelijk te maken dat ouders bijvoorbeeld zonder hun kinderen een weekje op vakantie gaan of een dagje in de week de eigen hobby's uitoefenen. Dit amendement schept de mogelijkheid om via een algemene maatregel van bestuur nader te bepalen wat een redelijke verhouding is tussen het aantal gewerkte uren en het aantal uren kinderopvang waarvoor toeslag kan worden aangevraagd (2 juni 2009: [Amendement](#) Kraneveldt-van der Veen c.s.)

Vanaf 2010 is het maximale aantal uren van 230 wettelijk een indicatie dat de noodzaak voor de kinderopvang van belang is voor de beoordeling of de aanvraag voor de toeslag redelijk is. Tot 2010 waren daarvoor alleen in de wetsgeschiedenis (MvT) aanwijzingen te vinden (het mogelijk maken van de combinatie arbeid en zorg). Nadeel van het feit, dat de relatie opvang – noodzaak tot 2012 nog niet is uitgewerkt is, dat het er (blijkbaar) tot dat moment niet toe doet wanneer er ook uren kinderopvang worden aangevraagd die niet te maken hebben met arbeidsuren (of studietijd e.d.) maar met sporten, of een andere vorm van vrijetijdsbesteding (winkelen zonder kinderen e.d.).

In 2010 is het bedrag van de maximale uurprijs bij de gastouderopvang verlaagd naar € 5. Daardoor ontstond een nieuw fenomeen in de gastouderopvang dat men ook daar wil gaan werken met blokken die verplicht afgenomen moeten worden, net zoals in de kinderopvang gebruikelijk was en is. De Wko verzet zich daar niet tegen. Bij Besluit (per 2012) is een koppeling met de noodzaak voor kinderopvang wegens arbeid (of anderszins) gelegd.

[Naar boven](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Inhoud Handboek Toeslagen](#)
  - [31.00.00 Kinderopvangtoeslag](#)
    - [1 Kinderopvangtoeslag](#)
    - [2 Bijlage 1: Geschiedenis op hoofdlijnen en schematisch](#)
    - [3 Bijlage 2: Kinderopvang en de Awir](#)
    - [4 Bijlage 3: Contract/Rechtshandeling](#)
    - [5 Bijlage 4: Eisen digitale contracten](#)
    - [6 Bijlage 5: Vereenvoudigde procedure buitenlandse kindercentra t/m 2013](#)
    - [7 Bijlage 6: verschillen gastouderopvang en kindercentrum t/m 2009](#)
    - [8 Bijlage 7: uren en kosten tot 2012](#)
    - [9 Bijlage 8: \(meer\) voorbeelden urenkoppeling](#)
    - [10 Bijlage 9: Vier rekenvoorbeelden \(2015\)](#)
    - [11 Bijlage 10: De regeling dienstverlener aan huis](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

Handboek Toeslagen (HTS)

[Naar tekstnavigatie](#)

[Belastingnet](#)

Zoeken

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Handboek Toeslagen](#)
- [31.00.00 - Kinderopvangtoeslag](#)
- [8 Bijlage 7: uren en kosten tot 2012](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

Direct naar:

- [de inhoud van deze pagina](#)
- [de inhoudsopgave van deze pagina](#)
- [de algemene informatie Handboek Toeslagen](#)
- [zoeken](#)
- [het kruimelpad](#)

31.00.00 Kinderopvangtoeslag

9Bijlage 8: (meer) voorbeelden urenkoppeling

Klik voor dialoogscherm met permalink

1. Aanvrager werkt per maand 150 uren en partner 100 uren. Er is een kind in de dagopvang en een in de buitenschoolse opvang. Het maximale aantal uren opvang dat bij de kinderen in aanmerking komt voor kinderopvangtoeslag is 140 uren voor het kind dat naar de dagopvang gaat en 70 uren voor het kind in de buitenschoolse opvang. Dat komt omdat de minstwerkende ouder (100 uren) hier de maatstaf voor de urenkoppeling is.
2. Een aanvrager werkt 150 uren per maand en zijn vrouw heeft een nul uren contract. In jaar t heeft ze gemiddeld per maand 70 uren gewerkt. Dan is er recht op – gemiddeld – 98 (70 maal 1,4) uren bij dagopvang en 49 (70 maal 0,7) uren bij buitenschoolse opvang.
3. Werkloosheid per 1 januari van de partner die 100 uren werkte. De aanspraak op die 100 uren blijft nog drie (2015-2017: zes) maanden bestaan. De opvang loopt door. Vindt de partner op 1 september weer werk voor 110 uren dan bestaat voor het gehele jaar recht op basis van (3 keer 100 en 4 keer 110=) 740 uren werken: en dan naar 140% (dagopvang), resp 70% (bso) daarvan.
4. Aanvrager werkt vier dagen: 138u/mnd. Werkloosheid per 1 december 2014 van de partner die 100 uren werkte. De aanspraak op kinderopvangtoeslag blijft nog tot 1 maart 2015 dezelfde. Partner start in 2015 in september een re-integratietraject via het UWV. Als deze aanvrager het recht laat doorlopen dan kan dat: het hele jaar 2014 kan voor alle kosten op basis van 100 uren arbeid per maand recht op opvanguren worden berekend. In 2015 heeft de partner recht op 200 (werk) uren (igv dagopvang op 280 uren) over de eerste twee maanden en op vier maanden van 230 uren is 920 uren, totaal 1200 uren opvang. Voor de aanvrager geldt een heel jaar (12 maal) van 138 uren maal 140% ofwel 2.318 uren.
5. Een alleenstaande ouder volgt in 2015 nog vier maanden een re-integratietraject. In september krijgt deze ouder een baan voor drie dagen per week ofwel 104 uren/mnd. Haar opvangbehoefte voor een kind in de dagopvang is drie dagen van 11 uur: na 1 mei brengt ze dat terug naar 2 dagen. Opvang 2015: (jan-april) 17 weken van drie dagen van 11 uur en (mei-dec) 35 weken van 2 dagen van 11 uur is totaal 1331 uren. Ze heeft recht op 4 maanden (jan-april) van maximaal 230 uren is 920 uren (doelgroep) en nog eens vier maanden (sept-dec) van 104 uren tegen 140% is 583 uren. Totaal 1503 uren. Ze heeft dus genoeg om 1331 uren opvang te kunnen claimen.
6. Aanvrager en partner werken 100, resp 80 uren per maand. In februari wordt het eerste kind geboren dat vanaf 1 juni een dag in de week naar de opvang gaat. Het jaarcontract van de partner eindigde op 1 mei. In december vindt ze weer werk voor een dag in de week: die maand 34 uren. De minstwerkende ouder is hier de toeslagpartner: deze bouwt op jaarbasis over januari tot mei (4 maanden van 80 uren – uitlooptermijn geldt niet want nog geen aanspraak) en december (een maand 34 uren); in totaal 354 uren

op. Bij dagopvang geeft dat recht op (maal 140%) 496 opvanguren. Het aantal opvanguren voor het kind vanaf juni komt uit op 520. Voor 24 opvanguren bestaat dus in dat jaar geen recht op kinderopvangtoeslag.

7. Hetzelfde voorbeeld als 6 – vier jaar later. Het kind gaat in september naar de basisschool. De toeslagpartner werkt nog steeds 34 uren/maand. Het aantal opvanguren tot en met augustus voor het kind, dat nadien niet naar de bso gaat, is in dat jaar 594. Het aantal gewerkte uren voor de tp is in dat jaar 408. Bij een factor van 140% tot september en een factor van 70% daarna is dat niet voldoende (want 476) voor de feitelijke opvanguren. Ook in de tussenliggende jaren heeft de tp dan niet genoeg gewerkt om recht te hebben op alle opvanguren voor het kind, die op jaarbasis immers uitkomen op 892 (tegenover 408 maal 140% is 572). Dit voorbeeld wordt wel anders wanneer als het kind in september overlijdt. Dan gaat het namelijk niet naar de basisschool en telt het aantal uren gedurende het gehele jaar à 140%. In dat geval heeft de minstwerkende ouder net niet voldoende tot de overlijdensdatum van het kind (594 tegenover 572 op jaarbasis berekende werkuren).
8. Aanvrager en toeslagpartner werken beide 20 uren/week. Dat is op jaarbasis 1040 uren. De aanvrager komt in augustus te overlijden. Vanaf september werkt de partner 30 uren/week. Er zijn in dat jaar twee perioden te onderscheiden. In de eerste werken beide evenveel. In de tweede werkt de partner meer, nl 30u/mnd. Tot en met augustus werken beide evenveel en is het aantal arbeidsuren per jaar, waaraan de opvanguren getoetst moeten worden: 693 uren. Na september werkt de partner nog 510 uren. Bij dagopvang is er dus een maximaal recht voor $(693 + 510)$ maal 140% of 1.684 opvanguren. Bij bso maximaal (de helft daarvan of) 842 opvanguren.
9. Aanvrager is gehuwd met P. P woont tot 15 mei in Uruguay, waar hij 40u/wk voor een multinational werkt. Hun kind is 7 jaar, en gaat naar de basisschool. Ook is er 10 uren kinderopvang per week. Vanaf 16 mei woont P in Nederland bij zijn vrouw, en blijft werken voor dezelfde multinational. Aanvrager zelf werkt 10u/week. Het NINBI-inkomen van P is tot 15 mei € 25.000 en nadien € 80.000. Inkomen aanvrager: € 15.000. Tot 1 juni is er geen recht op kot omdat P buiten de EU woont. De aanvrager is degene met het minste aantal gewerkte uren. Zij werkt er namelijk op jaarbasis 520; haar man werkt er 52 maal 40 of 2.080. Bij 520 uren arbeid horen 364 (70%) opvanguren. Het kind gaat 520 uur naar de bso – tot 1 juni is er geen recht, dus recht over 7/12 maal 520 is 304 opvanguren. Dat betekent dat alle uren na 1 juni in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag. Blijft de situatie gelijk, dan komen in het volgende jaar 520 (opvanguren op jaarbasis) minus 364 (opgebouwde uren obv werk) is 156 uren niet in aanmerking voor kinderopvangtoeslag.
10. Aanvrager en toeslagpartner gaan in maart uit elkaar. Tot en met maart zijn ze dus elkaars toeslagpartner. Aanvrager werkt 165 uren per maand en toeslagpartner 120 uren per maand. Er is sprake van een kind dat in de dagopvang zit en de eerste drie maanden 500 opvanguren heeft en de overige negen maanden 1620. De toeslagpartner, die met het kind verhuist, wordt de aanvrager vanaf april. Wat is het recht op kinderopvang in deze twee aanvraagperioden? In de partnerperiode van drie maanden is de toeslagpartner het minstwerkend: haar aantal uren bepaalt dus het recht. Dat is 120 maal 12 maal 140% ofwel 2016 uren. In totaal is sprake van 1620 plus 500 of 2120 uren kinderopvang. Dat betekent dat 104 uren niet voor kinderopvangtoeslag in aanmerking komen.

Hoe deze over het jaar te verdelen? Er zijn drie mogelijkheden waaruit belanghebbenden kunnen kiezen:

1. zoveel mogelijk toerekenen aan de partnerperiode (500) en het restant (1516) aan de periode als alleenstaande.
2. omgekeerd: zoveel mogelijk aan de alleenstaande-periode (1620) en de rest (496) aan de partnerperiode.
3. naar evenredigheid van de uren: $500/2120$ maal 2016; en $1620/2120$ maal 2016.
Het is zaak dat partners het hier over eens worden: dan kan B/T de toeslagen voor beiden tegelijk aanpassen.

[Naar boven](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Inhoud Handboek Toeslagen](#)
  - [31.00.00 Kinderopvangtoeslag](#)
    - [1 Kinderopvangtoeslag](#)
    - [2 Bijlage 1: Geschiedenis op hoofdlijnen en schematisch](#)
    - [3 Bijlage 2: Kinderopvang en de Awir](#)
    - [4 Bijlage 3: Contract/Rechtshandeling](#)
    - [5 Bijlage 4: Eisen digitale contracten](#)
    - [6 Bijlage 5: Vereenvoudigde procedure buitenlandse kindercentra t/m 2013](#)
    - [7 Bijlage 6: verschillen gastouderopvang en kindercentrum t/m 2009](#)
    - [8 Bijlage 7: uren en kosten tot 2012](#)
    - [9 Bijlage 8: \(meer\) voorbeelden urenkoppeling](#)
    - [10 Bijlage 9: Vier rekenvoorbeelden \(2015\)](#)
    - [11 Bijlage 10: De regeling dienstverlener aan huis](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

Handboek Toeslagen (HTS)

[Naar tekstnavigatie](#)

[Belastingnet](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

- [Handboek Toeslagen](#)
- [31.00.00 - Kinderopvangtoeslag](#)
- [9 Bijlage 8: \(meer\) voorbeelden urenkoppeling](#)

[Naar tekstnavigatie](#)

Direct naar:

- [de inhoud van deze pagina](#)
- [de inhoudsopgave van deze pagina](#)
- [de algemene informatie Handboek Toeslagen](#)
- [zoeken](#)
- [het kruimelpad](#)

31.00.00 Kinderopvangtoeslag

10Bijlage 9: Vier rekenvoorbeelden (2015)

Klik voor dialoogschermd met permalink

De kinderopvangtoeslag is een bijdrage in de kosten van kinderopvang. Hoeveel kinderopvangtoeslag een aanvrager krijgt, hangt af van:

- de kosten van kinderopvang
- het gezamenlijke toetsingsinkomen van de aanvrager en diens toeslagpartner
- [het aantal uren opvang in relatie tot de gewerkte uren/de doelgroep](#)

Maximaal uurtarief

Dagopvang bij kindercentrum: € 6,84 per uur;

Bso bij een kindercentrum: € 6,38 per uur;

Gastouderopvang (do en bso): € 5,48 per uur.

[Naar boven](#)

10.1 Gestyleerde berekening **Klik voor dialoogschermd met permalink**

U berekent de kinderopvangtoeslag van de aanvrager in 6 stappen.

[Naar boven](#)

10.1.1 Stap 1: koppelingsberekening **Klik voor dialoogschermd met permalink**

Bepaal op basis van de arbeidscontracten of de doelgroeptrajecten op hoeveel uren kinderopvang u maximaal recht heeft.

Werken beide ouders? Dan gaan we uit van het aantal gewerkte uren van de ouder die het minst werkt. Gaat het kind naar de dagopvang? Vermenigvuldig de gewerkte uren met 140%. Gaat het kind naar de buitenschoolse opvang? Vermenigvuldig de gewerkte uren met 70%. Gaat het kind minder uren naar de opvang? Neem dan de werkelijke uren. Een werkende ouder kan per kind voor maximaal 230 uur per maand kinderopvangtoeslag krijgen.